

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

GHIDUL SOLICITANTULUI

**SPRIJINIREA INVESTIȚIILOR ÎN EXTINDEREA ȘI MODERNIZAREA REȚELOR
DE TRANSPORT AL ENERGIEI ELECTRICE ȘI GAZELOR NATURALE**

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

INTRODUCERE

Prezentul ghid oferă informații solicitanților cu privire la termenii și condițiile de accesare a fondurilor nerambursabile pentru proiectele vizând

EXTINDEREA ȘI MODERNIZAREA REȚELELOR DE TRANSPORT AL ENERGIEI ELECTRICE ȘI GAZELOR NATURALE

în cadrul

PROGRAMULUI OPERAȚIONAL SECTORIAL „CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII ECONOMICE”

AXA PRIORITARĂ „CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE ȘI A SECURITĂȚII FURNIZĂRII, ÎN CONTEXTUL COMBATERII SCHIMBĂRILOR CLIMATICE”, DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE „ENERGIE EFICIENTĂ ȘI DURABILĂ”

Pentru a mări șansele ca cererea dumneavoastră de finanțare să fie selectată, vă recomandăm ca înainte de a începe completarea acesteia să vă asigurați că ați citit toate informațiile prezentate în acest Ghid (inclusiv notele de subsol) și că ați înțeles toate aspectele legate de modalitatea de cofinanțare a proiectelor de investiții.

Precizăm că acest document nu exonerează solicitanții de respectarea legislației naționale și comunitare din domeniu.

Informații suplimentare privind lansarea cererii de propunerii de proiecte sunt disponibile pe:

Site-ul OIE: <http://oie.minind.ro> sau la

Telefon: 021/ 20.25.385

Fax: 021/20.25.392

E-mail: asistenta-oie@minind.ro

Alte informații despre fonduri structurale sunt disponibile pe::

– site-ul Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale din cadrul Secretariatului

General al Guvernului: www.fonduri-ue.ro;

– site-ul Autorității de Management pentru POS CCE: <http://amposcce.minind.ro>.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

CUPRINS

INTRODUCERE	2
CUPRINS	3
GLOSAR DE TERMENI	6
SECȚIUNEA A. INFORMAȚII GENERALE PRIVIND FONDURILE STRUCTURALE	11
1. Cadrul instituțional și documentele în baza cărora pot fi accesate fondurile structurale.....	11
2. Programul Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” 2007-2013.....	11
3. Axa Prioritară 4 (AP4) - Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării, în contextul combaterii schimbărilor climatice	12
SECȚIUNEA B. INFORMAȚII PRIVIND OPERAȚIUNEA	13
CAPITOLUL I. INFORMAȚII GENERALE SPECIFICE OPERAȚIUNII	13
CAPITOLUL II. SOLICITANȚI ELIGIBILI	13
CAPITOLUL III. ACTIVITĂȚI ELIGIBILE	13
CAPITOLUL IV. CHELTUIELI ELIGIBILE	14
CAPITOLUL V. COFINANȚAREA DIN FONDURI PUBLICE	15
CAPITOLUL VI. CEREREA DE PROPUNERI DE PROIECTE	17
CAPITOLUL VII CEREREA DE FINANȚARE	18
VII.1 Completarea Dosarului cererii de finanțare	18
VII.2. Transmiterea de către Solicitant a dosarului cererii de finanțare	19
CAPITOLUL VIII. EVALUAREA ȘI SELECȚIA PROIECTELOR	20
VIII.1. Verificarea îndeplinirii criteriilor de conformitate administrativă și de eligibilitate	20
VIII.2. Evaluarea tehnică și financiară a proiectului	21
VIII.3. Aprobarea listei de proiecte care vor primi finanțare din fondurile POS CCE	22
VIII.4. Contestații	22
CAPITOLUL IX. CONTRACTUL DE FINANȚARE	23
IX.1. Condiții de încheiere a Contractului de finanțare.....	23
IX.2. Obligațiile beneficiarului	25
IX.3. Rambursarea cheltuielilor	26
IX.4. Monitorizarea proiectelor selectate și raportarea	27
IX.5. Control și audit, tratamentul neregulilor și recuperarea creanțelor bugetare	28
CAPITOLUL X. LEGISLAȚIE APLICABILĂ	30
X.A. Legislație comunitară	30
X.B. Legislație națională.....	31
X.C. Legislația aferentă temelor orizontale.....	33
SECȚIUNEA C. ANEXE	35
Anexa 1- Ordinul comun al Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri și Ministerului Finanțelor Publice privind aprobarea Listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele referitoare la rețelele de transport al energiei electrice și gazelor naturale	35
Anexa 2 - OPIS al dosarului cererii de finanțare	40
Anexa 3 - Cererea de finanțare	43
Anexa 3A - Declarație de eligibilitate	61

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

<i>Anexa 3B - Declarație de angajament .....</i>	<i>62</i>
<i>Anexa 3C - Model de curriculum vitae .....</i>	<i>63</i>
<i>Anexa 3D - Cuprinsul cadru al Studiului de fezabilitate .....</i>	<i>65</i>
<i>Anexa 3E - Recomandări privind elaborarea Analizei Cost –Beneficiu .....</i>	<i>72</i>
<i>Anexa 3G - Autoevaluarea în raport cu criteriile de mediu.....</i>	<i>89</i>
Anexa 4 - Lista de verificare a conformității administrative și a eligibilității	91
Anexa 5A - Grila de evaluare – energie electrică	97
Anexa 5B - Grila de evaluare - gaze naturale.....	103

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

ABREVIERI

ACIS	Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
ACP	Autoritatea de Certificare și Plată
AGA	Adunarea Generală a Acționarilor
AM POS CCE	Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice
ANRE	Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
AP 4	Axa Prioritară 4 - „Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării, în contextul combaterii schimbărilor climatice” din POS CCE
CA	Consiliul de Administrație
CE	Comisia Europeană
CF	Contract de Finanțare
CM	Comitet de Monitorizare
CPT	Consum propriu tehnologic
CR	Cerere de Rambursare
CRF	Cerere de Finanțare
CSNR	Cadrul Strategic Național de Referință
CTE	Comitetul Tehnico-Economic
DCI	Documentul Cadru de Implementare
DLAF	Departamentul pentru Lupta Antifraudă
DMI	Domeniu Major de Intervenție
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FS	Fonduri Structurale
HG	Hotărârea Guvernului
IFI	Instituții financiare internaționale
L	Lege
ME	Ministerul Economiei
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
OG	Ordonanța Guvernului
OIE	Organismul Intermediar pentru Energie
OLAF	Oficiul European de Luptă Anti-Fraudă
OME	Ordin al Ministrului Economiei
OMEF	Ordin al Ministrului Economiei și Finanțelor
OUG	Ordonanța de Urgență a Guvernului
PND	Planul Național de Dezvoltare
POS CCE	Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice
RET	Rețeaua Electrică de Transport
RP	Raport de progres
SCADA	System control and data acquisition (Sistem informatic de monitorizare, comandă și achiziție de date pentru un proces)
SEN	Sistemul Electroenergetic Național
SF	Studiu de Fezabilitate
SMIS	Single Management Information System (Sistem Unic de Management al Informației)
SNT	Sistemul Național de Transport al Gazelor Naturale
TVA	Taxa pe Valoare Adăugată
UE	Uniunea Europeană
UP	Unitatea de Plată

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

GLOSAR DE TERMENI

Acord de mediu - actul administrativ emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului, prin care sunt stabilite condițiile și, după caz, măsurile pentru protecția mediului, care trebuie respectate în cazul realizării unui proiect (Ordonanța de Urgență a Guvernului (OUG) nr. 195/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare).

Ajutor de stat - Orice ajutor acordat de stat sau din resurse ale statului în orice formă care distorsionează sau amenință să distorsioneze concurența prin favorizarea unor întreprinderi sau producția anumitor bunuri, în măsura în care afectează comerțul între statele membre;

Autoritatea de Audit (AA)- autoritate publică sau organism public sau privat național, regional sau local, independent din punct de vedere funcțional de AM și de autoritatea de certificare și plată (ACP), desemnat de statul membru pentru fiecare program operațional (PO) și însărcinat cu verificarea funcționării eficiente a sistemului de gestionare și de control (Regulamentul Consiliului nr. 1083 din 2006).

Autoritatea de Certificare și Plată (ACP) – structura organizatorică din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, responsabilă de certificarea sumelor cuprinse în declarațiile de cheltuieli transmise la Comisia Europeană, primirea de la Comisia Europeană a fondurilor transferate României din instrumente structurale și transferul către beneficiari/unități de plată de pe lângă autoritățile de management a fondurilor primite din instrumente structurale, precum și a celor alocate de la bugetul de stat, în cazul programelor operaționale care utilizează mecanismul plății directe; (OUG nr. 64/2009).

Autoritatea de Management pentru POS CCE (AM POS CCE) – structură din cadrul ME, responsabilă pentru gestionarea și implementarea POS CCE.

Autoritatea Națională pentru Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) - instituție publică autonomă, cu personalitate juridică, finanțată integral din venituri proprii, aflată în coordonarea primului-ministru, prin Cancelaria Primului-Ministru, care își desfășoară activitatea pe baza regulamentului propriu de organizare și funcționare, aprobat prin hotărâre a Guvernului. ANRE elaborează, stabilește și urmărește aplicarea ansamblului de reglementari obligatorii la nivel național, necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, precum și a gazelor naturale, în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor. (Legea nr. 13/2007, cu modificările și completările ulterioare).

Aviz Natura 2000 - actul administrativ emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului, care conține concluziile evaluării adecvate și prin care se stabilesc condițiile de realizare a planului sau proiectului din punctul de vedere al impactului asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, incluse sau care urmează să fie incluse în rețeaua ecologică Natura 2000 (OUG nr. 195/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Beneficiar – o întreprindere, o autoritate publică locală sau o asociație de dezvoltare intercomunitară, care realizează un proiect individual și primește cofinanțare publică pentru realizarea acestuia.

Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013 (CSNR) - documentul de referință pentru programarea instrumentelor structurale asigurând conformitatea intervențiilor acestor fonduri cu orientările strategice comunitare privind coeziunea și prioritățile naționale de dezvoltare, precum și legătura dintre prioritățile la nivel comunitar și Programul Național de Reformă (HG nr. 457/2008).

Cererea de finanțare (CRF) - documentul standard însoțit de documente justificative în baza căruia solicitantul poate obține finanțare din Fondurile Structurale (Anexa 3 la prezentul Ghid).

Cererea de prefinanțare – formularul prin care beneficiarul solicită acordarea a până la 35% din valoarea totală a cheltuielilor eligibile ale proiectului finanțat în conformitate cu Contractul de finanțare;

Cerere de propuneri de proiecte - invitația publică adresată de către OIE unei categorii clar identificate de solicitanți, în vederea depunerii de către aceștia a cererilor de finanțare pentru proiecte, în cadrul unei operațiuni aferente AP4 din POS CCE 2007-2013.

Cererea de rambursare (CR) - formularul prin care beneficiarul solicită rambursarea contravalorii cheltuielilor eligibile efectiv realizate, care sunt finanțate în conformitate cu contractul de finanțare.

Cheltuieli eligibile - cheltuielile efectuate de beneficiar, care pot fi finanțate din fondurile POS CCE aferente operațiunii, conform reglementărilor legale comunitare și naționale în vigoare privind eligibilitatea cheltuielilor.

Cofinanțare privată - orice contribuție a beneficiarului la finanțarea cheltuielilor eligibile, alta decât cofinanțarea publică, aferentă proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale (OUG nr. 64/2009).

Cofinanțare publică - orice contribuție pentru finanțarea cheltuielilor eligibile aferente proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale, alocată în bugetele prevăzute la art. 1 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare și la art. 1 alin. (2) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, (inclusiv cofinanțarea acordată de la bugetul de stat pentru alți beneficiari decât cei prevăzuți la art. 5 alin. (1)-(3) din OUG nr. 64/2009, precum și alte cheltuieli similare, conform OUG nr. 64/2009).

Comitetul de Monitorizare (CM) a POS CCE - structură națională de tip partenerial fără personalitate juridică cu rol decizional și strategic în procesul de implementare a POS CCE (HG nr. 1227/2007).

Contract de achiziție publică - contract cu titlu oneros, încheiat în scris între una sau mai multe autorități contractante, pe de o parte, și unul sau mai mulți operatori economici, pe de altă parte,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

având ca obiect execuția de lucrări, furnizarea de produse sau prestarea de servicii, în sensul OUG nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Contract de finanțare (CF) - document juridic prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă aferentă unei operațiuni în scopul atingerii obiectivelor AP dintr-un PO și care stabilește drepturile și obligațiile părților (HG nr. 759/2007, cu modificările și completările ulterioare).

Evaluarea impactului asupra mediului – proces menit să identifice, să descrie și să stabilească, în funcție de fiecare caz și în conformitate cu legislația în vigoare, efectele directe și indirecte, sinergice, cumulative, principale și secundare ale unui proiect asupra sănătății oamenilor și mediului, (Ordonanța de Urgență a Guvernului (OUG) nr. 195/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare).

Finalizarea proiectului – Data efectuării ultimei plăți din fonduri publice către beneficiar.

Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) – fondul structural care sprijină regiunile mai puțin dezvoltate, prin finanțarea de investiții în sectorul productiv, infrastructură, educație, sănătate, dezvoltare locală și întreprinderi mici și mijlocii. (Regulamentul (CE) nr. 1080/ 2006 al Parlamentului European și al Consiliului).

Fonduri Structurale (FS) - instrumente financiare prin care Uniunea Europeană (UE) acționează pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale. FS sunt: FEDR și Fondul Social European (Regulamentul (CE) nr. 1080/ 2006 al Parlamentului European și al Consiliului).

Fraudă - orice acțiune sau omisiune intenționată în legătură cu obținerea, utilizarea sau gestionarea fondurilor comunitare provenind din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor, precum și/sau din bugetele de cofinanțare aferente, incriminată prin Codul penal, Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare, sau prin alte legi speciale (OG nr. 79/2003, cu modificările și completările ulterioare).

Neregulă - orice abatere de la legalitate, regularitate și conformitate în raport cu dispozițiile legale naționale și/sau comunitare, precum și cu prevederile contractelor ori ale altor angajamente legale încheiate în baza acestor dispoziții, care prejudiciază bugetul general al Comunității Europene și/sau bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, precum și bugetele din care provine cofinanțarea aferentă printr-o cheltuială necuvenită (OG 79/2003, cu modificările și completările ulterioare)

Operator de transport și de sistem - orice persoană care deține, sub orice titlu, o rețea electrică de transport și este titulara a unei licențe de transport prin care răspunde de operarea, asigurarea întreținerii și, dacă este necesar, dezvoltarea rețelei de transport într-o anumită zonă și, acolo unde este aplicabilă, interconectarea acesteia cu alte sisteme electroenergetice, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a sistemului de a acoperi cererile rezonabile pentru transportul energiei electrice (L nr. 13/2007, cu modificările și completările ulterioare).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Operator de transport al gazelor naturale (transportator) - persoana juridică titulară a licenței de transport, în condițiile L nr. 351/2004, cu modificările și completările ulterioare, având ca obiect de activitate transportul gazelor naturale.

Organismul Intermediar pentru Energie- direcția din cadrul Departamentului pentru Energie, care îndeplinește atribuțiile care îi revin în baza Ordinului de delegare al ministrului economiei și finanțelor nr. 273/2008 semnat între AM POS CCE și OIE, în relația cu beneficiarii și în legătură cu Axa prioritară 4 a POS CCE.

Program Operațional (PO) - document emis de statul membru și aprobat de Comisie, definind o strategie de dezvoltare conform unui ansamblu coerent de priorități, pentru realizarea căruia se recurge la un Fond sau în cadrul obiectivului „convergență”, la Fondul de Coeziune și la FEDR (conf. Regulament nr. 1083/2006).

Proiect tehnic - Documentația tehnico-economică - piese scrise și desenate, elaborată în condițiile legii, care dezvoltă documentația tehnică, cu respectarea condițiilor impuse prin autorizația de construire, precum și prin avizele, acordurile și actul administrativ al autorității competente pentru protecția mediului, anexe la autorizația de construire. Proiectul tehnic cuprinde soluțiile tehnice și economice de realizare a obiectivului de investiții, pe baza căruia se execută lucrările de construcții autorizate (L nr. 50/1991, cu modificările și completările ulterioare)

Sistem electroenergetic - ansamblul instalațiilor electroenergetice interconectate prin care se realizează producerea, transportul, conducerea operativă, distribuția, furnizarea și utilizarea energiei electrice (L nr. 13/2007, cu modificările și completările ulterioare).

Sistem electroenergetic național (SEN) - sistemul electroenergetic situat pe teritoriul național. Sistemul electroenergetic național constituie infrastructura de bază utilizată în comun de participanții la piața de energie electrică (L nr. 13/2007, cu modificările și completările ulterioare).

Sistem de transport/sistem național de transport (SNT)- rețea de transport al gazelor naturale, respectiv ansamblul de conducte magistrale, precum și instalațiile, echipamentele și dotările aferente acestora, care funcționează la presiune mai mare de 6 bari, prin care se asigură preluarea gazelor naturale extrase din perimetrele de exploatare sau a celor provenite din import și transportul acestora în vederea livrării către distribuitori, consumatorii direcți, la înmagazinare, la export și către beneficiarii din țări terțe (L nr. 351/2004, cu modificările și completările ulterioare).

Sistemul Unic de Management al Informației privind instrumentele structurale (SMIS) - sistemul informatic integrat prin intermediul căruia sunt colectate datele necesare monitorizării și evaluării programelor operaționale finanțate din instrumentele structurale, constituind un instrument de sprijin în asigurarea unui management coerent, transparent, eficient și credibil menit să sprijine autoritățile implicate în implementarea Cadrelor Strategice Naționale de Referință (Ordin MECMA nr. 273/2008).

Studiu de fezabilitate (SF) - documentația tehnico-economică care stabilește principalii indicatori tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții pe baza fundamentărilor făcute în

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

studiul de fezabilitate asupra necesității și oportunității realizării acestuia și cuprinde soluțiile funcționale, tehnologice, constructive și economice ce urmează a fi supuse aprobării (HG nr. 28/2008).

Unitatea de plată (UP) – Structură din cadrul AM POS CCE având responsabilitatea transferării sumelor de cofinanțare alocate de la bugetul de stat, precum și a sumelor din asistența financiară nerambursabilă către beneficiari.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

SECȚIUNEA A. INFORMAȚII GENERALE PRIVIND FONDURILE STRUCTURALE

1. Cadrul instituțional și documentele în baza cărora pot fi accesate fondurile structurale

Prin Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POS CCE) se vor cofinanța din fonduri publice proiectele care răspund obiectivelor programului și care sunt în conformitate cu prevederile regulamentelor europene și ale legislației naționale în vigoare privind instrumentele structurale, precum și cu prevederile Cadrului Strategic Național de Referință (CSNR) și POS CCE.

Responsabilitatea gestionării POS CCE revine Autorității de Management pentru Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (AM POS CCE) din cadrul Ministerului Economiei (ME). Implementarea Axei Prioritare 4 (AP4): „Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării, în contextul combaterii schimbărilor climatice” din cadrul programului revine Organismului Intermediar pentru Energie (OIE) din cadrul Departamentului pentru Energie, în baza Ordinului de delegare al ministrului economiei și finanțelor nr. 273/2008, semnat între AM POS CCE și OIE.

2. Programul Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” 2007-2013

POS CCE a fost aprobat în data de 12 iulie 2007 de către Comisia Europeană. În cadrul acestui program pot fi cofinanțate proiecte de investiții din sectorul energetic din fondurile POS CCE, pe perioada 2007-2013. Programul menționat poate fi consultat pe web site-ul OIE <http://oie.minind.ro/>.

POS CCE răspunde, pe de o parte primei priorități a Planului Național de Dezvoltare 2007 – 2013: „Creșterea competitivității economice și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere” și pe de altă parte priorității a doua a CSNR, respectiv „Creșterea competitivității economice pe termen lung”, contribuind în același timp, în măsuri diferite, la realizarea tuturor celorlalte priorități ale CSNR.

Având în vedere strategia pentru creșterea competitivității economice adoptată în cadrul POS CCE, au fost definite cinci axe prioritare:

- AP 1 – Un sistem de producție inovativ și eco-eficient;
- AP 2 – Cercetare-dezvoltare și inovare pentru competitivitate;
- AP 3 – Tehnologia informațiilor și comunicațiilor pentru sectoarele privat și public;
- **AP 4 – Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării, în contextul combaterii schimbărilor climatice;**
- AP 5 – Asistență Tehnică.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

3. Axa Prioritară 4 (AP4) - Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării, în contextul combaterii schimbărilor climatice

Parte a strategiei POS CCE, AP 4 a fost elaborată pe baza analizei situației curente a sectorului energetic național și a analizei SWOT, punându-se accent pe creșterea eficienței energetice, valorificarea resurselor regenerabile de energie și protecția mediului.

Având în vedere ținta de reducere a intensității energetice primare cu 40% până în anul 2015, comparativ cu 2001, România trebuie să investească în îmbunătățirea eficienței energetice pe întregul lanț – producție, transport, distribuție, consumator final de energie.

AP 4 conține 3 domenii majore de intervenție (DMI)

DMI 1 - „Energie eficientă și durabilă (îmbunătățirea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic din punct de vedere al mediului)” conține 3 operațiuni:

- a) Sprijinirea investițiilor în instalații și echipamente pentru întreprinderi din industrie, care să conducă la economii de energie, în scopul îmbunătățirii eficienței energetice;
- b) Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului, precum și ale rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciilor de transport și distribuție;**
- c) Investiții în instalații de desulfurare a gazelor de ardere, arzătoare cu NO_x redus și filtre pentru instalațiile mari de ardere din grupuri modernizate/retehnologizate.

DMI 2 - “Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi”.

DMI 3 - “Diversificarea rețelelor de interconectare în vederea creșterii securității furnizării energiei”.

Având în vedere tipurile diferite de beneficiari și proiecte în cadrul operațiunii b) cererile de propuneri de proiecte au fost structurate în două secțiuni distincte: cea privind proiectele de transport și cea privind proiectele de distribuție.

Notă: Prezentul Ghid se referă exclusiv la proiectele de transport energie electrică și gaze naturale din cadrul operațiunii b) Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului, precum și ale rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciilor de transport și distribuție (în continuare operațiunea).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

SECȚIUNEA B. INFORMAȚII PRIVIND OPERAȚIUNEA

CAPITOLUL I. INFORMAȚII GENERALE SPECIFICE OPERAȚIUNII

Obiectivele specifice ale operațiunii sunt:

- Creșterea securității furnizării energiei prin reducerea numărului de întreruperi;
- Crearea infrastructurii necesare pentru dezvoltarea unor activități economice noi, precum și dezvoltarea infrastructurii energetice naționale la standarde europene aplicabile în domeniu;
- Utilizarea rațională a resurselor energetice prin reducerea pierderilor;
- Minimizarea impactului negativ asupra mediului;
- Reducerea costurilor de mentenanță ale rețelelor de transport.

CAPITOLUL II. SOLICITANȚI ELIGIBILI

Solicitanții eligibili în cadrul operațiunii sunt:

- în domeniul energiei electrice – operatorul de transport și de sistem, definit conform L nr. 13/2007, cu modificările și completările ulterioare;
- în domeniul gazelor naturale – operatorul de transport (transportator), definit conform L nr. 351/2004, cu modificările și completările ulterioare;

CAPITOLUL III. ACTIVITĂȚI ELIGIBILE

Proiectele eligibile în cadrul acestei operațiuni vor viza următoarele activități, cu condiția ca aceste activități să fie realizate după data de 01.01.2007:

Modernizarea/retehnologizarea rețelelor de transport, prin:

- Modernizarea/retehnologizarea liniilor electrice (de exemplu: modernizarea liniilor prin creșterea nivelului de tensiune/modernizarea conductoarelor pentru reducerea CPT, dublarea circuitelor pentru îmbunătățirea siguranței în funcționare sau pentru reducerea CPT, etc);
- Modernizarea/retehnologizarea stațiilor de transformare a energiei electrice (de exemplu: realizarea de stații noi, modernizarea transformatoarelor/autotransformatoarelor pentru reducerea CPT, dublarea transformatoarelor pentru îmbunătățirea siguranței în funcționare, modernizarea întreruptoarelor, realizarea unor celule noi, instalații de compensare a factorului de putere, etc.);
- Modernizarea/retehnologizarea conductelor de transport al gazelor naturale;
- Modernizarea/retehnologizarea conductelor magistrale de transport al gazelor naturale;
- Modernizarea/retehnologizarea stațiilor de comprimare gaze naturale, stațiilor de comandă vane, nodurilor tehnologice, stațiilor de reglare-măsurare gaze naturale, stațiilor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

de protecție catodică, racordurilor de înaltă presiune, prin realizarea unor noi sau prin modernizarea unor echipamente/instalații aferente acestora;

- Instalarea unor stații de control sau echipamente de automatizare/protecție și control computerizat al transferului de energie către consumatorul final;
- Instalarea unui sistem informatic de monitorizare, comandă și achiziție de date (SCADA)
- Investițiile de modernizare/retehnologizare a rețelelor de transport trebuie să aibă ca scop îmbunătățirea parametrilor de securitate și calitate ai rețelelor de transport prin reducerea numărului de întreruperi și a pierderilor tehnologice (comparativ cu situația anterioară implementării proiectului).

Extinderea rețelelor de transport, prin:

- Construirea unor linii/stații/conducte/magistrale de transport noi.

Investițiile în extinderea rețelelor de transport existente trebuie să aibă ca scop asigurarea securității furnizării și atingerea obiectivelor acestei operațiuni, iar în cazul energiei electrice, se va ține seama de preluarea energiei electrice produse în noi capacități de valorificare a resurselor regenerabile de energie.

Notă: Eligibilitatea unei activități nu este echivalentă cu eligibilitatea tuturor cheltuielilor efectuate pentru realizarea acelei activități. Alte activități decât cele de mai sus pot fi considerate eligibile numai dacă Solicitantul justifică faptul că sunt absolut necesare în vederea atingerii obiectivului proiectului și sunt în conformitate cu obiectivele operațiunii.

ATENȚIE! Perioada de implementare a proiectului nu trebuie să depășească data de 31 iulie 2015.

CAPITOLUL IV. CHELTUIELI ELIGIBILE

Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute în HG 759/2007 și Ordinului comun MECMA și MFP nr. 625/22.03.2011, respectiv 1947/02.05.2011 privind aprobarea Listei cheltuielilor eligibile aferente operațiunii (Anexa 1).

Notă: Dacă un proiect este considerat ca fiind eligibil pentru cofinanțarea din fondurile POS CCE nu înseamnă că toate cheltuielile pe care le include sunt considerate automat eligibile. Cheltuielile, altele decât cele eligibile, vor fi suportate integral de către beneficiar.

Ulterior încheierii contractului de finanțare, beneficiarul nu va mai putea primi finanțări din alte surse publice pentru aceleași cheltuieli eligibile ale proiectului, sub sancțiunea rezilierii Contractului de finanțare și a returnării sumelor rambursate.

Vă atragem atenția în special asupra unor categorii de cheltuieli care NU sunt eligibile:

- taxa pe valoare adăugată;
- contribuția în natură;
- dobânda și alte comisioane aferente creditelor;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

- cheltuielile de achiziție dintr-un contract de leasing financiar inclusiv cheltuielile colaterale;
- cheltuielile pentru locuințe;
- cheltuielile cu amortizarea;
- achiziția de echipamente second-hand;
- amenzi, penalități și cheltuieli de judecată;
- costurile de operare;
- provizioane;
- cheltuieli cu asigurarea pe timpul operării;
- fondul de rulment;
- cheltuielile nedeductibile fiscal conform L 571/2003, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL V. COFINANȚAREA DIN FONDURI PUBLICE

Finanțarea proiectelor în cadrul acestei operațiuni este de tip nerambursabil și constă în rambursarea cheltuielilor eligibile făcute pentru realizarea proiectului, la valoarea și în condițiile stabilite prin Contractul de finanțare (CF). Finanțarea proiectului este formată din cofinanțarea publică (FEDR și alocări din bugetul de stat) și cofinanțarea privată (surse proprii ale solicitantului, împrumuturi bancare, etc.).

Finanțarea se acordă în baza unei notificări individuale ad-hoc a ajutorului de stat către Comisia Europeană-DG Concurență și în condițiile aprobate de Comisia Europeana.

Valoarea maximă a finanțării din fonduri nerambursabile pentru proiect se acorda in limita bugetului cererii de propuneri de proiecte si este stabilită astfel:

- 1) 85% din valoarea rezultată în urma calculării deficitului de finanțare, în cazul proiectelor pentru care veniturile generate în perioada de operare pot fi estimate cu acuratețe** (spre exemplu: proiecte de tip SCADA și extindere de linii). Determinarea procentuală a intensității maxime se obține raportând valoarea finanțării nerambursabile stabilite la valoarea totală a cheltuielilor eligibile
- 2) maxim 50% din cheltuielile eligibile ale proiectului cu o limită maximă a ajutorului de 50 mil. Lei pe proiect, în cazul proiectelor pentru care nu se poate aplica metodologia deficitului de finanțare** (spre exemplu: proiectele de modernizare/retehnologizare de stații).

În funcție de tipologia proiectelor se fac precizări în Anexa 3E privind metodologia prin care se determină valoarea finanțării nerambursabile acordate.

Valoarea finanțării nerambursabile a unui proiect din fondurile operațiunii se determină ca produs între totalul cheltuielilor eligibile și rata de cofinanțare. Diferența până la valoarea totală a proiectului se acoperă de către beneficiar fie din surse proprii, fie din alte surse, sub o formă care să nu facă obiectul niciunui ajutor public¹.

¹ De exemplu, credite negarantate de stat, aport al acționarilor, alții decât organisme ale statului, credite contractate în condiții de piață, etc.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Notă: În cazul în care valoarea reală a cheltuielilor este mai mare decât cea inițială, prevăzută în CRF, ca urmare a actualizării devizului general, atunci Beneficiarul va trebui să suporte diferența apărută. Cheltuielile eligibile efectiv realizate care se iau în considerare la rambursare nu pot depăși sumele stabilite inițial prin contractul de finanțare.

Beneficiarul trebuie să asigure și finanțarea cheltuielilor rambursabile din fondurile POS CCE, de la momentul plăților efective ale acestora până la rambursarea lor.

Proiecte majore

În cadrul acestei operațiuni se finanțează și proiecte majore de investiții. Se consideră proiecte majore în conformitate cu art. 39 din Regulamentul CE nr. 1083/2006, proiectele a căror valoare totală (inclusiv TVA) depășește 50 milioane de Euro (echivalent în lei la cursul Inforeuro de la data depunerii CRF, care va fi considerat curs de referință).

Acordarea finanțării în cazul proiectelor majore se decide de către Comisia Europeană în baza evaluării de către aceasta a documentației prevăzute în Regulamentul Comisiei Europene nr. 1828/2006, Anexa XXII. Transmitere proiectului către Comisia Europeană trebuie să fie aprobată de autoritățile naționale (AM POS CCE, OIE).

În cazul în care cofinanțarea unui proiect a fost decisă în baza unui deviz a cărui valoare totală este sub pragul care definește proiectul major, dar pe parcursul implementării proiectului costurile totale depășesc limita de 50 mil. euro (cu TVA), finanțarea nerambursabilă se suspendă și se transmite Comisiei documentația în vederea obținerii deciziei de finanțare.

Prefinanțarea

Beneficiarii pot opta pentru facilitatea de prefinanțare, în baza prevederilor OUG nr.64/2009 și a OMFP nr. 2548/2009, privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale, cu modificările și completările ulterioare, opțiune prevăzută în CRF și confirmată la semnarea CF. Prefinanțarea se acordă în cotă de **maximum 35%** din valoarea totală a finanțării nerambursabile.

Conform OUG nr. 64/2009, prefinanțarea reprezintă sumele transferate din instrumente structurale către beneficiari, în stadiul inițial pentru susținerea începerii derulării proiectelor și/sau pe parcursul implementării acestora, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare încheiat între un beneficiar și autoritatea de management/organismul intermediar responsabil/responsabil, în vederea asigurării derulării corespunzătoare a proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale.

În vederea obținerii prefinanțării, beneficiarii au obligația de a transmite Organismului Intermediar următoarele documente:

- ✓ cererea de prefinanțare a beneficiarului, conform contractului de finanțare încheiat între Organismul Intermediar și beneficiar;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

- ✓ un contract de furnizare de bunuri/prestare de servicii/execuție de lucrări încheiate între beneficiar și contractor;
- ✓ o scrisoare de garanție bancară pentru suma aferentă prefinanțării solicitate.

Suma aferentă prefinanțării acordată beneficiarilor proiectelor finanțate în cadrul POS-CCE poate fi utilizată numai pentru plata cheltuielilor aferente proiectului.

Prefinanțarea se recuperează proporțional din valoarea fiecărei cereri de rambursare intermediare până la recuperarea sa integrală, înainte de ultima cerere de rambursare. Plata finală aferentă ultimei cereri de rambursare nu se efectuează decât dacă prefinanțarea a fost recuperată integral prin deduceri, plată voluntară sau execuția scrisorii de garanție.

Beneficiarul va trebui să restituie prefinanțarea dacă nu a depus nicio cerere de rambursare care să justifice achiziția de bunuri, servicii sau execuția de lucrări, în termen de 6 luni de la data primirii acesteia.

Beneficiarii au obligația să deschidă un cont dedicat exclusiv pentru primirea prefinanțării.

CAPITOLUL VI. CEREREA DE PROPUNERI DE PROIECTE

Cererea de propuneri de proiecte aferentă acestei operațiuni este de tipul: cerere de propuneri de proiecte cu termen limită.

Pentru a obține finanțare nerambursabilă solicitanții trebuie să completeze și să transmită o cerere de finanțare (CRF) în termenul prevăzut în cererea de propuneri de proiecte, publicată în Monitorul Oficial și pe pagina web a OIE și AM POS CCE. Cererile de finanțare conțin o descriere a activităților planificate, informații referitoare la implementarea și costul proiectului, precum și justificarea necesității acordării ajutorului și efectului stimulativ al acestuia. Formularul CRF este prevăzut în Anexa 3.

După expirarea termenului limită de depunere, CRF depuse vor urma un proces de verificare a conformității administrative și a eligibilității solicitanților și proiectelor, precum și de evaluare financiară și tehnică în vederea identificării acelor propuneri a căror calitate corespunde criteriilor de finanțare.

Un comitet de selecție ierarhizează, pe baza punctajului obținut în procesul de evaluare (în ordine descrescătoare), toate CRF-urile care au trecut de etapa de evaluare și întocmește lista CRF-urilor aprobate (în limita fondurilor alocate cererii de propuneri de proiecte), respectiv o listă de rezervă. Lista CRF-urilor se aprobă de AM POS CCE. Lista aprobată de AM POS CCE se publică pe site-ul OIE. CRF-urile selectate vor intra în procesul de încheiere a contractelor de finanțare (CF).

Alocarea financiară pentru această cerere de propuneri de proiecte se va stabili prin ordinul de lansare a cererii de propuneri de proiecte.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

CAPITOLUL VII CEREREA DE FINANȚARE

VII.1 Completarea Dosarului cererii de finanțare

Pentru fiecare proiect propus spre cofinanțare din fonduri publice, Solicitantul va întocmi un Dosar al CRF (denumit în continuare Dosar). Dosarul, în original, va cuprinde, în mod obligatoriu, un **Opis** (conform **Anexei 2**) și documentele prevăzute în Opis, în original sau copie, după cum sunt solicitate. Toate documentele din Opis vor fi întocmite conform instrucțiunilor din prezentul ghid sau emise în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Este obligatorie depunerea odată cu cererea de finanțare a tuturor documentelor menționate în Opis. Pentru declarații trebuie păstrat formatul solicitat în anexele CRF. Este obligatoriu ca documentele depuse să fie în termen de valabilitate!

Completarea CRF și a celorlalte documente prevăzute în opis, după caz, se va face conform instrucțiunilor prezentate mai jos și va urmări Formatul standard al cererii de finanțare prezentat în Anexa 3.

Notă: În vederea completării corecte a Cererii de finanțare, Solicitantul trebuie să citească cu atenție clarificările marcate între paranteze pătrate în CRF la fiecare capitol. În plus Solicitantul trebuie să acorde atenție și informațiilor ce vor fi trecute în CRF și care sunt extrase din alte documente anexate (studiu de fezabilitate, avize, bilanț contabil, etc.). Necorelarea acestor informații se constituie în motive de depunere sau respingere a finanțării.

CRF va fi completată în limba română, redactată la calculator, utilizând următorul format: Times New Roman, 12, format paragraf de 1,5. Completarea de către Solicitant a tuturor secțiunilor din CRF este obligatorie

După completare, dosarul în original, cuprinzând opisul și toate documentele prevăzute în acesta:

- se semnează de către reprezentantul legal și se ștampilează lizibil cu ștampila societății pe fiecare pagină, în partea dreaptă, în josul paginii;
  - se numerotează toate paginile, în ordine, în felul următorul: i/N, unde i reprezintă numărul curent al paginii (de la 0 la N, pagina 0 este Opisul), iar N reprezintă numărul total al paginilor din dosar (inclusiv paginile aferente documentelor anexate). Numărul total de pagini (N) va fi menționat cu litere bolduite și pe coperta dosarului sub forma N=... . Numerotarea se va face prin scrierea olografă (de mână), în partea de jos a paginii, în poziție centrală. Dosarul este numerotat astfel încât să nu permită sustragerea niciunui (unei) document (pagini);
  - se multiplică în 2 exemplare de către Solicitant;
  - se îndosariază dosarul în original și fiecare din cele două copii, separat;
  - se realizează un CD cu forma electronică a CRF (în format word) exclusiv anexele acesteia. Forma electronică a CRF trebuie să fie identică cu originalul.
- Fiecare dosar (în original și cele două copii) precum și CD-ul vor fi introduse în câte un plic sigilat.

Dosarul original și cele în copie vor avea înscris pe plicul în care sunt introduse, în partea superioară dreaptă, mențiunea „ORIGINAL”, respectiv „COPIE NR.1” și „COPIE NR.2”, iar plicul conținând forma electronică a CRF va avea înscris mențiunea „CD”. De asemenea, dosarul original și cele două copii vor avea înscris pe plic numărul total de pagini sub forma N=....

Notă: Pe lângă cele 3 dosare (originalul și cele două copii) depuse la sediul OIE, Solicitantul va realiza un dosar propriu (în copie), ca probă martor.

VII.2. Transmiterea de către Solicitant a dosarului cererii de finanțare

Solicitantul trebuie să transmită toate informațiile solicitate astfel încât proiectul propus să poată fi evaluat în raport cu criteriile stabilite de OIE în prezentul ghid. În acest sens, Solicitantul trebuie să verifice, înaintea transmiterii cererii de finanțare la OIE, existența tuturor documentelor prevăzute în Opis (**Anexa 2**).

Dosarul în original și cele două copii, precum și CD-ul, vor fi introduse într-un colet sigilat care va fi transmis prin curier sau depus prin reprezentant al solicitantului la secretariatul Organismului Intermediar pentru Energie, la adresa: Calea Victoriei nr. 152, București, sector 1.

Partea exterioară a coletului sigilat precum și cele patru plicuri sigilate din interiorul acestuia trebuie să fie însoțite, în mod obligatoriu, de o etichetă cu următoarele informații:

Destinatar:

Departamentul pentru Energie – Organismul Intermediar pentru Energie
Adresa: str. Ernest Juvara 3-7, București, Sector 6
„Cerere de finanțare pentru Programul Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice 2007-2013” - AP 4/DMII/operațiunea b – partea de transport

Expeditor (denumirea Solicitantului): .....

Adresa expeditorului: .....

Titlul proiectului:.....

Număr de înregistrare a proiectului la Solicitant: .....

Nr. pagini din dosarul original (N=.....).....

Valoare proiect (cu TVA): .....lei

Valoare proiect (fără TVA): .....lei

Valoarea asistenței financiare nerambursabile solicitată: .....lei

La depunere, coletul transmis de Solicitant va primi un număr de înregistrare. Acest număr de înregistrare va fi comunicat pe loc (pentru coletele depuse personal) împreună cu data și ora la care s-a realizat înregistrarea, sau va fi transmis în scris Solicitantului în notificarea de primire a cererii de finanțare. Acest număr de înregistrare va fi utilizat în orice corespondență viitoare între OIE și Solicitant. În cazul transmiterii coletului prin curier, data și ora primirii de către curier a acestuia, dacă sunt anterioare termenului final de primire a CRF la OIE, determină încadrarea în termenul limită menționat prin ordinul de lansare a cererii de propuneri de proiecte.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Notă: CRF care nu sunt depuse în termenul menționat în ordinul privind lansarea cererii de propuneri de proiecte, vor fi automat respinse.

CAPITOLUL VIII. EVALUAREA ȘI SELECȚIA PROIECTELOR

Proiectele depuse vor parcurge un proces de evaluare și selecție, în vederea stabilirii listei de proiecte aprobate pentru cofinanțare. Procesul de evaluare și selecție a proiectelor constă în parcurgerea următoarelor etape:

- **etapa de verificare a conformității administrative și a eligibilității solicitantului și a proiectului;**
- **etapa de evaluare tehnică și financiară și selecția proiectelor.**

Rezultatele parcurgerii celor două etape ale procesului de evaluare și selecție vor fi comunicate solicitantului, în scris.

Toate informațiile colectate de la solicitanți și consultate în cadrul procesului de evaluare și selecție respectă prevederile Art. 37 din Regulamentul Comisiei nr. 1828/2006, referitor la protecția datelor cu caracter personal. AM POS CCE împreună cu OIE garantează confidențialitatea acestor date.

VIII.1. Verificarea îndeplinirii criteriilor de conformitate administrativă și de eligibilitate

Această etapă constă în verificarea îndeplinirii criteriilor privind **conformitatea administrativă a dosarului CRF și eligibilitatea solicitantului și a proiectului**, în conformitate cu Lista de verificare a conformității administrative și a eligibilității beneficiarului și a proiectului - **Anexa 4**. Fiecare criteriu din anexă va fi evaluat prin DA sau NU. În cazul în care dosarul nu primește calificativul „DA” la toate criteriile eliminatorii de conformitate administrativă, proiectul va fi respins în mod automat.

În etapa de verificare a îndeplinirii criteriilor privind **conformitatea administrativă a dosarului CRF** se controlează numai existența și valabilitatea din punct de vedere al termenului de expirare al fiecarui document din dosarul CRF (nu și conținutul acestora).

În cazul în care dosarul a îndeplinit criteriile de transmitere eliminatorii (de conformitate administrativă), OIE trece la etapa de verificare a criteriilor de conformitate administrativă și de eligibilitate (conform **Anexei 4**).

În cazul în care în cadrul acestei etape se constată lipsa unui document sau apare necesitatea corectării/completării unor informații inițiale din dosarul CRF, precum și dacă se apreciază că sunt necesare unele clarificări/informații suplimentare privind informațiile cuprinse în dosarul CRF, OIE le poate solicita, în scris, solicitantului, care este obligat să transmită informația/documentul lipsă și/sau clarificarea în condițiile și termenul limită specificate în notificarea privind solicitarea de clarificări.

Notă: În cazul netransmiterii clarificărilor/informațiilor/documentelor suplimentare în termen și în forma prevăzută de lege sau dacă nu se transmit toate datele solicitate, verificarea

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

administrativă și a eligibilității cererii de finanțare va fi realizată conform informațiilor existente la data depunerii acesteia sau proiectul va fi exclus de la finanțare.

Numai cererile de finanțare care îndeplinesc toate criteriile din lista prevăzută în **Anexa 4** sunt admise în următoarea etapă a procesului de evaluare, respectiv evaluarea tehnică și financiară a proiectului, numai dacă proiectul nu este exclus, în conformitate cu prevederile din prezentul Ghid.

La finalizarea procesului de verificare administrativă și a eligibilității, solicitantul va fi informat în scris privind îndeplinirea sau neîndeplinirea criteriilor de conformitate administrativă și de eligibilitate.

VIII.2. Evaluarea tehnică și financiară a proiectului

VIII.2.1. Metodologia de evaluare

Evaluarea proiectului se realizează de către experți OIE/externi. Evaluarea proiectelor va fi realizată pe baza unei grile de punctaj, care utilizează categoriile de criterii de evaluare și selecție aprobate de către Comitetul de Monitorizare (CM). Evaluarea proiectului se va face pe baza CRF și a documentației anexate.

Evaluatorii pot solicita, în scris, informații suplimentare privind documentele evaluate în această etapă. Solicitantul este obligat să transmită clarificările solicitate în condițiile și termenul limită specificate în notificarea privind solicitarea de clarificări; în caz contrar, CRF va fi evaluată conform informațiilor existente la data depunerii acesteia.

În urma evaluării tehnice și financiare, proiectul primește un punctaj calculat conform Grilei de evaluare, care poate fi de maxim 100 de puncte.

Atenție! Proiectul va fi respins automat dacă va obține 0 puncte la oricare din subcriteriile din grila de evaluare. De asemenea, pentru ca un proiect să fie admis pentru finanțare trebuie să obțină un punctaj total de minim 65 puncte, din care minimum 12 puncte trebuie să le obțină pentru criteriul 1.1. sau 1.2. (în funcție de tipul proiectului).

Proiectul va fi exclus din procesul de evaluare și selecție pentru acordarea finanțării, în cazul în care:

A. solicitantul:

- *furnizează informații false;*
- *nu transmite toate datele cerute;*
- *a încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze evaluatorii proiectului sau OIE în timpul procesului;*
- *nu respectă orice alte cerințe obligatorii prevăzute în prezentul Ghid.*

B. nu se poate verifica în mod corespunzător îndeplinirea unui criteriu de conformitate administrativă sau de eligibilitate ori nu se poate realiza punctarea în mod corect a unui criteriu de evaluare, din informațiile disponibile prezentate inițial sau ca urmare a datelor primite în urma solicitărilor de clarificare/completare.

VIII.2.2. Criterii de evaluare și selecție

Proiectele depuse și documentele aferente acestora (CRF, inclusiv anexele) vor fi evaluate conform criteriilor din **Grilele de evaluare a proiectului** (**Anexa 5A** pentru proiectele din domeniul transportului energiei electrice și **Anexa 5B** pentru proiectele din domeniul transportului gazelor naturale).

VIII.3. Aprobarea listei de proiecte care vor primi finanțare din fondurile POS CCE

Etapă de evaluare se finalizează printr-un raport de evaluare, întocmit și semnat de evaluatorii proiectului. Rapoartele de evaluare sunt centralizate într-o listă de proiecte admise pentru finanțare, prioritizate în ordinea punctajului obținut și în limita sumei alocate cererii de propuneri de proiecte (a se consulta Cap. VI din prezentul ghid).

Lista proiectelor admise pentru finanțare vor fi avizate de AM, aprobate de conducerea Departamentului pentru Energie și vor fi publicate pe web site-ul AM POS CCE și OIE.

Lista aprobată va conține următoarele informații: titlul proiectului, numele beneficiarului, numele operațiunii/DMI din care se finanțează proiectul și valoarea proiectului în lei (din care: fonduri UE, buget de stat și cofinanțarea beneficiarului).

Solicitantul este informat, în scris, că proiectul transmis a fost aprobat, prin intermediul unei notificări care conține principalele condiții necesare finanțării, inclusiv lista documentelor cerute la contractare și termenele pentru depunerea lor.

În cazul respingerii proiectului, Solicitantul este informat, în scris, asupra motivelor care au dus la această decizie.

VIII.4. Contestații

În cazul în care, pe parcursul procesului de evaluare și selecție, solicitantul care se consideră vătămat într-un drept al său sau într-un interes legitim are dreptul să depună o contestație, în termen de 10 zile lucrătoare, de la primirea scrisorii de decizie privind respingerea CRF. Contestația va fi formulată în scris și depusă la sediul OIE, la adresa menționată la pct. VII.2.

Contestația scrisă trebuie să conțină minimum următoarele elemente obligatorii:

- denumirea, sediul, codul unic de înregistrare și numele persoanelor care reprezintă contestatarul și calitatea lor;
- titlul proiectului depus;
- obiectul contestației și motivarea acesteia;
- elementele probatorii de susținere a contestației;
- semnătura reprezentantului solicitantului și ștampilă societății.

Lipsa acestor elemente, precum și nerespectarea termenului de depunere atrage respingerea contestației.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Analiza contestației se va efectua de către o Comisie de soluționare a contestațiilor. Perioada de soluționare a contestației este de maxim 15 zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia. Decizia asupra contestației va fi comunicată în scris contestatarului. În cazul acceptării contestației, Cererea de finanțare, care a format obiectul acesteia, va parcurge etapa următoare din procesul de selecție, în conformitate cu dispozițiile prezentului Ghid.

CAPITOLUL IX. CONTRACTUL DE FINANȚARE

Contractul de Finanțare (CF) reprezintă actul juridic care stipulează toate obligațiile, responsabilitățile și drepturile tuturor părților implicate în timpul ciclului de viață al proiectului de la aprobarea acestuia până la sfârșitul perioadei în care rezultatul proiectului trebuie păstrat, conform prevederilor legale.

Formatul cadru orientativ al CF este prezentat pe pagina web a OIE.

IX.1. Condiții de încheiere a Contractului de finanțare

În vederea demarării procedurii de contractare, Solicitantul este obligat să prezinte o scrisoare de acceptare a finanțării în condițiile comunicate, împreună cu opțiunea în ce privește prefinanțarea (solicitarea și cuantumul acesteia) și cu documentele solicitate în Opisul Contractului de Finanțare, în termen de maxim 30 zile lucrătoare de la data notificării de aprobare a Cererii de finanțare:

	OPIS-UL CONTRACTULUI DE FINANȚARE
1.	Autorizația de construire , în copie, dacă activitățile proiectului necesită obținerea acesteia sau răspunsul eliberat de autoritățile publice locale ca urmare a solicitării companiei pentru eliberarea autorizației de construire, care să ateste că activitățile proiectului nu necesită obținerea autorizației de construire, <i>În cazul în care, din motive obiective, autorizația de construire nu este disponibilă în etapa de contractare, aceasta va fi depusă cel mai târziu până la prima cerere de prefinanțare/rambursare;</i>
2.	Certificatul de atestare fiscală , în original, privind îndeplinirea obligațiilor de plată ale solicitantului la bugetul general consolidat, eliberat de Administrația Finanțelor Publice, în termen de valabilitate, care să ateste că solicitantul nu se încadrează din punct de vedere al obligațiilor restante la bugetele publice în situația în care obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni;
3.	Certificate de atestare fiscală , în original, privind îndeplinirea obligațiilor de plată către bugetele locale eliberate de Direcția de taxe și impozite locale, pentru sediul social și punctul/punctele de lucru în raza cărora se va implementa proiectul, în termenul de valabilitate, care să ateste că solicitantul nu se încadrează din punct de vedere al obligațiilor restante la bugetele publice în situația în care obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru;
4.	Certificat de cazier fiscal al Solicitantului (societății) (în original);
5.	Certificatul de cazier judiciar al reprezentantului legal al solicitantului, în original;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

6.	Aviz Natura 2000 , în copie, conform OUG 195/2005, dacă activitățile proiectului necesită obținerea acestuia;																												
7.	Acordul de mediu (copie) sau decizia etapei de încadrare (copie), în cazul în care aceasta indică faptul că nu este necesară evaluarea impactului asupra mediului (nu necesită acord de mediu);																												
8.	Documentele care atestă capacitatea financiară de implementare a proiectului (extras de cont depozit bancar/contract de credit) și care să acopere valoarea însumată a cofinanțării cheltuielilor eligibile și a cheltuielilor neeligibile ale proiectului – în original sau copie, după caz;																												
9.	<p>Graficul de rambursare (revizuit de comun acord între părți - solicitant și OIE) în vederea includerii acestuia în textul contractului de finanțare, cu respectarea următorului format:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Cerere de rambursare nr.</th> <th>Activitate/ subactivitate</th> <th>Suma estimativă</th> <th>Data depunerii</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td></td> <td></td> <td>Până la .....</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td></td> <td>Până la .....</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td></td> <td>Până la .....</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td></td> <td></td> <td>Până la .....</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td></td> <td></td> <td>Până la .....</td> </tr> <tr> <td>Total buget</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Cerere de rambursare nr.	Activitate/ subactivitate	Suma estimativă	Data depunerii	1			Până la	2			Până la	3			Până la	4			Până la	5			Până la	Total buget			
Cerere de rambursare nr.	Activitate/ subactivitate	Suma estimativă	Data depunerii																										
1			Până la																										
2			Până la																										
3			Până la																										
4			Până la																										
5			Până la																										
Total buget																													
10.	<p>Prefinanțarea (revizuit de comun acord între părți - solicitant și OIE).</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>Data estimată a depunerii cererii de prefinanțare la OIE</td> <td></td> </tr> <tr> <td>% din valoarea totală a ajutorului financiar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Cuquantumul sumei solicitate (lei)</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Data estimată a depunerii cererii de prefinanțare la OIE		% din valoarea totală a ajutorului financiar		Cuquantumul sumei solicitate (lei)																							
Data estimată a depunerii cererii de prefinanțare la OIE																													
% din valoarea totală a ajutorului financiar																													
Cuquantumul sumei solicitate (lei)																													
11.	În cazul proiectelor aprobate la finanțare cu condiția revizuirii bugetului, se vor prezenta, după caz, următoarele documente refăcute în conformitate cu recomandările de revizuire: devizul general, toate devizele pe obiect, toate listele de echipamente și lucrări, ACB în format standard, lista de indicatori de proiect, tabelul 4.1, 4.2, 4.3 și 4.4 din CRF. Documentele revizuite vor purta lângă titlu însemnul „(R)”																												
12.	Alte documente solicitate, dacă se consideră că sunt esențiale pentru încheierea și derularea în bune condiții a contractului, inclusiv în ce privește indicatorii asumați și aprobați de Comitetul de selecție.																												

Solicitantul **se obligă** ca toate documentele transmise să fie în formatul prevăzut de lege și **în vigoare la data depunerii acestora**, în caz contrar neputându-se încheia contractul.

În cazul în care solicitantul solicită prelungirea termenului de depunere pentru obținerea autorizației de construire sau a altor documente/autorizații solicitate, termenul se prelungește cu maxim 30 de zile lucrătoare.

După primirea documentației complete, vor fi transmise către solicitant cele 3 exemplare ale CF semnate și ștampilate pentru conformitate de către persoana desemnată din cadrul OIE. Transmiterea către solicitant se va face cu asigurarea unui mijloc de probă a primirii contractului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Solicitantul are obligația de a semna și ștampila cele 3 exemplare ale contractului pe fiecare pagină și de a le returna OIE în termenul solicitat de acesta. Contractele vor fi însoțite, eventual, de orice alt document solicitat prin contract.

Proiectul este respins și se transmite Beneficiarului o scrisoare de respingere în cazul în care:

- documentația solicitată nu este transmisă în termenul specificat de OIE ori este incompletă sau nevalabilă/neconformă cu prevederile legale;
- se constată, din documentele prezentate că datoriile către bugetele centrale și locale nu se încadrează în limitele acceptate;
- se constată modificarea formei inițiale a contractului transmis de către OIE și/sau nerespectarea termenului limită de returnare a celor trei exemplare de contract semnate și ștampilate;
- se constată că solicitantul nu demonstrează capacitatea de cofinanțare a proiectului.

IX.2. Obligațiile beneficiarului

Beneficiarii vor realiza implementarea proiectelor conform prevederilor CF. Acesta va conține toate obligațiile și responsabilitățile beneficiarului legate de finanțarea nerambursabilă obținută. Beneficiarul acceptă finanțarea nerambursabilă și se angajază să implementeze proiectul pe propria răspundere și în conformitate cu prevederile CF, legislația națională și comunitară de referință.

În acest sens, prezentul capitol face referiri la cele mai importante prevederi contractuale și la cadrul normativ aplicabil:

a) Valoarea totală a cheltuielilor rambursate din fonduri publice pentru proiect nu poate depăși valoarea specificată în contract.

b) Sunt interzise modificările substanțiale, așa cum sunt definite în CF

Beneficiarul are obligația de a nu aduce modificări substanțiale ale proiectului, pe parcursul a 5 ani după finalizarea proiectului (de la data ultimei plăți).

c) Achiziții

Atribuirea contractelor de achiziții necesare implementării proiectului se va realiza în conformitate cu ***procedurile de achiziție prevăzute de OUG nr. 34/2006*** cu modificările și completările ulterioare sau cu instrucțiunile din Normele interne de achiziții prevăzute în anexă la Contractul de finanțare, în funcție de tipul de Beneficiar și de contract (pentru încadrare, vă rugăm să consultați **Anexa - Norme interne de achiziții din contractul de finanțare**).

Pentru a fi eligibile, cheltuielile efectuate între 1.01.2007 și data semnării contractului de finanțare de către beneficiarii este obligatoriu să fi fost respectată legislația națională în domeniul achizițiilor publice.

d) Asigurarea co-finanțării și a cheltuielilor neeligibile

Beneficiarul este obligat să asigure în condițiile stabilite prin contract și prezentate în graficul de plăți:

- sumele necesare apentru acoperirea contribuției proprii din cheltuielile eligibile;
- sumele necesare pentru acoperirea cheltuielilor neeligibile.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Pentru asigurarea finanțării cheltuielilor necesare implementării proiectului finanțat din instrumente structurale, beneficiarul poate constitui garanții în favoarea unei instituții de credit, sub forma gajării sau ipotecării asupra activelor fixe care fac obiectul contractului de finanțare, în condițiile HG 606/2010 și cu respectarea prevederilor contractului de finanțare în cauză. Valoarea creditului obținut cu garanția astfel constituită nu va putea depăși valoarea contribuției beneficiarului la finanțarea proiectului. Beneficiarul este obligat să transmită OIE o copie a contractului de credit și gaj/ ipotecă încheiat conform prevederilor de mai sus, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la semnarea acestuia.

e) Păstrarea documentelor

Beneficiarul are obligația de a păstra toate documentele originale, inclusiv documentele contabile, privind toate activitățile desfășurate sub contract în vederea asigurării unei piste de audit adecvate, în conformitate cu regulamentele comunitare și naționale. Termenul de păstrare a documentelor este de 5 ani după închiderea oficială a POS CCE, dar fără a se încălca termenul de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a creanțelor fiscale prevăzut în legislația națională.

IX.3. Rambursarea cheltuielilor

Cheltuielile eligibile așa cum au fost ele stabilite prin CF sau/și actele normative în vigoare pot fi solicitate pentru rambursare la nivelul ratei de cofinanțare stabilită, prin intermediul cererii de rambursare (CR). Vor fi rambursate prin cererea de rambursare numai cheltuielile eligibile efectiv realizate de către beneficiar cu excepția prefinanțării

CR va fi întocmită în formatul standard conform Anexei la CF și va fi însoțită obligatoriu de raportul de progres (RP). CR va fi însoțită de documentele justificative, prevăzute în CF.

După verificarea OIE, CR urmează să fie autorizate pentru plată de către AM POS CCE în termen de maxim **80 de zile** calendaristice de la data depunerii CR și notificate beneficiarului în acest sens. Plata se efectuează de către UP de pe lângă AM POS CCE în termen de **10 zile** calendaristice.

Pentru derularea în condiții corespunzătoare a CF beneficiarul trebuie să transmită previziuni actualizate privind graficul de rambursare din CF (în vederea asigurării creditelor bugetare necesare efectuării plăților) cel puțin trimestrial.

Sumele solicitate la plată prin CR pot fi certificate/autorizate integral sau parțial de către AM. Motivele diminuării sumelor față de CR depusă de Beneficiar vor fi indicate în Notificarea privind situația CR.

În cazul în care s-a optat pentru prefinanțare, se va proceda în conformitate cu prevederile de la capitolul V.

Beneficiarul poate solicita la plată prin CR curente (intermediare), sume, care cumulate să ajungă până la concurența a 80% din suma prevăzută pentru finanțare. Plata finală, respectiv 20% din sumele eligibile care pot fi rambursate, are loc după data finalizării proiectului prin

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

procesul verbal de recepție finală, încheiat în conformitate cu legea și pe baza Raportului de audit final și/sau unui control final din partea AM POS CCE/OIE. În consecință, beneficiarul are obligația de a urmări ca CR prezentate pentru plăți intermediare cumulate să nu depășească 80% din totalul cheltuielilor eligibile efectiv realizate.

Beneficiarul poate conveni cu OIE rambursarea prin intermediul unei singure CR, caz în care nu poate solicita prefinanțare, conform capitolului V.

IX.4. Monitorizarea proiectelor selectate și raportarea

Monitorizarea este un proces continuu prin care OIE asigură urmărirea implementării proiectului precum și îndeplinirea de către Beneficiar a indicatorilor stabiliți prin CF. Monitorizarea proiectelor constă în urmărirea progresului fizic, documentar și financiar.

Pentru realizarea monitorizării proiectelor de către OIE beneficiarul va elabora rapoarte complete și corecte, conform modelelor anexate la CF:

- Rapoarte de progres - RP (lunar/trimestrial/final)
- Rapoarte speciale (ad-hoc)
- Rapoarte anuale privind durabilitatea investiției

Vizita de monitorizare

Scopul vizitei de monitorizare este de a se verifica la fața locului realizarea fizică a unui proiect, sistemul de management al proiectului și de a permite echipei de monitorizare să colecteze date suplimentare față de cele cuprinse în rapoarte, în vederea aprecierii valorii indicatorilor față de țintele propuse și a acurateții informației furnizate de Beneficiar. Beneficiarul are obligația de a participa la vizită, de a furniza echipei de monitorizare toate informațiile solicitate și de a asigura participarea persoanelor implicate în implementarea proiectului.

În cazul proiectelor cu un cost investițional total de peste 25 milioane euro care sunt propuse în cadrul Facilității de cofinanțare CSNR dintre România și Banca Europeană de Investiții, conform OUG nr. 182/2008, OIE are dreptul de a solicita beneficiarului raportări și alte elemente de monitorizare specifice acestei facilități.

Monitorizarea ajutorului de stat

În funcție de specificul proiectelor, la încheierea CF (anexă) se vor stabili: elementele care vor fi monitorizate și modalitatea lor de evidență în gestiunea beneficiarului, periodicitatea și conținutul rapoartelor de monitorizare, modul de calcul și modalitatea de rambursare a diferențelor față de deficitul financiar inițial, precum și modul de returnare al sumelor ce le vor recupera.

Veniturile nete generate de proiectele finanțate în baza metodologiei deficitului de finanțare vor fi monitorizate de OIE pe o perioadă de 5 ani și se vor aplica corecții anuale atunci când vor fi constatate abateri mai mari de 10% în calculul funding-gap actualizat. Corecțiile vor stabili sumele finanțate în exces, pe baza diferenței dintre deficitul de finanțare stabilit inițial și deficitul stabilit pe baza veniturilor monitorizate. Corecțiile se vor repartiza proporțional pe sursele de

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

finanțare ale costurilor investiționale eligibile (surse proprii ale beneficiarului și, respectiv surse publice).

După expirarea perioadei de 5 ani menționată anterior, proiectele finanțate în baza metodologiei deficitului de finanțare vor fi monitorizate pe durata de funcționare a investiției, de către Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, cu respectarea aceluiași principii de monitorizare și pe baza anexei la contractul de finanțare privind monitorizarea. Veniturile suplimentare identificate vor fi deduse din veniturile companiilor calculate în procesul de corecție anuală a tarifelor reglementate.

IX.5. Control și audit, tratamentul neregulilor și recuperarea creanțelor bugetare

Constatarea derulării în conformitate a CF precum și respectarea cadrului legislativ în implementarea de către Beneficiar a proiectelor cofinanțate în cadrul AP 4 POS CCE se efectuează și prin control la fața locului. Autoritățile competente să desfășoare aceste controale sunt menționate în OUG 64/2009, HG nr. 1306/2007, OUG nr. 66/2011, cu modificările și completările ulterioare.

De regulă, OIE va realiza cel puțin un control la fața locului pe perioada implementării proiectului.

Conform prevederilor normative beneficiarul este obligat să îndeosebie și să păstreze în bune condiții toate documentele aferente proiectului (10 ani începând de la data ultimului ajutor acordat în cadrul schemei dar nu mai puțin de 3 ani de la data închiderii oficiale a POS CCE) și să asigure accesul autorităților naționale cu atribuții de control și audit, precum și al serviciilor CE și al Curții Europene de Conturi la toate documentele aferente proiectului finanțat.

Beneficiarul are obligația să acorde dreptul de acces la locurile și spațiile unde se implementează sau a fost implementat proiectul, inclusiv acces la sistemele informatice, precum și la toate documentele și fișierele informatice privind gestiunea tehnică și financiară a proiectului. În cazul nerespectării acestor prevederi, beneficiarul este obligat să restituie întreaga sumă primită, aferentă proiectului, reprezentând asistența financiară nerambursabilă.

Beneficiarul este obligat să respecte toate recomandările cuprinse în raportul de verificare la fața locului rămas definitiv și să ia toate măsurile pentru soluționarea neregulilor constatate în termenele indicate.

Tratamentul neregulilor (conform prevederilor CF)

Neregulile (a se vedea glosarul de termeni) sunt semnalate OIE prin diverse sesizări, prin intermediul rapoartelor de control, rapoartelor de audit, prin intermediul altor controale sau de către AM POS CCE, ACP și CE. Orice neregulă poate fi semnalată pe adresa AM POS CCE: sesizari.poscce.proiecte@minind.ro.

În cazul suspiciunii de fraudă se pot lua măsuri asiguratorii care constau în primul rând în suspendarea finanțării nerambursabile pe perioada cercetărilor întreprinse de OIE. În cazul

constatări de nereguli, recuperarea sumelor se va face conform prevederilor OUG nr. 66/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru prevenirea erorilor beneficiarii pot solicita clarificări cu privire la interpretarea actelor normative de referință.

Recuperarea creanțelor bugetare și alte corecții financiare (conform prevederilor din CF)

Constatarea existenței creanțelor bugetare rezultate din nereguli este activitatea prin care se verifică, se stabilește și se individualizează obligația de plată sub forma unui titlu de creanță. Titlul de creanță poate îmbrăca forma actului/documentului de constatare sau hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă, prin care se stabilește obligația de plată. Titlul de creanță devine titlu executoriu la data la care creanța bugetară este scadentă prin expirarea termenului de plată.

Stingerea creanțelor bugetare rezultate din nereguli se realizează prin:

- plată voluntară;
- prin deducerea din plățile următoare;
- prin executare silită;
- ori prin alte modalități prevăzute de lege.

Recuperarea creanțelor bugetare rezultate din nereguli se efectuează în lei în conturile indicate în titlul de creanță și la termenele prevăzute de Codul de procedură fiscală. Pentru neachitarea la termenul de plată de către debitor a obligațiilor de plată rezultate din nereguli înscrise în titlul de creanță, debitorul datorează după acest termen majorări de întârziere în conformitate cu CF și legislația în vigoare.

Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor comunitare pot proceda la stingerea creanței bugetare prin deducerea din plățile următoare pe care sunt îndreptățite să le primească persoanele debitoare. În cazul în care creanțele bugetare rezultate din nereguli nu sunt recuperate prin plată voluntară sau deducere se aplică procedura de executare silită prevăzută de OG nr. 92/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Procedura de recuperare a creanțelor bugetare rezultate din nereguli nu influențează în niciun mod exercitarea acțiunii penale în cazul în care neregulile constituie, potrivit legii penale, infracțiuni.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

CAPITOLUL X. LEGISLAȚIE APLICABILĂ

Acest ghid a fost elaborat cu respectarea prevederilor următoarelor acte legislative:

X.A. Legislație comunitară

Regulamentul Consiliului nr.1083/2006 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții generale privind FEDR, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, publicat în Jurnalul Oficial al UE L 210 din 31/07/2006, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind FEDR, publicat în Jurnalul Oficial al UE L 210 din 31/07/2006, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1828/2006 de stabilire a normelor de implementare a Regulamentului Consiliului nr.1083/2006 de stabilire a unor dispoziții generale privind FEDR, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și a Regulamentului nr.1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind FEDR, cu modificările și completările ulterioare;

Decizia CE nr. 702/21.10.2006 - Orientările Strategice Comunitare privind Coeziunea 2007-2013 (Community Strategic Guidelines on Cohesion)

Directiva nr. 2004/18/CE privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii, cu modificările și completările ulterioare;

Directiva nr. 2004/17/CE de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1605/16.09.2002 al Parlamentului European și al Consiliului privind reglementările financiare aplicabile bugetului general al Comunității Europene;

Regulamentul Comisiei (CE, EURATOM) nr. 1248/7.08.2007 de modificare a Regulamentului (CE, EURATOM) nr. 2342/2002 care stabilește regulile detaliate privind implementarea Regulamentului CE nr. 1605/2002 cu privire la reglementările financiare aplicabile bugetului general al Comunității Europene

[Versiune consolidată a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene \(2010/C 83/01\)](#)

Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate, publicate în Jurnalul Oficial al UE nr. C 244/01.10.2004;

Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare)

X.B. Legislație națională

HG nr. 457/2008 privind stabilirea cadrului instituțional pentru coordonarea, implementarea și gestionarea instrumentelor structurale;

HG nr. 429/2013 privind organizarea și funcționarea și funcționarea Departamentului pentru Energie;

OMEF nr. 273/2008, de delegare a atribuțiilor AM POS CCE către OIE;

HG nr. 1069/2007 privind aprobarea Strategiei energetice a României pentru perioada 2007-2020

L nr. 14/1997 pentru ratificarea Tratatului Cartei Energiei și a Protocolului Cartei Energiei privind eficiența energetică și aspecte legate de mediu, încheiate la Lisabona la 17.12.1994;

L energiei electrice nr.13/2007, cu modificările și completările ulterioare;

L gazelor nr. 351/2004, cu modificările și completările ulterioare;

HG nr. 540/2004 privind aprobarea Regulamentului pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice, cu modificările și completările ulterioare;

HG nr. 784/2000, republicată, privind aprobarea Regulamentului pentru acordarea autorizațiilor și licențelor în sectorul gazelor naturale;

OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare;

HG nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din OUG nr. 34 / 2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare

L nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările și completările ulterioare;

L nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor L fondului funciar nr. 18/1991 și ale L nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare.

L cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7 / 1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

L nr. 500/2002, privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;

L contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completărilor ulterioare;

L nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

HG nr.759/2007, privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare;

L nr.350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului, cu modificările și completările ulterioare;

HG nr. 525/1996 pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

L nr. 363/2006 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, Secțiunea I-Rețele de transport;

HG nr. 1021/2004 pentru aprobarea modelului comun european de curriculum vitae;

OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor aparute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora

HG nr. 1510/2003 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a OG nr. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător, cu modificările și completările ulterioare;

OUG nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență;

OMEF nr. 911/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 29/2007 privind modul de alocare a instrumentelor structurale, a prefinanțării și a cofinanțării alocate de la bugetul de stat, inclusiv din Fondul național de dezvoltare, în bugetul instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 249/2007;

L nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale;

Ordonanța nr. 27/2002 privind reglementarea activităților de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare;

Ordin ANRE nr. 17/2007 privind aprobarea Standardului de performanță pentru serviciile de transport și de sistem ale energiei electrice;

Decizia ANRE nr. 1361/2006 privind aprobarea standardului de performanță pentru serviciul de transport al gazelor naturale și a standardului de performanță pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare;

Ordin ANRE nr. 20/2004 completat cu Ordin ANRE nr.35/2004 - Codul tehnic al rețelei electrice de transport, revizia 1, cod ANRE : 51.1. 112.0. 01.27/08/04;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

HG nr. 28/2008 pentru aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții.

Ordin nr. 863 /2008 al Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor pentru aprobarea „Instrucțiunilor de aplicare a unor prevederi din HG nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții”, cu modificările și completările ulterioare;

OUG nr. 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată prin Legea nr. 137/2007, cu modificările și completările ulterioare;

HG nr. 606/2010 privind stabilirea unor măsuri de accelerare a implementării Instrumentelor Structurale;

Ordinul comun al MECMA și MFP nr. 625/22.03.2011, respectiv nr. 1947/02.05.2011 privind aprobarea Listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele de transport energie electrică și gaze naturale din cadrul operațiunii 4.1.b "Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului, precum și ale rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciului de transport și distribuție" a axei prioritare "Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice" a Programului operațional sectorial pentru creșterea competitivității economice;

X.C. Legislația aferentă temelor orizontale

Dezvoltare durabilă, protecția mediului:

Ordin nr. 462/1993 pentru aprobarea Condițiilor tehnice privind protecția atmosferei și Normelor metodologice privind determinarea emisiilor de poluanți atmosferici produși de surse staționare;

OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul Ministerului Mediului și Pădurilor nr. 135/2010 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private;

Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1798/2007 pentru aprobarea Procedurii de emiteră a autorizației de mediu;

L nr. 84/2006 pentru aprobarea OUG nr.152/2005 privind prevenirea și controlul integrat al poluării;

OUG nr.57/2007 privind regimul ariilor protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei salbatice;

HG 1.284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România;

OM 1.964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România;

L nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a – zone protejate;

HG nr. 2.151/2004 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone;

HG nr. 1.581/2005 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone;

L nr. 202/2002 republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind egalitatea de șanse între femei și bărbați.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

SECȚIUNEA C. ANEXE

Anexa 1- Ordinul comun al Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri și Ministerului Finanțelor Publice privind aprobarea Listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele referitoare la rețelele de transport al energiei electrice și gazelor naturale

**MINISTERUL ECONOMIEI, COMERȚULUI
ȘI MEDIULUI DE AFACERI**

MINISTERUL FINANȚELOR PUBLICE

Nr. 625/22.03.2011

Nr. 1947/02.05.2011

ORDIN

privind aprobarea Listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele referitoare la rețelele de transport al energiei electrice și gazelor naturale din cadrul operațiunii "*Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului, precum și ale rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciului de transport și distribuție*" – *partea de transport* - a axei prioritare 4 - "Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice" din cadrul Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice 2007-2013

Având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare și ale Hotărârii Guvernului nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții,

În temeiul art. 9 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1634/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, cu modificările și completările ulterioare,

În temeiul art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul economiei, comerțului și mediului de afaceri și ministrul finanțelor publice emit următorul

ORDIN

ART. 1 Se aprobă Lista cheltuielilor eligibile pentru proiectele referitoare la rețelele de transport al energiei electrice și gazelor naturale finanțate în cadrul operațiunii "*Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

petrolului, precum și ale rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciului de transport și distribuție" – partea de transport - a axei prioritare 4 - "Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice" din cadrul Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice 2007-2013, numită în continuare "*Lista cheltuielilor eligibile pentru transport energie*", prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

ART. 2 (1) Pentru a fi eligibile în vederea finanțării, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în prezentul ordin, să corespundă obiectivelor axei prioritare 4 "Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice" și să fie direct legate de obiectivele și rezultatele proiectelor propuse spre finanțare.

(2) Pentru a fi eligibilă în vederea finanțării, o cheltuială trebuie să respecte prevederile HG nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale și să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) să fie efectuată și efectiv plătită de către beneficiar între 1 ianuarie 2007 și 31 iulie 2015;
- b) să respecte prevederile din contractul de finanțare și ghidul solicitantului;
- c) să fie efectuată cu respectarea prevederilor legale în vigoare, comunitare și naționale, privind achizițiile publice.

(3) Cheltuielile privind achiziția de active corporale sau necorporale prin leasing precum și contribuția în natură, nu sunt eligibile;

(4) Cheltuielile efectuate în regie proprie, aferente obiectivelor de investiții, nu sunt eligibile.

(5) Activele corporale achiziționate, cu excepția terenurilor și construcțiilor, trebuie să fie noi.

(6) Cheltuielile efectuate pentru achiziția de active necorporale sunt eligibile dacă acestea din urmă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) sunt utilizate în exclusivitate în locația care a beneficiat de ajutor de stat;
- b) sunt considerate active amortizabile;
- c) au fost achiziționate cu respectarea prevederilor legale în vigoare comunitare și naționale privind achizițiile publice;
- d) sunt incluse în categoria activelor proprii firmei și rămân în locația care a beneficiat de ajutor de stat cel puțin 5 ani.

(7) Cheltuielile legate de terenuri, construcții, echipamente, instalații și utilaje sunt eligibile numai dacă sunt incluse în valoarea activului respectiv și se regăsesc înregistrate în contabilitatea beneficiarului, în conturile de imobilizări. Următoarele categorii de cheltuieli: transport de bunuri, asigurarea bunurilor pe durata transportului și manipulare sunt eligibile numai atunci când pot fi atribuite direct achiziției activelor eligibile de natura construcțiilor, echipamentelor, instalațiilor și utilajelor și sunt cuprinse în costul de achiziție al acestor active.

(8) Cheltuielile cofinanțate din alte fonduri publice nu sunt eligibile.

ART. 3 (1) La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 210 din 23 ianuarie 2008 privind aprobarea Listei cheltuielilor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

eligibile pentru proiectele referitoare la rețele de transport din cadrul operațiunii 4.1.b "Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului, precum și ale rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciului de transport și distribuție" a axei prioritare "Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice" a Programului operațional sectorial pentru creșterea competitivității economice, publicat în Monitorul Oficial nr. 109 din 12 februarie 2008.

ART. 4 Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri și Ministerul Finanțelor Publice vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

ART. 5 Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

**MINISTRUL ECONOMIEI,
COMERȚULUI ȘI MEDIULUI DE AFACERI**

ION ARITON

MINISTRUL FINANȚELOR PUBLICE

GHEORGHE IALOMIȚIANU

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

ANEXĂ

"Lista cheltuielilor eligibile pentru transport energie"

1. Cheltuieli pentru achiziția de teren aferent investiției (eligibile în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului);
2. Cheltuieli pentru amenajarea terenului aferent investiției în vederea pregătirii amplasamentului, dacă sunt strict legate de realizarea proiectului, precum demolări, demontări, dezafectări, defrișări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, sistematizări pe verticală, drenaje, epuizmente (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), etc.
3. Cheltuieli pentru amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială:
  - a) lucrări și acțiuni de protecția mediului;
  - b) refacerea cadrului natural și aducerea la starea inițială după terminarea lucrărilor, precum plantarea de copaci, reamenajare de spații verzi, reintroducerea în circuitul agricol a suprafețelor scoase temporar din uz.
4. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului investiției, precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații, drumuri de acces, căi ferate industriale, care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități.
5. Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică (eligibile în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului) și anume:
  - a) studii de teren (studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului);
  - b) obținerea avizelor, acordurilor și autorizațiilor (obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism; obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare; obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie etc.; obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă; întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în Cartea funciară; obținerea acordului de mediu; obținerea avizului PSI; alte avize, acorduri și autorizații prevăzute sau care rezultă din aplicarea legislației naționale legate de obiectivul investiției);
  - c) proiectare și inginerie (studiu de fezabilitate, studiu de fezabilitate, proiect tehnic și detalii de execuție, verificarea tehnică a proiectării, certificatul de performanță energetică, elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului investiției conform proiectului - precum și, după caz, expertiza tehnică și auditul energetic pentru intervenții la construcții existente sau începute și neterminate, cu condiția ca aceste clădiri să facă parte integrantă și inseparabilă din rezultatul operațiunii);
  - d) organizarea procedurilor de achiziție publică, numai dacă documentația de atribuire este pusă la dispoziția ofertanților cu titlu gratuit, cuprinzând cheltuieli aferente plății serviciilor externe pentru întocmirea documentației de atribuire, multiplicarea documentației de atribuire și cheltuieli aferente plății anunțurilor implicate de aplicarea procedurilor de achiziție.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

e) consultanță (servicii de consultanță la elaborarea studiilor de piață și evaluare; servicii de consultanță în domeniul managementului execuției investiției sau administrarea contractului de execuție);

f) asistență tehnică pe perioada de execuție a lucrărilor (asistență tehnică din partea proiectantului, dacă nu intră în costurile proiectării; asigurarea verificării execuției prin diriginți de șantier autorizați, desemnați de autoritatea contractantă).

6. Cheltuieli pentru investiția de bază - se cuprind cheltuielile aferente:

a) pentru construcții și instalații legate de construcții, pe obiecte de construcție (clădiri; construcții speciale; instalații aferente construcțiilor, precum instalații electrice, sanitare, instalații interioare de alimentare cu gaze naturale, instalații de încălzire, ventilare, climatizare, PSI, telecomunicații și alte tipuri de instalații impuse de destinația obiectivului investiției);

b) pentru montajul utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora, desfășurate pe obiecte de construcție, numai dacă sunt incluse în valoarea activului respectiv și se regăsesc înregistrate în contabilitatea beneficiarului, în conturile de imobilizări.

c) pentru achiziția de utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj desfășurate pe obiecte de construcție;

d) pentru achiziția de utilaje și echipamente fără montaj și a echipamentelor de transport tehnologic, desfășurate pe obiecte de construcție;

e) pentru achiziția de bunuri din categoria mijloacelor fixe desfășurate pe obiecte de construcție (dotări);

f) cheltuieli pentru achiziția de active necorporale (aplicații informatice, licențe, brevete, know-how sau alte cunoștințe tehnice ne brevetate).

7. Cheltuieli pentru achiziția serviciilor de auditare a proiectului atunci când auditul este solicitat de Organismul Intermediar pentru Energie, în numele și pentru Autoritatea de Management a Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013*Anexa 2 - OPIS al dosarului cererii de finanțare*

<i>Nr. crt</i>	<i>Document</i>	<i>Pagina</i>
1	Cererea de finanțare (în original și două copii - conform model din Anexa 3), inclusiv un CD cu CRF (în format Word care să conțină aceleași informații din CRF, exclusiv anexele)	
2	Declarația de eligibilitate a solicitantului , în original (completată și semnată de reprezentantul legal al Solicitantului conform model din Anexa 3A)	
3	Declarația de angajament , în original (completată și semnată de reprezentantul legal al Solicitantului, conform model din Anexa 3B)	
4	Documente care dovedesc capacitatea solicitantului de a implementa proiectul: CV-urile persoanelor (managerul de proiect, expertul tehnic principal și expertul economic principal) implicate în managementul implementării proiectului (conform Anexa 3C) dacă aceste poziții sunt ocupate SAU fișele de post ale acestor persoane, dacă aceste poziții nu sunt ocupate și cerințele minime ale solicitantului privind experiența acestora (în cazul în care solicitantul va contracta serviciile de management al proiectului) – în copie;	
5	Studiul de fezabilitate SAU Documentația de avizare a lucrărilor de intervenție SAU Proiectul tehnic (în copie), după caz, în funcție de tipul investiției și elaborat conform Anexei 3D , însoțit de Hotărârea AGA / CA sau orice alt act oficial al organelor abilitate prin lege / statutul solicitantului privind aprobarea acestora (în copie).	
6	Hotărârea AGA / CA sau orice alt act oficial al organelor abilitate prin lege / statutul solicitantului privind aprobarea cheltuielilor ce vor fi efectuate în cadrul proiectului propus pentru finanțare (în copie)	
7	Declarație privind conformitatea cu regulile de ajutor de stat (conform Anexa 3F)	
8	Autoevaluarea în raport cu criteriile de mediu (conform Anexa 3G), în original	
9	Certificatul constatator emis de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă tribunalul unde își are sediul solicitantul, care să menționeze obligatoriu: datele de identificare ale societății, codul unic de înregistrare, informații despre acționari, capital social, reprezentanții legali ai societății, domeniul de activitate principal și domeniile de activitate secundare, situația juridică a societății, sediile secundare și punctele de lucru ale societății (în original)	
10	Licența de operare a rețelei de transport al energiei electrice/gazelor naturale, în copie	
11	Situația financiară aferentă ultimului exercițiu financiar încheiat, înaintea depunerii cererii de finanțare	

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

	(Bilanțul, Contul de Profit si Pierdere, inclusiv note explicative , în conformitate cu Legea 82/1991 a contabilității cu modificările și completările ulterioare (copie)	
12	Dovada depunerii solicitării pentru actul administrativ al autorității competente pentru protecția mediului obținut conform legii (decizia etapei de încadrare sau acordul de mediu, în termen de valabilitate la data depunerii CRF), în copie.	
13	Certificatul de urbanism (în copie), eliberat de autoritățile administrației locale, dacă activitățile proiectului necesită obținerea acestuia sau Autorizația de construire, dacă este disponibilă	
14	Actele care atestă drepturile de proprietar, concesionar sau utilizator ale solicitantului asupra terenului pe care sunt amplasate/se vor amplasa obiectivele de investiție propuse în proiect, iar în cazul contractelor de concesiune și utilizare a terenului, acestea trebuie să fie valabile cel puțin încă 15 ani de la data depunerii Cererii de finanțare și să prevadă dreptul de construcție asupra terenului (copie); - Acte de proprietate/concesiune asupra clădirilor și acte de proprietate asupra capacităților energetice (copie) – dacă activitățile proiectului impun existența acestora. - Acte de proprietate/concesiune asupra infrastructurii care urmează a fi modernizată/retehnologizată (copie) - dacă activitățile proiectului impun existența acestora. În cazul în care contractul de concesiune/actul care atestă dreptul de utilizator nu stipulează dreptul solicitantului de a executa lucrări de construcție , solicitantul va anexa o declarație autenticată a proprietarului/propietarilor terenului (în original) care atestă acceptarea de către acesta a efectuării lucrărilor prevăzute prin proiect asupra terenului;	
15	Documente care să dovedească faptul că proiectul depus face parte dintr-un plan de perspectivă/investiții pentru o perioadă reglementată, avizat de ANRE (în cazul energiei electrice) sau face parte dintr-un program de dezvoltare a sistemului național de transport al gazelor naturale pe o perioadă reglementată/ program minimal de investiții, avizat de ANRM (pentru gaze naturale)	
16	Proiectul tehnic/detaaliile de execuție , în copie, într-un singur exemplar, dacă este disponibil, numai pentru proiectele la care au fost depuse SF *	
17	Alte documente care să dovedească efectul stimulatv al finanțării solicitate conform recomandărilor din grila de evaluare, Anexa 5A/5B	

Notă: Solicitantul va completa opisul dosarului cererii de finanțare conform modelului de mai sus. Documentele solicitate în copie trebuie însoțite de ștampila unității și semnătura autorizată a reprezentantului legal al Solicitantului, pe fiecare pagină.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

*În cazul în care proiectul tehnic/detaliiile de execuție nu sunt disponibile la depunerea cererii de finanțare, Solicitantul va preciza în CRF la cap. 2.6. Calendarul activităților, perioada estimată pentru elaborarea acestora.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Anexa 3 - Cererea de finanțare

[Cererea de finanțare se va completa obligatoriu în formatul prezentat și se vor șterge toate informațiile marcate între paranteze; nu se admit modificări sau eliminări de paragrafe. În momentul completării Cererii de finanțare, solicitantul va șterge instrucțiunile prevăzute în paranteza dreaptă]

FORMULARUL CERERII DE FINANȚARE

INSTRUMENTELE STRUCTURALE ALE UE

FORMULAR PENTRU PROGRAMUL OPERAȚIONAL SECTORIAL CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII ECONOMICE

ELEMENTE COMPONENTE ALE FORMULARULUI COMPLET AL CERERII DE FINANȚARE

0. Informații privind tipul asistenței financiare nerambursabile solicitate

1. Informații privind solicitantul

2. Descrierea proiectului

3. Concordanța cu politicile UE și legislația națională

4. Finanțarea proiectului

5. Anexe și certificarea aplicației

ÎNREGISTRAREA CERERII DE FINANȚARE

Se completează de către Organismul Intermediar

Instituția .....

Data înregistrării .....

Număr de înregistrare.....

**Numele și prenumele persoanei care
înregistrează.....**

Semnătura.....

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013Număr cerere de proiecte.....²

TITLUL PROIECTULUI .....

*[titlul proiectului trebuie să fie relevant și în concordanță cu activitățile preconizate]***0. INFORMAȚII PRIVIND TIPUL ASISTENȚEI FINANCIARE
NERAMBURSABILE SOLICITATE**Tipul asistenței comunitare nerambursabile: FEDR*[nu se vor mai face alte completări]***1. INFORMAȚII PRIVIND SOLICITANTUL****1.1 SOLICITANT**

Numele organizației: .....

Cod de înregistrare fiscală: .....

Cod unic de înregistrare: .....

Codul CAEN (afereant activității principale) .....

Adresa poștală: .....

Adresa poștă electronică: .....*[dacă este cazul]**[Datele privind solicitantul se vor completa cu atenție astfel încât să fie în concordanță cu cele conținute în certificatul constatator, anexă la cererea de finanțare].***1.2. TIPUL SOLICITANTULUI:**

- persoane juridice de drept public
- persoane juridice de drept privat

Structura acționariatului:

Date despre societatea comercială/compania națională	Anul n*	Anul n*-1	Anul n*-2
Număr de angajați	-		

² Se completează în cazul în care se organizează sesiuni periodice de depunere

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Cifra de afaceri (lei)	-		
Profit net (lei)	-		

*n – anul depunerii cererii de finanțare

[Este necesar ca solicitantul să completeze, în tabelul de mai sus, numai linia aferentă unui singur tip de profit, (profit net sau profit din exploatare) luat în considerare în cadrul procesului de evaluare a eligibilității solicitantului].

1.3 REPREZENTANTUL LEGAL

[Se vor preciza datele persoanei care are dreptul, conform actelor de constituire, să semneze și să reprezinte Solicitantul].

Nume .....

Funcție .....

Număr de telefon .....

Număr de fax .....

Adresă poștă electronică .....

[Informațiile de mai sus vor fi identice cu cele menționate în certificatul constatator, în cazul reprezentantului legal]

1.4 PERSOANA DE CONTACT *[care va ține legătura cu toate instituțiile implicate].*

Nume .....

Funcție .....

Număr de telefon .....

Număr de fax .....

Adresă poștă electronică .....

1.5 BANCA

Banca/ Sucursală: .....

Adresa: .....

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Cod IBAN: .....

1.6 SPRIJIN PRIMIT ÎN PREZENT SAU ANTERIOR DIN FONDURI PUBLICE

Ați beneficiat de asistență nerambursabilă din fonduri publice sau de împrumut din partea instituțiilor financiare internaționale (IFI) în ultimii 3 ani?

Da Nu

[se va completa în detaliu cu tipul asistenței și menționarea în clar a instituției de la care s-a obținut finanțarea]

Dacă da, vă rugăm specificați următoarele informații pentru 3 proiecte (cele 3 proiecte vor fi selectate în ordinea descrescătoare a anului calendaristic în care s-a semnat contractul):

Titlul proiectului și nr. de referință .....

Stadiul implementării proiectului, rezultate obținute.....

Valoarea proiectului.....(în lei)

Sursa de finanțare.....

Vă rugăm să specificați dacă proiectul ce constituie obiectul prezentei cereri de finanțare a mai fost beneficiat de sprijin financiar din fonduri publice, inclusiv fonduri UE, în ultimii 3 ani?

Da Nu

Dacă da, vă rugăm specificați următoarele informații:

Titlul proiectului și nr. de referință .....

Valoarea proiectului.....(în lei)

Sursa de finanțare.....

2. DESCRIEREA PROIECTULUI

2.1 AXA PRIORITARĂ A PROGRAMULUI OPERAȚIONAL ȘI DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE

PROGRAMUL OPERAȚIONAL SECTORIAL CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII ECONOMICE

AXA PRIORITARĂ „Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării, în contextul

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

combaterii schimbărilor climatice”

DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE: „Energie eficientă și durabilă (îmbunătățirea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic din punct de vedere al mediului)”

OPERAȚIUNEA: Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului, precum și ale rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciilor de transport și distribuție – partea de transport

2.2 AMPLASAMENTUL PROIECTULUI *[se va completa în clar, fără prescurtări]*

ROMÂNIA

REGIUNEA:

JUDEȚUL:

LOCALITATEA:

[Dacă proiectul se implementează pe o arie mai largă, care străbate mai multe județe sau localități, se vor menționa județele/ localitățile.]

2.3 DESCRIEREA PROIECTULUI

2.3.1 Obiectivul proiectului

[Se vor prezenta obiectivul general și obiectivele specifice ale proiectului; de asemenea se va explica cum contribuie proiectul la realizarea obiectivelor specifice aferente AP4, precum și la realizarea obiectivului general al POS CCE.]

[Se recomandă citirea cu atenție a Ghidului și acordarea unei atenții deosebite în încadrarea activităților și obiectivelor proiectului propus în cerințele programului]

2.3.2 Context *[Se va preciza dacă proiectul pentru care se solicită finanțarea este o componentă a unei operațiuni complexe, explicându-se dacă acestea sunt independente din punct de vedere tehnic și financiar și ce criterii s-au folosit la departajarea lor.]*

[nu mai mult de o pagină și se va corela cu Studiul de fezabilitate]

2.3.3 Justificarea necesității implementării proiectului

[Se va preciza de ce este necesar acest proiect pentru atingerea obiectivelor și care este valoarea sa adăugată]

[nu mai mult de o pagină și se va corela cu Studiul de fezabilitate]

2.3.4. Activități previzionate a se realiza

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

[Se vor prezenta activitățile și sub-activitățile și corelarea cu calendarul activităților prevăzut la punctul 2.6.]

[nu mai mult de o pagină și se va corela cu Studiul de fezabilitate]

2.3.5. Resursele materiale implicate în realizarea proiectului

[Se vor preciza sediul/ sediile aferente activităților prevăzute prin proiect, dotările, echipamente IT deținute și utilizate pentru implementarea proiectului ce face obiectul cererii de finanțare etc.]

[nu mai mult de o pagină și se va corela cu Studiul de fezabilitate/proiectul tehnic etc]

2.3.6 Rezultate anticipate

[Se vor descrie rezultatele anticipate din fiecare activitate și sub-activitate menționată anterior la pct.2.3.4.]

[nu mai mult de o pagină și se va corela cu Studiul de fezabilitate/ proiectul tehnic etc]

2.3.7 Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă cuantificat (dacă este cazul)

[se vor indica grupurile/ entitățile care vor beneficia/ vizate de rezultatele proiectului, direct sau indirect]

[nu mai mult de o pagină și se va corela cu planul de marketing din Studiul de fezabilitate/proiectul tehnic]

2.4 MANAGEMENTUL PROIECTULUI

[Precizați care sunt resursele umane alocate proiectului (existente și viitoare), precum și metodologia de implementare a proiectului (detalierea proiectului pe activități, responsabili și termene). În cazul în care solicitantul va contracta serviciile de management al proiectului se vor prezenta doar fișele de post și cerințele minime (expertiza necesară etc) pe care solicitantul le va cere prin caietul de sarcini de achiziționare a serviciilor de management al proiectului.]

2.5 DURATA PROIECTULUI

[Precizați durata implementării proiectului exprimată în luni, până la finalizarea lucrărilor, pe etape, incluzând separat perioada de realizare a studiilor preliminare - studii de fezabilitate, fezabilitate, proiecte tehnice, detalii de execuție, autorizații, acorduri, studii de

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

impact, etc). Perioada de implementare a proiectului trebuie să fie până la 31 iulie 2015, conform criteriilor de eligibilitate]

[Se va corela cu informațiile din Studiul de fezabilitate/proiectul tehnic]

2.6 CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

[Completați tabelul de mai jos cu activitățile care au avut loc până la momentul depunerii cererii de finanțare precum și cele previzionate a se realiza după depunerea cererii de finanțare în vederea implementării proiectului, prin prezentarea graficului de realizare a investiției de la faza de elaborare a studiilor preliminare, de contractare a cofinanțării din fondurile AP4 și de începere a lucrărilor până la faza de punere în funcțiune a obiectivului.]

[Se va corela cu informațiile din Studiul de fezabilitate/proiectul tehnic precum și cu graficul de rambursare întocmit în faza de contractare]

Activități realizate până la depunerea CRF	De la....	Până la....
1.	zi _____ luna _____ an	zi _____ luna _____ an
2.	zi _____ luna _____ an	zi _____ luna _____ an
3.	zi _____ luna _____ an	zi _____ luna _____ an
....	zi _____ luna _____ an	zi _____ luna _____ an

Activități previzionate (după depunerea CRF)	De la....	Până la....

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

1.	zi _____ luna _____ an	zi _____ luna _____ an
2.	zi _____ luna _____ an	zi _____ luna _____ an
3.	zi _____ luna _____ an	zi _____ luna _____ an
....	zi _____ luna _____ an	zi _____ luna _____ an
n.	zi _____ luna _____ an	zi _____ luna _____ an

[În vederea evaluării maturității proiectului, tabelele de mai sus trebuie să evidențieze în mod clar etapele de elaborare a PT/detaliilor de execuție și demararea implementării contractului de furnizare/lucrări/servicii aferent derulării proiectului propus]

2.7 INDICATORI DE MONITORIZARE A PROIECTULUI

[Completați valoarea prognozată a indicatorilor din tabelul de mai jos, în concordanță cu informațiile din grila de evaluare, Anexa 5A sau 5B.

Opțional: Descrieți/ cuantificați orice realizare sau rezultat din implementarea proiectului care nu este inclus în tabelul de mai jos, dar care poate aduce valoare adăugată pentru proiect (includeți maxim 5 asemenea indicatori, dacă este cazul).]

Indicatori	Valoare la începutul perioadei de implementare a investiției	Valoare la sfârșitul perioadei de implementare a investiției	Valoare la sfârșitul perioadei obligatorii de menținere a investiției (5 ani de operare de la PIF)
Indicatori de realizare			
1. Nr. echipamente/instalații modernizate/noi puse în funcțiune			
2. Nr. km linie/conductă extinsă/modernizată			
Indicatori de rezultat *			
1.			

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

2.			
3.....			

Notă:

*Indicatorii de rezultat se vor completa în funcție de specificul fiecărui proiect în parte și vor fi stabiliți pe baza informațiilor din SF/PT etc (spre exemplu: reducerea CPT-ului pe unități de transformare de mare putere și bobine de compensare, reducerea consumului aferent serviciilor interne ale stațiilor, reducerea pierderilor tehnologice rezultate la nivel de proiect, puterea maximă posibil a fi tranzitată, capacitatea de comprimare gaze naturale, capacitatea de vehiculare a volumelor de gaz în sistem, reducerea costurilor de operare și mentenanță (%) și alții). Recomandăm ca indicatorii de rezultat introduși în tabelul de mai sus să fie cuantificabili și măsurabili.

Lista completă a indicatorilor de monitorizare se va considera definitivă la momentul semnării contractului de finanțare. În situația în care beneficiarul nu realizează integral indicatorii proiectului asumați prin contract, finanțarea nerambursabilă acordată va fi redusă proporțional.

2.8 RELAȚIA CU ALTE PROGRAME / STRATEGII / PROIECTE

TIP	DENUMIRE	MOD DE RELAȚIONARE
PROGRAM		
STRATEGIE		
PROIECT		
ALT DOCUMENT RELEVANT LA NIVEL NAȚIONAL/ REGIONAL		

[Identificați aspecte de corelare din punct de vedere a obiectivelor / rezultate / impact pe termen lung al proiectului propus cu alte programe / strategii / proiecte, eventual cu alte Axe prioritare

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

ale POS CCE. Se va evidenta pe cât posibil efectul intersectorial pe care il are proiectul propus. In cazul in care proiectul reprezinta un pas necesar pentru realizarea unui proiect mai mare, vă rugăm să dați detalii.]

2.9 TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ

Organizația este plătitoare de TVA?

Da

Nu

Dacă DA vă rugăm să prezentați codul de plătitor de TVA pentru activitățile desfășurate:

.....

Dacă NU, există activități în cadrul proiectului pentru care solicitați finanțare conform prezentei cereri, pentru care organizația este plătitoare de TVA ?

Da

Nu

2.10 PROIECT GENERATOR DE VENIT

Este proiectul pentru care solicitați finanțarea generator de venituri?

Da

Nu

Dacă da, vă rugăm să estimați valoarea netă a veniturilor generate de proiect:

..... LEI

[În completarea acestei secțiuni vă rugăm să consultați Anexa 3E a Ghidului Solicitantului]

2.11 SUSTENABILITATEA PROIECTULUI

[Vă rugăm sa precizați modul în care solicitantul se poate autosuține financiar după încetarea finanțării solicitate prin prezenta CRF, capacitatea de a asigura operarea și întreținerea investiției după finalizare (entități responsabile, resurse umane și financiare, fonduri, activități, orizont de timp)]

[Se va corela cu informațiile din Studiul de fezabilitate, dar nu mai mult de o pagină]

2.12 IMPACTUL ASISTENȚEI FINANCIARE NERAMBURSABILE ASUPRA IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI

Asistența financiară nerambursabilă pe care o solicitați va avea rolul să:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

a) accelereze implementarea proiectului

Da Nu

[Vă rugăm să detaliați în ce măsură proiectul se va realiza mai repede cu sprijinul fondurilor POS CCE față de situația când acestea nu ar putea fi accesate.]

b) este esențială pentru implementarea proiectului

Da Nu

[În acest caz se va preciza motivația (proiectul nu poate fi realizat exclusiv din surse proprii ale solicitantului etc.)]

[se va corela cu informațiile din Studiul de fezabilitate/proiect tehnic și se va sublinia efectul stimulativ al investiției în concordanță cu documentele solicitate în Opis, pct. 16 și 18. Atragem atenția asupra faptului că efectul stimulativ este evaluat în cadrul Anexei nr. 5A/5B]

2.13 INFORMARE ȘI PUBLICITATE

[se menționează măsurile ce urmează a fi luate în vederea respectării legislației comunitare în vigoare]

[Prezentați detalii privind măsurile propuse de informare și publicitate în legătură cu asistența financiară nerambursabilă. (Vor fi incluse următoarele tipuri de activități de informare și publicitate: anunț de presă într-un ziar regional și/sau local privind începerea proiectului anunț de presă la închiderea proiectului cu menționarea rezultatelor obținute, precum și editarea sau afișarea de: broșuri, pliante, panouri, etichete etc.)]

Nr.	Activitatea de informare și publicitate (vă rugăm descrieți, pe scurt)	Durata estimată/ Perioada	Costuri estimate
1			
2...			

3. CONCORDANȚA CU POLITICILE UE ȘI LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ

[modul în care puteți să faceți dovada respectării aspectelor referitoare la egalitatea de șanse, nediscriminare și dezvoltare durabilă]

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

3.1 Vă rugăm să explicați modul în care proiectul va respecta legislația UE și națională privind protecția mediului, inclusiv principiul “poluatorul plătește” (dacă este cazul)

[Se va face referire la legislația în vigoare cu motivările corespunzătoare. Va rugăm să completați formularul Autoevaluarea în raport cu criteriile de mediu conform Anexa 3G la cererea de finanțare – nu mai mult de o jumătate de pagină]

3.2 DEZVOLTAREA DURABILĂ

[Explicați modul în care proiectul contribuie la respectarea principiului privind dezvoltarea durabilă]

[Se va completa cu informații prin care Solicitantul explică modul în care proiectul corespunde necesităților prezentului fără a influența calitatea factorilor de mediu și cum contribuie la creșterea eficienței energetice, dacă este cazul – nu mai mult de o pagină]

3.3 EGALITATEA DE ȘANSE

[Subliniați modul în care principiul privind egalitatea de șanse a fost integrat în elaborarea și implementarea proiectului, fie în activități, fie în managementul proiectului, menționând orice componentă specifică care arată acest lucru].

[Se va completa cu informații privind modul în care Solicitantul va asigura egalitatea de șanse și de tratament între angajați, inclusiv în respectarea acestui principiu la încheierea contractelor de achiziții/servicii – nu mai mult de o pagină]

3.4 ACHIZIȚII

[Vă rugăm să completați formularul privind programul achizițiilor:]

ACHIZIȚII DEMARATE/EFECTUATE PÂNĂ LA DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE					
Nr. Crt.	Obiectul contractului/ Acordului-cadru pentru realizarea proiectului	Valoarea reală (Lei)	Procedura aplicată	Data începerii procedurii	Data finalizării procedurii/Stadiul procedurii

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

ACHIZIȚII PRECONIZATE DUPĂ DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE					
Nr. Crt.	Obiectul contractului/Acordului-cadru pentru realizarea proiectului	Valoarea estimată (Lei)	Procedura aplicată	Data estimată pentru începerea procedurii*	Data estimată pentru finalizarea procedurii*

* În cazul achizițiilor preconizate după depunerea cererii de finanțare se va completa cu nr. Lunii (ex. A treia luna) de la semnarea contractului de finanțare

4. FINANȚAREA PROIECTULUI

4.1 DETALIEREA COSTURILOR PROIECTULUI PE FIECARE CATEGORIE DE CHELTUIALĂ [se va corela cu informațiile din devizul general, Studiul de fezabilitate/PT etc]

Nr. crt.	Denumirea cheltuielii*	Valoarea totală a cheltuielii cu TVA (lei)	Valoarea totală eligibilă a cheltuielii (lei)	Procentul* (%)	Valoarea finanțării nerambursabile (lei)	Contribuția proprie	
						la valoarea eligibilă a cheltuielii (lei)	Cheltuieli conexe și neeligibile (lei)
0	1	2 = 3+7	3= 5+6	4	5	6	7
1	Cheltuieli pentru achiziția de			Notă: în limita a 10% din totalul			

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

	teren aferent investiției			cheltuielilor eligibile ale proiectului			
2	Cheltuieli pentru amenajarea terenului aferent investiției						
3	Cheltuieli pentru amenajări pentru protecția mediului						
4	Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului investiției						
5	Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică			Notă: în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului			
6	Cheltuieli pentru investiția de bază						
6a)	Pentru construcții și instalații						

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

	legate de construcții						
6b)	Pentru montajul utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale						
6c)	Pentru achiziția de utilaje, echipamente cu montaj						
6d)	Pentru achiziția de utilaje, fără montaj						
6e)	Pentru achiziția de bunuri din categoria mijloacelor fixe						
6f)	Pentru achiziția de active necorporale						
7	Cheltuieli pentru achiziția serviciilor de auditare a proiectului						

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

8	Alte cheltuieli neeligibile (total)						
	TOTAL						

[** rata de cofinanțare din fonduri publice se stabilește în funcție de tipul proiectului, în conformitate cu instrucțiunile din Anexa 3E la prezentul ghid]

4.2 SURSE DE FINANȚARE A PROIECTULUI

[se va corela cu studiul de fezabilitate/devizul general și tabelul anterior]

[Prezentați detalierea surselor de finanțare ale proiectului, conform tabelului]

NR. CRT.	SURSE DE FINANȚARE	VALOARE (LEI)
I	VALOAREA TOTALĂ A PROIECTULUI (INCLUSIV TVA) (I=II+III)	
II	VALOAREA CHELTUIELILOR NEELIGIBILE	
III	VALOAREA CHELTUIELILOR ELIGIBILE	
1	ASISTENȚĂ FINANCIARĂ NERAMBURSABILĂ SOLICITATĂ	
2	CONTRIBUȚIA SOLICITANTULUI 2=I-1 2=2.1+2.2	
2.1	Contribuția în numerar	
2.2	Contribuția prin împrumut	

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

[La rubricile “Valoarea cheltuielilor eligibile” (III) și “Asistența financiară nerambursabilă solicitată” (I), valorile vor fi prezentate fără includerea TVA și în conformitate cu Tabelul 4.1 - TOTAL, coloana 3 și respectiv coloana 5.

“Contribuția solicitantului” este compusă din contribuția proprie la valoarea totală eligibilă a proiectului (partea din cheltuielile eligibile care nu este finanțată din fonduri publice) și din cheltuielile neeligibile ale proiectului.

4.3. GRAFICUL CERERILOR DE RAMBURSARE

Cerere de rambursare nr.	Suma estimativă (lei)	Deducere prefinanțare (lei) nu trebuie să depășească 86% din suma estimativă	Suma estimativă de rambursat (lei)	Data depunerii

Notă:

Perioada minimă între 2 cereri de rambursare este de 90 zile.

Plata finală pe baza ultimei cereri de rambursare va fi de minimum 20% din valoarea finanțării nerambursabile. Ultima cerere de rambursare trebuie să se încadreze în perioada de implementare a proiectului (investiție).

În cazul în care se solicită prefinanțare (vezi cap. următor) graficul de mai sus va cuprinde cel puțin două CR.

4.4. PREFINANȚAREA

Solicite prefinanțare:

Da

Nu

Dacă DA, vă rugăm specificați:

Data estimată a depunerii cererii de	
---	--

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

prefinanțare la OIE	
% din valoarea totală a ajutorului financiar	
Cuantumul sumei solicitate (lei)	

5. CERTIFICAREA APLICAȚIEI ȘI ANEXE

5.1 DECLARAȚIE

Declar că informațiile incluse în această cerere și detaliile prezentate în documentele anexate sunt corecte, conforme cu realitatea și identice cu cele prezentate în forma electronică a CRF de pe CD, iar asistența financiară pentru care am aplicat este necesară proiectului pentru a se derula conform descrierii.

De asemenea, confirm că nu am la cunoștință nici un motiv pentru care proiectul ar putea să nu se deruleze sau ar putea fi întârziat.

Înțeleg că, dacă cererea de finanțare nu este completă cu privire la toate detaliile și aspectele solicitate, inclusiv această secțiune, ar putea fi respinsă.

Prezenta cerere a fost completată în conformitate cu prevederile art. 292 din Codul Penal cu privire la fals în declarații.

DATA ÎNTOCMIRII :

**SEMNĂTURA
AUTORIZATĂ**

[se va specifica în clar numele și funcția]

5.2. ANEXE

[pentru conformitatea cu cerințele obligatorii pentru ca o cerere de finanțare să fie acceptată, se vor atașa la CRF documentele menționate în Opis, conform Anexa 2]

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Anexa 3A - Declarație de eligibilitate

[Acest model se va completa de către reprezentantul legal al solicitantului]

Subsemnatul <nume, prenume> posesor al CI seria <...> nr. <....>, eliberată de <organismul emitent>, CNP <...> / pașaport nr. <...>, eliberat de <organismul emitent>, în calitate de <funcție/reprezentant legal/imputernicit> al <denumirea completă a organizației solicitante>, cunoscând că declararea necorespunzătoare a adevărului, inclusiv prin omisiune, constituie infracțiune și este pedepsită de legea penală, declar pe propria răspundere că:

- <denumirea organizației solicitante> depune Cererea de finanțare din care această declarație face parte integrantă, în cadrul Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice 2007-2013,
- Activitățile proiectului nu au fost și nu sunt finanțate în prezent din alte fonduri publice, cu excepția studiilor preliminare (studiul de fezabilitate, analiza geo-topografică, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, detalii de execuție etc.).
- <denumirea organizației solicitante> **NU** se află în nici una din situațiile de mai jos:
  - este în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat acordat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate (Comunicarea Comisiei nr. C244/01.10.2004, art. 2.1)
  - are activitățile comerciale suspendate sau are alte restricții în activitățile comerciale;
  - este declarat într-o situație gravă de încălcare a prevederilor legislației privind achizițiile publice și/sau a obligațiilor asumate printr-un contract/acord de finanțare din fonduri publice, conform legislației în vigoare;
  - obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
  - obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale.
- Nu am suferit condamnări definitive și irevocabile din cauza conduitei profesionale îndreptate împotriva legii, în baza unei hotărâri judecătorești;
- Nu am fost și nu sunt condamnat definitiv și irevocabil în cadrul unui proces pentru fraudă, corupție, implicare în crimă organizată sau orice altă activitate ilegală, care poate dăuna interesului financiar național sau al Comunității Europene;
- Infrastructura și terenul pe care se face investiția îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:
  - nu fac obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești, cu privire la situația juridică;
  - nu fac obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun;
  - în cazul aprobării proiectului pentru finanțare, voi face toate demersurile astfel încât, la semnarea contractului, infrastructura (teren/clădire/rețele) necesară implementării proiectului să fie liberă de orice sarcini.

Data:

Semnătura reprezentantului legal al solicitantului:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GĂVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Anexa 3B - Declarație de angajament

Subsemnatul [nume și prenume] posesor al CI seria [seria] nr. [nr], eliberată de [emitent], CNP [nr.] / pașaport nr. [nr.], eliberat de [emitent], în calitate de [funcție / reprezentant legal] al [denumirea organizației solicitante], solicitant individual/in parteneriat de finanțare pentru realizarea proiectului [titlul proiectului], pentru care am depus prezenta Cerere de finanțare

mă angajez:

- Să furnizez contribuția proprie ce îmi revine din costurile eligibile aferente proiectului, în valoare de .....RON reprezentând xxx % din valoarea totală eligibilă a proiectului (conform secțiunii 4.2. "Sursele de finanțare" din formularul CRF) ;
- Să finanțez toate costurile neeligibile aferente proiectului
- Să mențin proprietatea obiectivelor construite/ modernizate și natura activității pentru care s-a acordat finanțare pe o perioadă de cel puțin 5 ani după finalizare/dare în exploatare și să asigur exploatarea și întreținerea în această perioadă fără sprijin financiar nerambursabil
- Să nu aduc nici o modificare substanțială, în conformitate cu definiția de mai jos, în ce privește proiectul cofinanțat, iar în cazul în care aceasta se produce să informez Organismul Intermediar pentru Energie, în termen de maxim 10 zile calendaristice de la data apariției.

Modificările substanțiale la un proiect sunt acelea care, cumulativ:

- afectează major natura și condițiile de implementare sau oferă unui terț un avantaj necuvenit **și**

- rezultă de asemenea dintr-o schimbare a naturii proprietății unui articol de infrastructură, o încetare sau schimbare în localizare a investiției sau încetarea unei activități de producție (după caz, unde se aplică)

- Să respect legislația națională și comunitară în domeniu (în principal, cu privire la protecția mediului, achiziții publice, informare și publicitate)
- Să împuternicesc organele fiscale să transmită AM POS CCE /OIE, la solicitarea acestora, informații privind situația fiscală a solicitantului
- Să nu furnizez informații false.

Data:

Semnătura reprezentantului legal al solicitantului:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013**Anexa 3C - Model de curriculum vitae**

Informații personale			
Nume / Prenume	Nume, Prenume		
Adresă(e)	Număr imobil, nume stradă, cod poștal, localitate, țară		
Telefon(oane)	Fix:	Mobil:	
Fax(uri)			
E-mail(uri)			
Naționalitate(-tăți)			
Data nașterii	(ziua, luna, anul)		
Sex			
Experiența profesională	Menționați separat fiecare experiență profesională relevantă, începând cu cea mai recentă dintre acestea. (rubrică facultativă, vezi instrucțiunile)		
Perioada	(de la – până la)		
Funcția sau postul ocupat			
Principalele activități și responsabilități			
Numele și adresa angajatorului			
Tipul activității sau sectorul de activitate			
Educație și formare			
Perioada	Menționați separat fiecare forma de învățământ și program de formare profesională absolvite, începând cu cel mai recent. (vezi instrucțiunile)		
Calificarea / diploma obținută			

UNIUNEA EUROPEANĂ

GĂVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	
Informații suplimentare	Includeți aici orice alte informații utile, care nu au fost menționate anterior, de exemplu: persoane de contact, referințe etc. (Rubrică facultativă, vezi instrucțiunile)
Anexe	Enumerați documentele anexate CV-ului. (Rubrică facultativă, vezi instrucțiunile)

Notă: Modelul este conform HG nr. 1021/2004.

Aceste documente vor fi însoțite de ștampila unității și semnătura autorizată a reprezentantului legal al Solicitantului, pe fiecare pagină.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GĂVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Anexa 3D - Cuprinsul cadru al Studiului de fezabilitate (orientativ, conform HG 28/2008)

A. Piese scrise

Date generale:

1. denumirea obiectivului de investiții;
2. amplasamentul (județul, localitatea, strada, numărul);
3. titularul investiției;
4. beneficiarul investiției;
5. elaboratorul studiului.

Informații generale privind proiectul

1. situația actuală și informații despre entitatea responsabilă cu implementarea proiectului;
2. descrierea investiției:
concluziile studiului de fezabilitate sau ale planului detaliat de investiții pe termen lung (în cazul în care au fost elaborate în prealabil) privind situația actuală, necesitatea și oportunitatea promovării investiției, precum și scenariul tehnicoeconomic selectat;
scenariile tehnico-economice prin care obiectivele proiectului de investiții pot fi atinse (în cazul în care, anterior studiului de fezabilitate, nu a fost elaborat un studiu de fezabilitate sau un plan detaliat de investiții pe termen lung):
  - scenarii propuse (minimum două);
  - scenariul recomandat de către elaborator;
  - avantajele scenariului recomandat;descrierea constructivă, funcțională și tehnologică, după caz;
3. date tehnice ale investiției:
  - zona și amplasamentul;
  - statutul juridic al terenului care urmează să fie ocupat;
  - situația ocupărilor definitive de teren: suprafața totală, reprezentând terenuri din intravilan/extravilan;
  - studii de teren:
  - studii topografice cuprinzând planuri topografice cu amplasamentele reperelor, liste cu repere în sistem de referință național;
  - studiu geotehnic cuprinzând planuri cu amplasamentul forajelor, fișelor complexe cu rezultatele determinărilor de laborator, analiza apei subterane, raportul geotehnic cu recomandările pentru fundare și consolidări;
  - alte studii de specialitate necesare, după caz;
  - caracteristicile principale ale construcțiilor din cadrul obiectivului de investiții, specifice domeniului de activitate, și variantele constructive de realizare a investiției, cu recomandarea variantei optime pentru aprobare;
  - situația existentă a utilităților și analiza de consum:
    - necesarul de utilități pentru varianta propusă promovării;
    - soluții tehnice de asigurare cu utilități;
  - concluziile evaluării impactului asupra mediului;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

4. durata de realizare și etapele principale; graficul de realizare a investiției. (*se recomandă utilizarea diagramei Gantt*).

Costurile estimative ale investiției

1. valoarea totală cu detalierea pe structura devizului general;
2. detalierea costurilor pe structura devizului pe obiect
3. eșalonarea costurilor coroborate cu graficul de realizare a investiției.

Costul total al investiției este cel stabilit în devizul general al proiectului, construit pe baza devizelor pe obiect.

Devizele pe obiect cuprind totalitatea echipamentelor și lucrărilor din cadrul proiectului, așa cum apar în - listele de echipamente și lucrări – atașate devizelor și care reflectă cu exactitate toate activitățile impuse de SF pentru realizarea variantei / scenariului recomandat.

Analiza Cost-Beneficiu (vezi Anexa 3E - Instrucțiuni privind ACB):

1. identificarea investiției și definirea obiectivelor, inclusiv specificarea perioadei de referință;
2. analiza opțiunilor;
3. analiza financiară, inclusiv calcularea indicatorilor de performanță financiară: fluxul cumulat, valoarea actuală netă, rata internă de rentabilitate. Tot în cadrul analizei financiare:
  - analiza de sustenabilitate financiară;
  - analiza de profitabilitate a capitalului propriu.
4. analiza de sensibilitate;
5. analiza de risc.

Sursele de finanțare a investiției

Sursele de finanțare a investițiilor se constituie în conformitate cu legislația în vigoare și constau din fonduri proprii, credite bancare, fonduri de la bugetul de stat/bugetul local, credite externe garantate sau contractate de stat, fonduri externe nerambursabile și alte surse legal constituite.

Estimări privind forța de muncă ocupată prin realizarea investiției

1. număr de locuri de muncă create în faza de execuție;
2. număr de locuri de muncă create în faza de operare.

Principalii indicatori tehnico-economici ai investiției

1. valoarea totală (INV), inclusiv TVA (mii lei)
(în prețuri - luna, anul, 1 euro = .-... lei),
din care:
  - construcții-montaj (C+M);
2. eșalonarea investiției (INV/C+M):
  - anul I;
  - anul II
  - .....;
3. durata de realizare (luni);
4. capacități (în unități fizice și valorice);
5. alți indicatori specifici domeniului de activitate în care este realizată investiția, după caz.

Avize și acorduri de principiu

1. avizul beneficiarului de investiție privind necesitatea și oportunitatea investiției;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

2. certificatul de urbanism;
3. avize de principiu privind asigurarea utilităților (energie termică și electrică, gaz metan, apă-canal, telecomunicații etc.);
4. acordul de mediu;
5. alte avize și acorduri de principiu specifice.

B. Piese desenate:

1. plan de amplasare în zonă (1:25000 - 1:5000);
2. plan general (1: 2000 - 1:500);
3. planuri și secțiuni generale de arhitectură, rezistență, instalații, inclusiv planuri de coordonare a tuturor specialităților ce concură la realizarea proiectului;
4. planuri speciale, profile longitudinale, profile transversale, după caz.

În cele ce urmează vă prezentăm modelul orientativ privind structura de elaborare a **Documentației de avizare a lucrărilor de intervenție** și a **Proiectului tehnic**, în conformitate cu prevederile HG nr 28/2008 și Ordinului nr. 863 /2008 al Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor pentru aprobarea „Instrucțiunilor de aplicare a unor prevederi din HG nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții”, cu modificările și completările ulterioare:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Cuprinsul cadru al documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (orientativ, conform HG 28/2008)

A. Piese scrise

Date generale:

1. denumirea obiectivului de investiții;
2. amplasamentul (județul, localitatea, strada, numărul);
3. titularul investiției;
4. beneficiarul investiției;
5. elaboratorul documentației.

Descrierea investiției:

1. situația existentă a obiectivului de investiții:
  - starea tehnică, din punctul de vedere al asigurării cerințelor esențiale de calitate în construcții, potrivit legii;
  - valoarea de inventar a construcției;
  - actul doveditor al forței majore, după caz;
2. concluziile raportului de expertiză tehnică/audit energetic:
  - prezentarea a cel puțin două opțiuni;
  - recomandarea expertului/auditorului energetic asupra soluției optime din punct de vedere tehnic și economic, de dezvoltare în cadrul documentației de avizare a lucrărilor de intervenții.

Date tehnice ale investiției:

1. descrierea lucrărilor de bază și a celor rezultate ca necesare de efectuat în urma realizării lucrărilor de bază;
2. descrierea, după caz, a lucrărilor de modernizare efectuate în spațiile consolidate/reabilitate/reparate;
3. consumuri de utilități:
  - a) necesarul de utilități rezultate, după caz în situația executării unor lucrări de modernizare;
  - b) estimări privind depășirea consumurilor inițiale de utilități.

Durata de realizare și etapele principale:

- graficul de realizare a investiției;

Costurile estimative ale investiției:

1. valoarea totală cu detalierea pe structura devizului general;
2. eșalonarea costurilor coroborate cu graficul de realizare a investiției.

Indicatori de apreciere a eficienței economice:

- analiza comparativă a costului realizării lucrărilor de intervenții față de valoarea de inventar a construcției.

Sursele de finanțare a investiției

Sursele de finanțare a investiției se constituie în conformitate cu legislația în vigoare și constau în fonduri proprii, credite bancare, fonduri de la bugetul de stat/bugetul local, credite externe garantate sau contractate de stat, fonduri externe nerambursabile și alte surse legal constituite.

Estimări privind forța de muncă ocupată prin realizarea investiției:

1. număr de locuri de muncă create în faza de execuție;
2. număr de locuri de muncă create în faza de operare.

Principali indicatori tehnico-economici ai investiției:

1. valoarea totală (INV), inclusiv TVA (mii lei)
(în prețuri - luna, anul, 1 euro =..... lei),

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

din care:

- construcții-montaj (C+M);

2. eșalonarea investiției (INV/C+M):

- anul I;

- anul II;

.....;

3. durata de realizare (luni);

4. capacități (în unități fizice și valorice);

5. alți indicatori specifici domeniului de activitate în care este realizată investiția, după caz.

Avize și acorduri de principiu:

1. certificatul de urbanism;

2. avize de principiu privind asigurarea utilităților (energie termică și electrică, gaz metan, apă-canal, telecomunicații etc.);

3. acordul de mediu;

4. alte avize și acorduri de principiu specifice tipului de intervenție.

B. Piese desenate:

1. plan de amplasare în zonă (1: 25000-1:5000);

2. plan general (1: 2000-1:500);

3. planuri și secțiuni generale de arhitectură, rezistență, instalații, inclusiv planuri de coordonare a tuturor specialităților ce concură la realizarea proiectului;

4. planuri speciale, profile longitudinale, profile transversale, după caz.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GĂVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Cuprinsul cadru al proiectului tehnic (orientativ, conform Ordin nr. 863/2008)

A. Părțile scrise

1. Date generale:

- denumirea obiectivului de investiții;
- amplasamentul (județul, localitatea, adresa poștală și/sau alte date de identificare);
- titularul investiției;
- beneficiarul investiției;
- elaboratorul proiectului.

2. Descrierea generală a lucrărilor

2.1. a) amplasamentul;

b) topografia;

c) clima și fenomenele naturale specifice zonei;

d) geologia, seismicitatea;

e) prezentarea proiectului pe specialități;

f) devierile și protejările de utilități afectate;

g) sursele de apă, energie electrică, gaze, telefon și altele asemenea pentru lucrări

definitive și provizorii;

h) căile de acces permanente, căile de comunicații și altele asemenea;

i) trasarea lucrărilor;

j) antemăsurătoarea;

2.2. Memorii tehnice pe specialități.

3. Caietele de sarcini

4. Listele cu cantitățile de lucrări

a) centralizatorul cheltuielilor, pe obiectiv;

b) centralizatorul cheltuielilor pe categorii de lucrări, pe obiecte;

c) listele cu cantitățile de lucrări pe categorii de lucrări;

d) listele cu cantitățile de utilaje și echipamente tehnologice, inclusiv dotări;

e) fișele tehnice ale utilajelor și echipamentelor tehnologice;

f) listele cu cantități de lucrări pentru construcții provizorii organizare de șantier.

5. Graficul general de realizare a investiției publice

B. Părțile desenate

1. Planșe generale:

2. Planșele principale ale obiectelor

Atenție! Copiile SF/documentației de avizare a lucrărilor de intervenții/ proiectului tehnic care însoțesc CRF depusă la OIE sunt obligatoriu să fie însoțite de o copie după hotărârea AGA / CA sau orice alt act oficial al organelor abilitate prin lege / statutul solicitantului privind aprobarea acestora.

Notă: În cazul în care devizul proiectului a fost actualizat conform prevederilor HG 28/2008, Solicitantul va depune o copie a acestuia împreună cu o copie a hotărârii de aprobare a acestuia.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

*Atenție! Modelele prezentate în această anexă au caracter orientativ. În cazul **lucrărilor de construcții pentru intervenții la construcții existente** (numai pentru acele proiecte pentru care nu se elaborează SF în faza de proiectare, conform HG 28/2008, art. 5 alin. (3)), Solicitantul va depune unul din următoarele documente:*

- documentație de avizare a lucrărilor de intervenții;*
- proiect tehnic.*

Se va avea în vedere ca documentele mai sus menționate, anexe la CRF, să acopere informațiile solicitate în prezentul ghid și necesare pentru evaluarea proiectului (vezi Anexele 5A și 5B). În cazul în care informațiile necesare pentru evaluarea proiectului nu sunt acoperite de documentele de mai sus, solicitantul va adăuga la CRF, împreună cu proiectul tehnic/documentația de avizare a lucrărilor de intervenții, documente suplimentare care să evidențieze informațiile solicitate pentru evaluare (spre exemplu ACB conform recomandărilor din Anexa 3E, devizul proiectului/devizul actualizat etc).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GĂVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Anexa 3E - Recomandări privind elaborarea Analizei Cost –Beneficiu

Pentru elaborarea ACB recomandăm consultarea următoarelor documente:

- Document de lucru nr. 4 (“Working document no. 4”) – Orientări privind metodologia de realizare a analizei cost-beneficiu;
- Manualul CE privind ACB (“Guide to cost-benefit analysis of investment projects”) http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/cost/guide2008_en.pdf (disponibilă și versiunea în limba română)
- Instrucțiunile de aplicare a unor prevederi din HG nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții; Monitorul Oficial nr. 524/11.07.2008.

Rezultatele analizei cost beneficiu vor fi prezentate sintetic în următoarea structură:

- Identificarea proiectului;
- Definirea obiectivelor și indicatorilor;
- Analiza opțiunilor;
- Analiza financiară;
- Analiza economică;
- Analiza de sensibilitate și risc.

A. Identificarea proiectului.

Identificarea corectă a proiectului și a beneficiarilor este definitivă pentru abordarea ACB.

Promotorul proiectului elaborează ACB pentru a furniza suficiente elemente evaluării acestuia și pentru a justifica cofinanțarea din fonduri publice. În acest scop se va trata proiectul ca o unitate integrată de analiză indiferent de delimitările administrative, recurgându-se la analiza consolidată a tuturor elementelor interrelaționate major de către aplicație. Aplicarea metodei incrementale nu este posibilă fără identificarea exactă a proiectului ca unitate de analiză.

B. Definirea obiectivelor proiectului și stabilirea indicatorilor de implementare care reflectă modul de îndeplinire a obiectivelor specifice se face pe baza unei abordări strategice și sinergice cu obiectivele generale POS CCE și cele ale Axei Prioritare 4.

C. Analiza opțiunilor.

Prezintă un rezumat al rezultatelor studiilor de identificare a oportunităților, selectarea alternativelor pe baza analizei de fezabilitate și a altor metode de analiză, alegerea opțiunii optime.

În această etapă se stabilește scenariul fără proiect (Varianta 0 sau BAU – “business as usual”), care uneori se identifică cu scenariul catastrofic (“a nu face nimic”). Acest scenariu este utilizat în calculul fluxurilor financiare incrementale. Pentru detalii se va consulta anexa nr. 2 la Instrucțiunile de aplicare ale HG 28/2008.

D. Analiza financiară.

Obiectivul analizei financiare este de a calcula performanțele și sustenabilitatea financiară a investiției propuse și de a stabili nivelul optim al intervenției cofinanțării din fonduri publice.

Scopul principal îl constituie estimarea unui flux de numerar pe întreaga perioadă de referință care să facă posibilă determinarea cu acuratețe a indicatorilor de performanță.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GĂVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Analiza se efectuează în baza metodei incrementale, veniturile și costurile incrementale reprezentând diferența dintre valorile asociate proiecției scenariului “cu proiect” și cele asociate scenariului “BAU”. Datele care rămân constante în cele două scenarii nu se iau în considerare. În cazul investițiilor noi unde scenariul fără proiect prezintă fluxuri de numerar nule, se ia în considerare numai scenariul cu proiect.

Metodologia fluxului de numerar actualizat se bazează pe câteva convenții: numai fluxurile de numerar efective sunt luate în considerație, fiind eliminate fluxurile non-monetare (contabile) cum sunt amortizările și provizioanele; valorile sunt determinate incremental și sunt calculate la valoarea actualizată astfel încât fluxurile de numerar din viitor, pe întreaga perioadă de operare a investiției, să fie reflectate la valoarea prezentă.

Abordarea fluxului de numerar din punct de vedere al componentelor poate fi diferită după cum servește la determinarea indicatorilor de performanță ai proiectului (FNPV(C)), la evaluarea sustenabilității financiare a proiectului sau la calcularea indicatorilor de performanță aferenți capitalului propriu investit (FNPV(K)). În tabelul de mai jos sunt prezentate principalele elemente componente ce trebuie avute în vedere la elaborarea fluxurilor financiare de numerar.

ANALIZA FINANCIARĂ - sumar –

	FNPV(C)	Sustenabilitate	FNPV(K)
TOTAL COST INVESTIȚIONAL			
teren	-	-	
construcții	-	-	
echipament	-	-	
necorporale (licențe, patente)	-	-	
alte cheltuieli investiționale	-	-	
variația capitalului de lucru	- (+)	- (+)	
			VAL
OAREA REZIDUALĂ	+	+	
TOTAL COSTURI DE OPERARE			
materii prime	-	-	-
salarii	-	-	-
energie, utilități	-	-	-
întreținere și operare	-	-	-
costuri administrative	-	-	-
reparații capitale, înlocuiri, p.s.*	-	-	-
alte ieșiri de numerar			
dobânzi		-	-
rambursări de credite		-	-
impozite și taxe		-	
VENITURI OPERAȚIONALE			
venituri din servicii tarificate	+	+	+
venituri reglementate	+	+	+
alte venituri	+	+	+
SURSE DE FINANȚARE			
asistență UE		+	

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

bugetul de stat	+	- **
capital privat	+	-
împrumuturi	+	
alte resurse	+	

* Nu se suportă din costul investițional, nu sunt prevăzute în devizul general al investiției.

** Numai în cazul indicatorilor de performanță la nivelul capitalului național

NOTA: - sau + indică natura fluxului

Din motive de comparabilitate a proiectelor în procesul de evaluare și selecție, proiecțiile privind fluxul de numerar vor respecta următoarele recomandări:

1. Analiza financiară se efectuează în lei. Acolo unde sunt necesare conversii în/din alte valute se vor folosi ratele de schimb recomandate sau rate de schimb relevante: cursuri medii anuale, cotațiile cele mai apropiate datei depunerii cererii de finanțare.

2. Perioada de referință a investiției și perioada de viață a echipamentelor. Valoarea reziduală. Perioada de analiză se referă la numărul de ani pentru care se realizează previziuni în cadrul analizei cost-beneficiu și însumează perioada de realizare a investiției cu perioada de referință recomandată pentru operarea investiției.

PERIOADELE DE REFERINȚĂ privind operarea investițiilor în sistemul de transport al energiei.

Tipul proiectului	Durata
Proiecte a căror operare este condiționată de o infrastructură preexistentă (modernizări, reabilitări de stații sau linii).	Minimum 12-15 ani
Proiecte tip SCADA la nivelul sistemului de transport	10 ani
Proiecte privind construirea de noi linii de transport *	20 - 25 ani

* în funcție de gradul de protecție.

Anul 1 al perioadei analizate luat în considerare pentru actualizare va fi anul de începere al investiției. Pentru proiectele finanțate pe baza deficitului de finanțare se consideră implicit anul 1 ca aparținând perioadei de valabilitate a schemei de ajutor de stat.

În cazul duratelor normate de utilizare (DNU) sub perioada de referință se prevăd în fluxul de numerar costuri de înlocuire sau de prelungire a duratei de viață a echipamentului respectiv.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

În cazul duratelor de viață peste perioada de referință se vor estima valori reziduale. Valoarea reziduală a investiției este o componentă importantă a fluxului de numerar. Metodologia de stabilire a valorii reziduale nu este unică și va fi prezentată în proiect (ACB) împreună cu rezultatele la care s-a ajuns.

Metoda contabilă bazată pe valoarea neamortizată nu este acceptată avînd în vedere că este alterată din considerente fiscale. Metodologiile recomandate sunt cele care asigură măsurarea valorii actualizate a fluxurilor financiare viitoare estimate pentru obiectivul respectiv peste perioada de referință: metoda perpetuității cu sau fără rată de creștere, sau valoarea de lichidare a activului.

În timp ce metoda perpetuității include preocupările legate de evoluția ulterioară a activelor economice metoda valorii de lichidare are în vedere valoarea de piață a activului la momentul lichidării, valoare care în sine reprezintă o valoare actualizată.

În cazul unei analize consolidate pe o infrastructură preexistentă, valoarea reziduală a infrastructurii existente este intrare în primul an al fluxului de numerar.

În cazul proiectelor de modernizare / reabilitare stații și / sau linii electrice, valoarea reziduală inițială se reflectă atît în scenariul „fără proiect” cît și în scenariul „cu proiect”, la același nivel, (recunoașterea în tarife a amortizării corespunzătoare activelor neamortizate din BAR, pe durata rămasă neamortizată), astfel ca valoarea incrementală este zero cu excepția casărilor de mijloace fixe pricinuite de implementarea proiectului.

Nu se vor lua în considerare activele trecute din domeniul public în domeniul privat ca urmare a necesității realizării unor investiții, dat fiind că această trecere nu influențează veniturile operatorului.

3. Costul investițional.

În continuare sunt expuse unele considerente care sunt valabile numai în ceea ce privește conceptul de cost investițional folosit în proiecția fluxului de numerar pentru analiza financiară. Aceste considerente nu vor fi generalizate pentru alte capitole ale documentației proiectului.

Din motive de simplificare costul investițional se va considera fără TVA deoarece potențialii beneficiari au cod de înregistrare în scop de TVA și recuperează TVA prin compensare sau prin cereri de rambursare (nu se mai complică fluxul de numerar cu ieșirile și intrările de TVA).

NOTA: Subliniem ca stabilirea costului total al unei investiții în vederea calificării proiectului drept „proiect major” (Art.39 Regulamentul CE 1083/2006) include toate costurile impuse de proiect, de la planificare la supervizare și trebuie să includă și TVA aferent acestor costuri.

Principalele componente ale costului investițional sunt:

Activele fixe (imobilizări corporale și necorporale);

Costurile de pregătire și implementare a investiției (proiectare, organizare de șantier, avize și acorduri, testare echipament, pregătire personal de exploatare etc);

Variația capitalului de lucru.

Activele fixe constituie componenta cea mai importantă și informațiile privind costul acestora se preiau din devizul general (studiul de fezabilitate sau proiect tehnic). ACB se va corela cu datele din devizul general actualizat în conformitate cu prevederile HG28/2008.

Pentru a se evita supraevaluarea nejustificată a acestor costuri și pe această cale deformarea indicatorilor de performanță, proiectele vor prezenta fundamentări de cost.

Valorile utilizate pentru toate componentele costului investițional se stabilesc incremental. În acest sens atragem atenția în special asupra variației capitalului de lucru care nu trebuie considerat ca un fond inițial, ci se calculează ca un flux net determinat incremental anual (numai diferențele cu semn negativ dintre activele circulante nete an (n+1) față de anul (n)).

4. Rata de actualizare.

Rata de actualizare ce va fi utilizată este rata reală recomandată de Comisia Europeană de 5% pentru perioada de programare 2007-2013. Fiind o rata reală, pentru proiecția fluxului de numerar se vor utiliza prețuri constante, determinate la momentul efectuării analizei. Aceste prețuri pot fi indexate pe baza indicelui statistic privind creșterea prețurilor de consum sau pe baza ratelor de creștere/descrere marginală a prețurilor. În fundamentări se vor specifica sursele folosite pentru indexări, disponibilitatea și modul lor de accesare.

Nu se admite folosirea prețurilor curente și actualizarea acestora cu rata reală de 5%.

Numai în mod excepțional acolo unde se pot face referiri precise la schimbarea prețurilor relative în viitor se pot utiliza prețuri curente cu justificarea și fundamentarea acestora. Se va utiliza pentru actualizare o rata nominală calculată cu formula:

$$(1+n) = (1+r) * (1+i) \text{ unde: } n = \text{rata nominală}$$
$$r = \text{rata reală}$$
$$i = \text{rata inflației}$$

5. Fluxurile de numerar.

Fluxurile de numerar se determină înainte de taxare, cu excepția fluxului utilizat în analiza de sustenabilitate. Menționăm că indicatorii de performanță trebuie să indice rezultatele proiectului de investiție indiferent de politica fiscală utilizată la nivel național sau local. Totuși, taxele directe vor fi incluse în fluxul de numerar care indică sustenabilitatea financiară alături de alte componente pentru care se vor face referiri în cele ce urmează.

Acolo unde TVA este deductibil (recuperabil) cheltuielile și veniturile luate în considerare în perioada de operare a investiției vor fi determinate exclusiv TVA aferent (fără TVA).

Atragem atenția că fluxurile de numerar pentru determinarea indicatorilor de performanță ai proiectului nu iau în considerare sursele de finanțare și în consecință nici fluxurile generate de eventuala rambursare a acestor surse, întrucât performanțele investiției se evaluează independent de modalitatea de finanțare pentru care se optează.

Recomandăm modul de prezentare independent al fluxurilor de numerar proiectate pentru calculul indicatorilor de performanță, pentru profitabilitatea capitalului propriu și pentru sustenabilitatea financiară.

În cadrul prezentării tipologiei de proiecte sunt detaliate componentele structurale ale fluxurilor de numerar (venituri și cheltuieli).

6. Veniturile și Costurile de operare.

În situația în care veniturile din operare pot fi estimate pe conturul proiectului cofinanțarea din fonduri publice se stabilește în baza metodologiei “deficitului de finanțare” descrisă la punctul D.8.

Acolo unde nu este posibilă aplicarea metodologiei de stabilire a “deficitului de finanțare” cofinanțarea din fonduri publice se stabilește pe baza ratei de 50% din cheltuielile totale eligibile, dar nu mai mult de 50 mil. Lei pe proiect.

În funcție de modul în care se pot estima veniturile din operare au fost identificate următoarele tipuri de proiecte:

a). Proiecte de tip SCADA pentru care se poate face o estimare a veniturilor obținute din operare prin implementarea proiectului și prin urmare cofinanțarea se stabilește în baza “deficitului de finanțare”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GĂVERNUL ROMÂNIEI

b). Proiecte de tip EXTINDERE LINII pentru care în principiu se poate face o estimare a veniturilor obținute din operare prin implementarea proiectului și prin urmare cofinanțarea se stabilește în baza “deficitului de finanțare”.

c). Proiecte tip MODERNIZARE/RETEHNOLOGIZARE STAȚII pentru care nu pot fi definite veniturile pe conturul proiectului având în vedere că acestea se regasesc în tarifele reglementate la nivelul întregului sistem de transport. Metodologiile normative privind stabilirea tarifelor de transport definesc contribuția unui astfel de proiect la veniturile obținute de operator prin intermediul valorii noilor active constituite. În consecință cofinanțarea din fonduri publice în acest caz se stabilește pe baza ratei de 50% din cheltuielile totale eligibile, dar un mai mult de de 50 mil. Lei pe proiect. Cunoșcând valoarea activelor investiționale finanțate din fondurile proprii ale operatorului este posibil să determinăm veniturile ce vor fi obținute din tarife ca urmare a implementării proiectului și în consecință putem calcula indicatorii de performanță ai proiectului.

În continuare sunt prezentate considerente de ordin general privind estimarea veniturilor și costurilor de operare precum și abordări specifice pe fiecare tip de proiect.

Costurile de operare se estimează pe o bază anuală și se fundamentează pe elemente componente: costuri directe, costuri administrative și generale, alte costuri. Toate articolele de cheltuieli care nu determină plăți efective, cum ar fi: amortizare, provizioane, neprevăzute etc se elimină din proiecția fluxului de numerar.

Fluxurile financiare de natura dobânzilor și rambursările de credite se exclud din fluxurile de numerar pentru calculul indicatorilor de performanță ai proiectului (C). De asemenea, nu se iau în considerare impozitele, taxele și alte ieșiri de numerar care nu sunt legate de costurile de operare.

Se includ în costurile de operare, în măsura în care nu au fost prevăzute drept costuri investiționale, reparațiile capitale și înlocuirile de echipamente cu durata de viață sub perioada de referință. Aceste costuri vor fi în general nominale și alocate perioadei în care se efectuează (se admite și liniarizarea acolo unde este impusă prin metodologii specifice).

Energia utilizată pentru consumul propriu va fi luată în considerare la prețul reglementat sau după caz la prețuri medii de achiziție din perioade apropiate datei efectuării analizei.

În proiecția veniturilor pentru fluxurile de numerar se va ține cont de situația concretă prin care se realizează valorificarea serviciilor.

În cazul determinărilor incrementale economiile de cheltuieli au semnificația veniturilor.

În general nu sunt incluse în proiecțiile de venituri transferurile și subvențiile, TVA-ul și alte taxe indirecte colectate de la utilizatori în folosul autorităților publice.

Veniturile vor fi reduse corespunzător perioadelor de nefuncționare datorită înlocuirilor sau reparațiilor.

În cazul produselor-serviciilor secundare care rezultă din investiția propusă, nivelul veniturilor se va determina în concordanță cu planul de afaceri întocmit pentru valorificarea acestor produse.

7. Aspecte specifice privind determinarea veniturilor și costurilor de exploatare pe tipuri de proiecte:

a). Proiecte tip SCADA.

Se referă la investiții noi menite să îmbunătățească performanțele unei infrastructuri existente. Din această cauză pentru determinarea unor poziții în structura de venituri este necesară o abordare incrementală între performanțele sistemului „fără proiect” și cele „cu proiect”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GĂVERNUL ROMÂNIEI

Cheltuielile de operare și mentenanță cuprind estimări anuale privind costurile pentru mentenanță hard și soft, costurile pentru mentenanța aparaturii de măsură și control, costul serviciilor de telecomunicații, consumurile de materiale, cheltuielile salariale ale personalului de operare și altele. Acestea se determină punctual pe structura de sistem: puncte de intrare, puncte de ieșire, stații, depozite, puncte de tranzit internațional, noduri etc.

Costurile privind reparațiile capitale / refrișare tehnologică au un rol însemnat în operarea unui astfel de sistem supus unei uzuri morale accentuate și vor fi nominalizate în perioada de efectuare, în general la o valoare normată funcție de costurile investiționale totale.

Veniturile se determină incremental prin economiile de cheltuieli și creșterea performanțelor infrastructurii deservite de SCADA.

Exemplificativ se pot identifica următoarele categorii de venituri:

- venituri din reducerea indisponibilității sistemului și prin urmare creșterea volumului de servicii tarificate oferite de sistem
- reducerea proporțională a costurilor cu remedierea defecțiunilor având în vedere diminuarea duratelor de remediere.
- reducerea pierderilor de energie datorate defecțiunilor (reducerea CPT – consum propriu tehnologic).

b). Proiecte de tip EXTINDERE LINII.

Se referă la investiții în noi linii electrice sau noi conducte pentru transport gaze naturale.

În general proiectele de investiții în linii noi au ca principal obiectiv extinderea ariei de prestare a serviciului de transport, extinderea elementelor de infrastructură care fac posibilă dezvoltarea economică într-o zonă predefinită. În acest caz proiectul se adresează unui segment identificat de utilizatori potențiali ai rețelei de transport, principalul efect fiind creșterea volumului de servicii, și în consecință se pot face estimări asupra costurilor și veniturilor care rezultă pe conturul de proiect.

O altă categorie de proiecte privind extinderea liniilor au ca obiectiv elemente de siguranță la nivelul întregului sistem de transport (închidere de inele, asigurare de rute alternative, conectări cu conducte magistrale etc) și nu răspund unor cerințe de dezvoltare a volumului de servicii oferit.

În ambele cazuri se va face o estimare a veniturilor obținute din operare prin implementarea proiectului și prin urmare cofinanțarea se stabilește în baza “deficitului de finanțare”.

În continuare sunt prezentate considerente privind estimarea veniturilor și costurilor de operare pentru extinderile de linie care au drept scop creșterea capacității de transport.

Costurile de operare, estimate pentru fiecare an din perioada de analiză, cuprind, fără ca enumerarea de mai jos să fie limitativă:

- costuri de operare și mentenanță (inspecție trasee, costuri revizii, godevilare conducte gaze, dispecerizare, consumuri materiale) determinate pe structura proiectului și în funcție de aplicabilitatea unor standarde sau date statistice din experiența operatorului.
- costurile privind reparațiile capitale în conformitate cu normativele specifice.
- pierderile de energie (CPT) specifice unei linii noi, determinate prin calcule de natură tehnică sau prin măsurare.

Veniturile se obțin din:

- estimări privind creșterea volumului serviciilor de transport ca urmare a includerii de noi utilizatori. Se au în vedere grupurile țintă de utilizatori, capacitatea de transport a liniei și fluxurile posibile, tarifele reglementate.
- alte venituri (servicii de sistem, venituri din racordare etc).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

c). Proiecte tip MODERNIZARE/RETEHNOLOGIZARE STAȚII.

Se referă la modernizări și re tehnologizări de stații care au un grad avansat de uzura fizică și morală neasigurând siguranța în funcționare a sistemului de transport. Pentru acest tip de proiecte nu pot fi definite veniturile pe conturul de proiect deoarece proiectul respectiv nu schimbă profilul cererii de servicii de transport. Totuși implementarea acestor proiecte conduce la obținerea unor venituri de către operator în principal pe două căi:

- economii la cheltuielile de exploatare care sunt puse în evidență prin utilizarea metodei incrementale, și
- recunoașterea unor venituri proporționale cu contribuția proprie a operatorului la finanțarea investiției respective în tarifele de transport prin actuala metodologie de stabilire a tarifului pentru transportul energiei electrice . Tarifele pentru serviciile de transport sunt stabilite pentru perioada de reglementare (5 ani) pe baza recunoașterii cheltuielilor eficiente ale operatorului, a activelor investiționale puse în funcțiune ale operatorului și ratei de rentabilitate a BAR-ului în venitul reglementat calculat pentru serviciul de transport. Venitul reglementat rezultă în urma aplicării unor corecții ale venitului liniarizat cu scopul actualizării datelor de fundamentare a tarifelor și facilitării aplicării unor principii de tarificare care să armonizeze interesele operatorului cu cele ale utilizatorilor. Anual se stabilește tariful mediu de transport ca raport dintre venitul reglementat și cantitatea de energie electrică extrasă din SEN stabilită la începutul perioadei de reglementare de către autoritatea de reglementare . În consecință cunoscând valoarea activelor investiționale finanțate din fondurile proprii ale operatorului și principiile metodologiei de tarificare este posibil să estimăm veniturile ce vor fi obținute din tarife ca urmare a implementării proiectului și în consecință putem calcula indicatorii de performanță ai proiectului.

Cofinanțarea din fonduri publice în acest caz se stabilește pe baza ratei de 50% din cheltuielile eligibile totale, dar nu mai mult de 50 mil. lei pe proiect.

În continuare sunt prezentate considerente privind estimarea veniturilor și costurilor de operare pentru proiecte privind energia electrică.

Costurile de operare, estimate pentru fiecare an din perioada de analiză, cuprind, fără ca enumerarea de mai jos să fie limitativă:

- costuri de operare și mentenanță (întreținere, reparații curente, consumuri materiale, alte servicii) în funcție de aplicabilitatea unor standarde sau date statistice din experiența operatorului. Aceste date trebuie să se regasească în studiile de fezabilitate ale proiectului.
- costurile privind reparațiile capitale sunt prevăzute în normative de funcționare și de regulă se raportează valoric la costul investițional inițial.
- pierderile de energie (CPT) sunt cunoscute la nivel de stație în funcție de echipamente.
- alte cheltuieli (se vor nominaliza în funcție de situația concretă a proiectului).

În mod normal costul creditului nu se ia în considerare în fluxul de numerar deoarece valorificarea unei investiții (veniturile preconizate din operare) nu este cu nimic afectată de modalitatea prin care aceasta a fost finanțată. În acest caz particular însă, cota de profit reglementat prevede și acoperirea costului creditelor. Prin urmare, deoarece profitul reglementat este considerat venit al operatorului în fluxul de numerar, trebuie să fie luate în considerare și cheltuielile pe care acesta le efectuează din respectivele venituri. În acest sens, în cazul în care operatorul trebuie să utilizeze surse de creditare pentru efectuarea investiției, costul creditului poate fi introdus la aceasta poziție în contrapartidă cu veniturile.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Costurile vor fi redate în fluxul de numerar în scenariul „fără proiect” și în scenariul „cu proiect”, astfel ca economiile realizate ca urmare a implementării proiectului de investiții se vor determina incremental.

Pentru determinarea elementelor de venit care sunt cuprinse în structura tarifelor se vor avea în vedere următoarele considerente:

- cota de amortizare anuală aferentă activelor cuprinse în BAR (Baza Activelor Reglementate)
- cota de profit reglementat care se calculează ca procent reglementat (7,50% în cazul Transelectrica și 7,88% în cazul Transgaz, în actuala perioadă de reglementare) aplicat asupra BAR la valoarea medie a anului de calcul (se vor avea în vedere aceleași active). Facem mențiunea că în „profitul reglementat” sunt incluse și cheltuielile financiare în special cele legate de costul creditului.
- costurile de operare și mentenanță, reparațiile capitale și pierderile de energie (CPT)
- ajustarea cheltuielilor recunoscute în tarife, în funcție de atingerea indicatorilor de performanță (penalizări)
- costurile recunoscute pentru congestii (Facem mențiunea că reducerea costului congestiilor în scenariul „cu proiect” față de scenariul „fără proiect” este imediat urmată de ajustări corespunzătoare în veniturile recunoscute pentru tarificare considerându-se că rezolvarea congestiilor se face prin investiții. Ca urmare economia incrementală la costul de congestii este urmată de regulă de o reducere corespunzătoare a veniturilor reglementate, caz în care aceasta poziție poate fi omisă în fluxul de numerar. De asemenea menționăm că această poziție este semnificativă numai în cazul stațiilor care includ o „sursă”.)
- alte venituri nereglementate.

8. Determinarea deficitului de finanțare.

Se efectuează în situațiile menționate, pentru stabilirea valorii finanțării nerambursabile în vederea încheierii contractului de finanțare.

Se va avea în vedere aplicarea principiilor expuse în art. 55 din Regulamentul CE nr. 1083/2006, respectiv se cofinanțează proporțional din fonduri publice numai acea parte a costului investițional eligibil care nu poate fi acoperită din veniturile generate de investiție într-o proiecție actualizată estimată pentru întreaga perioadă de referință.

Pașii și instrucțiunile pentru calculul deficitului de finanțare sunt redate în Documentul de lucru nr. 4 (WD4) Secțiunea 3. În principiu constau în:

PAȘI PENTRU DETERMINAREA VALORII FINANȚĂRII NERAMBURSABILE (Perioada de programare 2007 – 2013)

Pasul 1. Determinarea ratei deficitului de finanțare (R) :

$$R = \text{Max EE} / \text{CIA}$$

unde:

Max EE = CIA – VNA (cheltuielile eligibile maxime - articolul 55 (2)).

CIA reprezintă costul investițional actualizat.

VNA reprezintă venitul net actualizat, respectiv veniturile din operare actualizate la care se adaugă valoarea reziduală actualizată și se scad cheltuielile de operare actualizate.

Pasul 2. Determinarea valorii deficitului de finanțare (“valoarea de decizie =VD) :

$$VD = \text{CE} * R$$

unde:

CE reprezintă cheltuielile eligibile totale.

Pasul 3. Determinarea valorii finanțării nerambursabile (FN):

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

$$FN = VD * 85\%$$

Pentru mai multe detalii se poate consulta COCOF 07/0074/07-EN European Commission Directorate General Regional Policy “Revised Guidance Note on Article 55 of Council Regulation (EC) No 1083/2006: Revenue-generating Projects”

Ca regula generală deficitul de finanțare se stabilește acolo unde este posibil să se estimeze cu suficientă precizie veniturile și costurile rezultate din exploatarea proiectului.

Veniturile generate de proiect estimate în CRF la cap.2.10 se vor corela cu VNA determinat în conformitate cu ACB.

Acolo unde estimarea veniturilor, în special, se dovedește dificilă, se va acorda o atenție specială analizei de sensibilitate și risc care trebuie să indice variabilele critice cu probabilitate mare de risc ce vor fi monitorizate după implementarea proiectului. Veniturile realizate în exces față de estimări, care induc modificări majore ale deficitului de finanțare, vor fi rambursate de către beneficiarul proiectului cu ocazia recalculării deficitului de finanțare în condițiile prevăzute în contractul de finanțare.

9.Indicatorii de performanță.

Evaluarea performanțelor financiare se realizează prin calcularea următorilor indicatori de evaluare:

- valoarea financiară actuală netă (VANF)
- rata internă de rentabilitate financiară (RIRF)

Indicatorii de performanță ai proiectului se calculează luând în considerare costul total al investiției indiferent de soluția aleasă pentru finanțarea acesteia. În literatura de specialitate și în programele pentru calcularea indicatorilor, corespondentul VANF este “financial net present value” (FNPV) și pentru RIRF este “financial intern rate of return” (FIRR). Calculul acestor indicatori se efectuează în baza fluxului net de numerar (“net cash flow”) reprezentând veniturile nete (diferența între intrările și ieșirile de numerar pe fiecare an al perioadei analizate). VANF este exprimat în unități monetare (lei) și depinde de mărimea proiectului exprimând “valoarea” acestuia, în timp ce RIRF reprezintă un număr (procent) prin prisma căruia se pot evalua performanțele viitoare ale proiectului în comparație cu alte proiecte similare.

În cazul proiectelor în care analiza financiară evidențiază indicatori “negativi” (respectiv “valoarea” proiectului (VANF) este negativă iar “rentabilitatea” proiectului (RIRF) este sub rata de actualizare) se justifică finanțarea proiectului din fonduri publice nerambursabile, cu îndeplinirea următoarelor condiții:

- analiza economică evidențiază utilitatea socială a proiectului (VANE pozitiv, RIRE > 5,5%)
- intervenția financiară este calibrată cu ajutorul analizei de rentabilitate (RIRF/K) și prin calculul deficitului de finanțare.

Indicatorii de performanță calculați la nivelul întregului proiect de investiții se individualizează cu simbolul C (VANF/C și RIRF/C).

10. Analiza de rentabilitate.

Este cerută în cazul proiectelor derulate în cadrul prezentei scheme de ajutor de stat deoarece indică dacă transferul de fonduri publice s-a realizat în exces sau în deficit față de nevoia de finanțare a proiectului.

În acest sens se calculează indicatorii de performanță ai capitalului propriu investit (VANF/K și RIRF/K) care indică capacitatea proiectului de a avea “valoare” și o rată de retur a capitalului

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

investit comparabilă cu performanțele altor proiecte din domeniul respectiv. Indicatorii de referință (RIRF/K) pentru sectorul de transport al energiei se situează în jurul cotei de profitabilitate reglementată dar nu mai mult de 8%.

Calculul indicatorilor (K) se face pe baza fluxului de numerar ce stă la baza VANF/C și RIRF/C în care costul investițional total se înlocuiește cu suma finanțată din surse proprii de către solicitant, finanțarea nerambursabilă nu se ia în calcul, creditul și costul acestuia se evidențiază ca o ieșire pe parcursul perioadei de operare în conformitate cu planul de rambursare (vezi Analiza financiară – sumar).

11. Sustenabilitatea financiară.

Verificarea sustenabilității financiare a proiectului implică proiectarea unui flux de numerar cumulat pozitiv pe fiecare an al perioadei analizate demonstrând că proiectul nu întâmpină riscul unui deficit de numerar (lichidități) care să pună în pericol realizarea sau operarea investiției.

Fluxul de numerar cumulat este un element obligatoriu în cadrul ACB (vezi Anexa 2 la Instrucțiunile pentru aplicarea HG 28/2008). Fluxul se proiectează pe aceleași baze principiale expuse până în prezent și în structura expusă în caseta privind “ANALIZA FINANCIARĂ – sumar”. Diferența între intrările și ieșirile de numerar reprezintă deficitul sau, după caz, surplusul perioadei respective și se cumulează la rezultatul anterior. Fluxul de numerar folosit în sustenabilitate nu se actualizează. Intrările includ toate veniturile estimate precum și toate intrările de numerar datorate managementului resurselor financiare. Valoarea reziduală nu se ia în considerare. Ieșirile reprezintă costurile investiționale, costurile de operare, rambursările de credite, plăți dobânzi și alte cheltuieli ocazionate de obținerea creditării, taxele și impozitele, alte plăți generate de aranjamentele financiare încheiate pentru asigurarea surselor de finanțare a investiției.

Deficitele temporare pot fi acoperite prin credite revolving probând că acestea sunt disponibile în condițiile specifice ale proiectului (situația pieței financiare locale, solvabilitatea beneficiar, reglementări și condiții restrictive etc) și pot fi susținute de operator. În cazul investițiilor al căror cost total depășesc 100 mil. lei iar perioada de realizare a investiției este de peste 1 an, analiza de sustenabilitate va avea în vedere o proiecție a fluxului de numerar cumulat pe perioada mai mică de un an pe durata de realizare a investiției și anuală pentru perioada de operare, fluxul cumulat urmând să fie pozitiv pentru fiecare perioadă luată în considerare.

Sustenabilitatea financiară a proiectului se va evalua în corelare cu:

- graficul de realizare a investiției versus proiecția fluxului de numerar pe perioada de realizare a investiției;
- planul de finanțare și sursele prevăzute (Tabelul 4.2 din Cererea de finanțare) cu prezentarea detaliată a graficelor de rambursare a împrumuturilor, costul creditului, graficul cererilor de rambursare a cheltuielilor efectuate, graficul prefinanțării dacă este cazul, versus proiecția anuală a fluxului de numerar pe perioada de operare.

Analiza economică.

Analiza economică dovedește contribuția proiectului la progresul economic regional fiind elaborată din punctul de vedere al societății în dubla sa calitate de beneficiar și cofinanțator al proiectului. Indicatorii economici de performanță “pozitivi” (VANE pozitiv și RIRE peste rata de actualizare) justifică intervenția fondurilor publice în susținerea proiectului.

În cazul proiectelor de infrastructură analiza economică este obligatorie dat fiind impactul așteptat al acestora asupra utilizatorilor direcți precum și efectul propagat asupra altor categorii

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

de beneficiari. Rezultatele analizei economice sub forma indicatorilor de performanță constituie o componentă decisivă pentru evaluarea și selecția lor.

Conceptul cheie al analizei economice constă în cuantificarea intrărilor și ieșirilor proiectului astfel încât acestea să reflecte costul oportunității lor sociale. Aceasta cuantificare se realizează în trei pași, pornind de la datele analizei financiare (deși aceasta ordine nu este neapărat necesară):

1. Conversia prețurilor de piață în prețuri contabile.
2. Monetizarea externalităților.
3. Includerea efectelor indirecte.

Conversia prețurilor.

Acolo unde prețurile de piață sunt distorsionate și nu reflectă costul oportunității sociale se pot utiliza tehnici standard pentru conversia acestor prețuri în “prețuri umbră” (contabile), respectiv prețurile care s-ar stabili pe o piață perfectă.

În acest sens o primă considerație trebuie făcută asupra prețurilor utilizate în analiza financiară și anume dacă acestea provin de pe o piață imperfectă și natura distorsiunilor. Printre exemplele de prețuri care nu reflectă costul oportunității sociale: prețurile și tarifele reglementate; prețurile care includ taxele indirecte (TVA și accize); salariile pe o piață locală afectată de un grad ridicat al șomajului; prețul bunurilor a căror liberă circulație este afectată prin bariere vamale; prețurile din contracte bilaterale care nu se regăsesc în prețurile de piață; prețurile formate pe o piață ineficientă etc.

Odată identificate componentele de intrări/ieșiri distorsionate acestea pot fi corectate pe baza unor tratamente specifice.

În principiu:

- pentru formarea prețurilor economice se exclud taxele indirecte dar se includ taxele directe și subvențiile (corecții fiscale);
- acolo unde se pot identifica prețuri formate pe piețe relevante (“world prices”) acestea pot fi transpuse direct în prețuri FOB sau CIF (“border prices”). Utilizarea prețurilor medii formate de exemplu în cadrul UE este o chestiune de apreciere de la caz la caz, ținând cont și de gradul de dispersie al prețurilor în UE.

În cazul în care prețurile se formează pe o piață locală (nerelevantă) acestea pot fi convertite cu ajutorul factorilor standard de conversie (SCF). În general, pentru prețurile formate pe piața României, componentă a pieței UE, $SCF = 1$. Atragem însă atenția că în funcție de cazul analizat se formează factori de conversie specifici în care SCF intervine ca pondere. Factorii de conversie standard se utilizează pentru articole minore (de exemplu costuri administrative, cheltuieli de întreținere etc). Pentru articolele majore (teren, echipamente, costuri de transport etc) se vor utiliza factori de conversie specifici. Exemple de factori de conversie specifici în condiția $SCF = 1$:

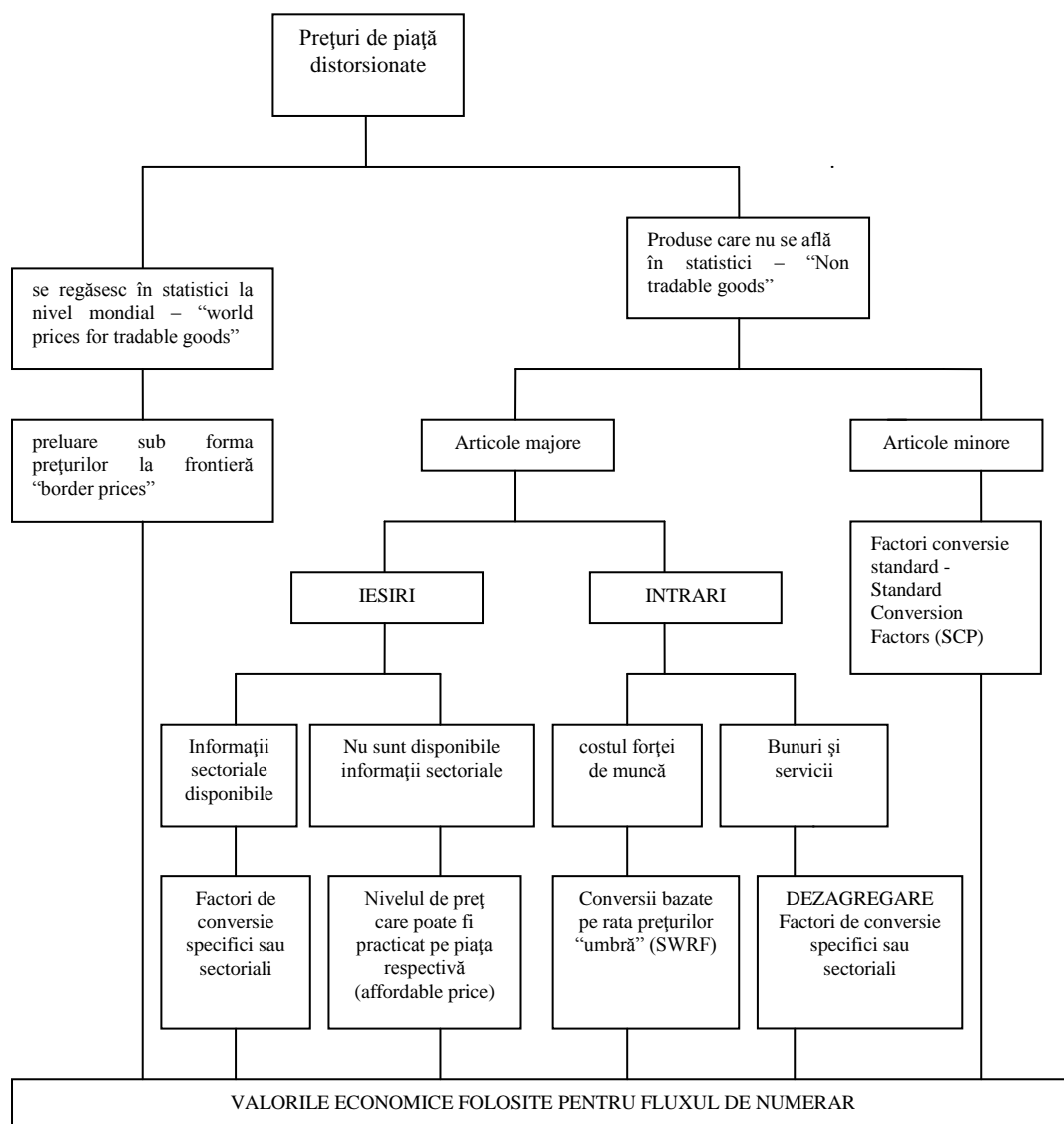
- o autoritate locală furnizează terenul pentru un proiect la un preț reprezentând 50% din prețul de piață. Factorul de conversie: $(100 : 50) * 1 = 2$
- un produs se procură de import cu o taxă de 33%.
Factorul de conversie : $(100 : 133) * 1 = 0,75$

Pentru costul forței de muncă se va face distincție între munca calificată (care, în general, nu necesită corecții dacă se consideră că prețul pieței reflectă valoarea economică) și munca necalificată care necesită corecții în cazul când este achiziționată pe o piață distorsionată. Astfel, costul cererii de forță de muncă în exces pentru realizarea unui proiect pe o piață locală afectată

de șomaj poate fi determinat ca produs între costul financiar al salariilor plătite și SWRF (“shadow wage rate factor”).

$SWRF = (1-u) * (1-t)$ unde: r = rata regională a șomajului și t = rata asigurărilor sociale incluse în costul forței de muncă.

În continuare se prezintă o schemă metodologică aplicabilă pentru conversia prețurilor.

Monetizarea externalităților.

În acest pas al analizei economice se includ în evaluare efectele diferitelor impacte cu caracter social economic pe care le provoacă proiectul, dar pentru care nu se realizează o valorizare pe piață.

Pentru fiecare categorie de proiecte se pot identifica atât beneficii cât și externalități negative specifice și acestea vor fi evaluate în termeni monetari (lei). Se va avea în vedere că pentru cele mai relevante externalități sunt disponibile estimări pertinente în literatura de specialitate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Recomandăm în acest sens consultarea studiului finanțat de Comisia Europeană și intitulat “Externalities of Energy: Extension of accounting framework and Policy Applications” Methodology 2005 Update (www.externe.info).

Printre externalitățile care pot fi cuantificate în cazul proiectelor de investiții în transportul de energie enumerăm: reducerile relative de tarife de transport și prin acestea reducerile de tarife la utilizatorii finali de energie în situația în care cofinanțările nerambursabile în infrastructura de transport se transferă utilizatorilor prin intermediul mecanismelor de tarificare reglementată; reduceri relative ale tarifelor de transport prin sistemul de transfer al efectelor reducerii CPT și a cheltuielilor de operare și mentenanță către utilizatori; reducerea emisiilor cu impact asupra sănătății locuitorilor și mediului prin reducerile de pierderi de energie; efectele reducerii consumului de combustibili fosili prin oferta majorata de energie electrică și gaze naturale; securitatea aprovizionării cu energie cu impact asupra nivelului și volatilității prețurilor și tarifelor, cheltuielilor militare, întreruperea unor activități sociale cu caracter continuu etc; impactul infrastructurii de transport a energiei asupra valorii terenurilor; discomfortul pentru locuitori; impactul asupra ecosistemelor, biodiversității etc; valorificarea în piață a energiei regenerabile prin creșterea capacității de evacuare a energiei electrice produse din surse regenerabile; avantaje create participanților la piața de echilibrare a energiei electrice prin scăderea costurilor serviciilor de sistem și evitarea costurilor suplimentare de reglaj pentru back-up-ul capacităților de producție energie electrică din surse regenerabile; introducerea în circuitul economic a unor zone cu potențial industrial (prin extinderea de linii); efecte pozitive în zona UE prin noi posibilități de reconfigurare a traseelor de transport.

Pentru cuantificarea efectelor acolo unde nu sunt disponibile date aplicabile se vor utiliza conceptele de “willingness to pay” și “cost-avoided” completate cu metodologii specifice de evaluare ca de exemplu chestionare utilizatori, analiza multicriterială, luarea în considerare a nivelului de cost marginal etc. Simpla enumerare a acestor efecte acolo unde nu este posibilă cuantificarea lor, ajută la o mai bună evaluare a proiectului.

Externalitățile identificate se introduc în analiza economică prin aplicarea metodei incrementale. Rezultatele acestei etape se pot concretiza într-un tabel ca în modelul de mai jos.

Externalități	baza de calcul*	Valoare (lei)	Comentarii
Beneficii			
Negative			

* se determină incremental, acolo unde este cazul. De exemplu: emisii CO₂ în scenariul cu proiect – emisii CO₂ în scenariul BAU (pe o infrastructură preexistentă).

Includerea efectelor indirecte.

Efectele indirecte vor fi adăugate la ACB numai atunci când impactul proiectului este relevant pe piața primară pentru a putea produce efecte semnificative pe piața secundară. Efectele indirecte sunt mult mai greu de identificat și de cuantificat existând riscul ca ele să fie deja incluse în etapa de conversie a prețurilor (ca de exemplu beneficiul creării de noi locuri de muncă prin folosirea factorului SWRF). Pentru evitarea unor duble incluziuni recomandăm abordarea cu maximum de prudență a acestui pas.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

*

**

Ca urmare a corecțiilor introduse mai sus se poate proiecta fluxul de numerar pentru calculul indicatorilor de performanță economici (în special VANE = ENPV și RIRE = ERR). Deși analiza economică nu este neapărat o etapă ulterioară analizei financiare, fluxul de numerar și calculul indicatorilor, inclusiv interpretarea acestora urmează aceleași principii ca în cazul analizei financiare.

Rata de actualizare recomandată de Comisie este 5,5%.

În cazul $VANE < 0$ și $RIRE < 5,5\%$ nu se justifică cofinanțarea din fonduri publice (instrumente structurale).

Analiza de sensibilitate și risc.

Parametrii utilizați în ACB au grade diferite de incertitudine. În aceste condiții evaluarea unui proiect este un exercițiu de estimare care își propune să măsoare între ce limite proiectul va oferi performanțe satisfăcătoare. Estimarea comportamentului proiectului din punct de vedere al performanțelor sale financiare și economice se realizează prin analiza de risc, practic un instrument care își propune să transforme conceptul de incertitudine în unul de risc. Analiza de risc, prin măsurători uneori empirice, definește probabilitatea, pe o scară de la 0 la 1, ca indicatorii proiectului să se realizeze în condițiile de abatere a variabilelor (parametri) de la nivelul luat în calcul inițial.

Pașii recomandați pentru analiza de risc sunt:

1. Analiza de sensibilitate;
2. Probabilitatea distribuției variabilelor critice;
3. Analiza de risc;
4. Considerații asupra nivelului de risc acceptabil;
5. Măsuri de prevenire a riscului.

Analiza de sensibilitate își propune determinarea variabilelor critice ale unui proiect, respectiv acele variabile pentru care o variație de 1% în jurul valorii luate în calcul de proiect (parametru) determină o variație de peste 1% a indicatorilor de performanță (elasticitate supraunitară).

Variabilele recomandate a fi luate în considerare de analiza de sensibilitate sunt cel puțin:

- costul investițional;
- nivelul veniturilor (se poate proceda la o analiză separată a variației componentelor venitului);
- costurile de operare și mentenanță;
- costul energiei, materialelor (unde este cazul);
- beneficiile economice (pentru indicatorii economici).

Variația unor factori naturali sau de piață, rata inflației, impactul unor măsuri legislative sau tarifare, se vor analiza prin intermediul variației veniturilor.

Alegerea variabilelor este o problemă specifică care se tratează de la caz la caz. Se va acorda o atenție deosebită alegerii variabilelor astfel încât să se elimine redundanțele.

Analiza se efectuează secvențial, determinând impactul variației fiecărui parametru în parte.

Indicatorii de performanță relevanți care se vor lua în considerare sunt cel puțin valoarea actuală netă și rata internă de rentabilitate la nivelul întregului proiect, bazat pe fluxul de numerar net financiar și acolo unde este cazul, economic.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Prin determinări punctuale repetate pe intervale de variație +/- 5% sau +/- 10% se pot trasa curbele de elasticitate ale fiecărei variabile analizate.

În final, în funcție de elasticitatea avută în vedere, se stabilesc câteva variabile critice pentru care se efectuează calculul valorilor de comutare, respectiv determinarea variației maxime (procentuală) a variabilei critice pentru care indicatorul de performanță analizat păstrează același semn.

Analiza de sensibilitate standard poate fi completată cu o analiză de scenarii în care scenariul “pesimist” și cel “optimist” iau în calcul impactul combinat al valorilor “pesimiste” respectiv “optimiste” ale ansamblului variabilelor considerate că acționează în intercondiționare.

Următorul pas este **asocierea unei probabilități de distribuție** pentru fiecare variabilă critică. Aceasta poate fi obținută din literatura de specialitate sau din experiența proprie a beneficiarului sau consultantului, după stabilirea unei clase relevante de cazuri similare.

Acolo unde nu sunt disponibile curbe de distribuție continue, se poate calcula pe baze experimentale curbe discrete (punctuale) asociind unor valori specifice ale variabilei probabilitatea acestora de realizare.

În sfârșit, chiar și cea mai simplă proiecție, cea a distribuției triunghiulare (obținută prin unirea pozițiilor celor trei scenarii: “optimist”, “pesimist” și “cel mai probabil”) ne poate oferi informații viabile pentru a putea trece la pasul următor.

Analiza de risc stabilește distribuția probabilă a valorii indicatorilor de performanță ai proiectului.

Se recomandă utilizarea metodei Monte Carlo constând în extragerea repetată a unor valori întâmplătoare a variabilelor critice din aceleași intervale de probabilitate (folosind curbele de distribuție ale variabilelor determinate în pasul anterior) și recalcularea indicatorului de performanță analizat în baza setului de parametri astfel constituit. Prin execuția repetată într-un număr suficient de mare a acestor calcule se determină distribuția probabilă a FNPV și FRR respectiv ENPV și ERR. Cea mai potrivită prezentare a rezultatelor este forma grafică în care pe ordonata sistemului cartezian se reprezintă probabilitatea distribuției și pe abscisă se marchează valorile corespunzătoare calculate ale indicatorului.

Considerarea nivelului de risc acceptabil și inițierea unui set de măsuri de prevenire a riscurilor acceptate diferă de la caz la caz și ține de atitudinea față de risc a promotorului de proiect și de conceptul de management al riscului pe care acesta intenționează să-l promoveze, adaptat situației concrete. Aceste elemente depășesc cadrul metodologic al ACB.

În ghiduri, acolo unde este cazul, se specifică cerințe exprese privind abordarea și expunerea concluziilor analizei de risc.

Notă: Exemple de caz privind realizarea ACB pe diferite tipuri de proiecte și calcularea indicatorilor de performanță sunt disponibile pe site-ul OIE: <http://oie.minind.ro>.

Anexa 3F – Declarație privind conformitatea cu regulile ajutorului de stat

Subsemnatul <nume, prenume> posesor al CI seria <seria> nr. <nr.>, eliberată de <organismul emitent>, CNP <CNP> / pașaport nr. <nr.>, eliberat de <organismul emitent>, în calitate de <funcție / reprezentant legal / împuternicit> al <denumirea solicitant>, cunoscând că declararea necorespunzătoare a adevărului, inclusiv prin omisiune, constituie infracțiune și este pedepsit de legea penală, declar pe propria răspundere că:

societatea nu a fost/nu este subiectul unui ordin de recuperare a unui ajutor de stat ca urmare a unei decizii a Consiliului Concurenței sau a CE, rămasă definitivă și irevocabilă sau

în cazul în care societatea a fost/este subiectul unui ordin de recuperare a unui ajutor de stat ca urmare a unei decizii a Consiliului Concurenței sau a CE, rămasă definitivă și irevocabilă, ordinul a fost deja executat integral în ce privește atât ajutorul acordat cât și dobânzile aferente;

justific necesitatea finanțării proiectului prin ajutor de stat, deoarece investiția nu s-ar putea realiza fără sprijin din surse publice întrucât

.....
.....

(ex: insuficiența resurselor proprii de finanțare în raport cu profitul reglementat, limitarea accesului la credite bancare, contribuția la atingerea țintelor naționale în sectorul energetic comparativ cu prioritățile operatorului privind rentabilitatea activității, asigurarea securității furnizării de energie, conformarea cu standardele comunitare, importanța investiției pentru SEN etc)

Data:

Semnătura reprezentant legal / împuternicit al Solicitantului:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GĂVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Anexa 3G - Autoevaluarea în raport cu criteriile de mediu

Denumire proiect / ref.:	Impactul proiectului asupra obiectivelor de mediu relevante pentru POS CCE			
	Pozitive	Neutre sau neaplicabile	Negative	Explicație scurtă privind amploarea și natura impactului
Obiective de mediu relevante pentru POS CCE				
Mentținerea calitatii aerului inconjurator in zonele si aglomerarile in care aceasta este in limitele prevazute de normele in vigoare pentru indicatorii de calitate si imbunatatirea atunci cand limitele sunt depasite				
Limitarea impactului asupra calitatii mediului				
Limitarea poluarii din surse punctiform si difuze a apei				
Limitarea poluarii din surse punctiforme si difuze a solului si protejarea solului de eroziunea apei si vantului				
Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră				
Protejarea și îmbunătățirea condițiilor și funcțiilor ecosistemelor terestre și acvatice împotriva degradării de natură antropogenă, fragmentării habitatelor și despăduririlor				
Conservarea diversitatii naturale a faunei, florei și a habitatelor din zone protejate și potențiale arii Natura 2000				
Implementarea unor măsuri pentru mentinerea in limitele prevazute de normele in vigoare a noxelor emise de mijloacele de transport, zgomotului si trepidatiilor				
Exploatare limitata a resurselor naturale epuizabile				
Reducerea generarii de deseuri, valorificarea si reciclarea deseurilor				
Protejarea peisajelor naturale si culturale prin revitalizarea zonelor industriale dezafectate si protejarea habitatelor naturale impotriva fragmentarii realizate de coridoarele de transport				
Conservarea, protejarea si reabilitarea zonei costiere romanesti a Marii Negre, asigurandu-se protejarea patrimoniului natural (inclusiv a ecosistemelor terestre				

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Denumire proiect / ref.:	Impactul proiectului asupra obiectivelor de mediu relevante pentru POS CCE			
Obiective de mediu relevante pentru POS CCE	Pozitive	Neutre sau neaplicabile	Negative	Explicație scurtă privind amploarea și natura impactului
si acvatice) si cultural in vederea dezvoltarii durabile a regiunii				
Cresterea eficientei energetice				
Utilizarea energiei din resurse regenerabile				
Informarea publicului cu privire la impactul proiectului asupra mediului				

Data:

Semnătura reprezentantului legal al Solicitantului și ștampila

Notă: Se va completa în funcție de cazul specific al proiectului pentru rubricile la care se aplică.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013**Anexa 4 - Lista de verificare a conformității administrative și a eligibilității****DATE DE IDENTIFICARE**

Nr. înregistrare OIE și eventual cod SMIS:	
Solicitant:	
Titlul proiectului:	
Operațiunea	Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului, precum și a rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciilor de transport și distribuție – partea de transport

LISTA DE VERIFICARE A CONFORMITĂȚII ADMINISTRATIVE	DA	NU	Observatii
1. Coletul a fost depus la registratura OIE în intervalul precizat de OIE prin curier sau reprezentant al solicitantului?			
2. Coletul este sigilat?			
3. Coletul conține dosarul original în plic sigilat și cu etichetă?			
4. Coletul conține cele două copii ale dosarului original, respectiv dosarul COPIE NR.1 și dosarul COPIE NR. 2, în plic sigilat și cu etichetă?			
5. Cele două dosare COPIE 1 și COPIE 2 sunt conforme cu originalul, semnate și ștampilate de către reprezentantul legal al Solicitantului?			
6. Coletul cuprinde și varianta electronică a cererii de finanțare (exclusiv anexele acesteia) pe CD (în format word), în plic sigilat și cu etichetă?			
7. Dosarul original precum și copiile acestuia sunt ștampilate și semnate conform instrucțiunilor precizate în Ghidul Solicitantului?			
8. Numărul total de pagini menționat în eticheta dosarului în original (N = ...) coincide cu cel precizat pe colet ?			
9. Dosarul original conține opisul completat, conform modelului din Anexa 2 ?			
10. Cererea de finanțare este completată conform instrucțiunilor din Ghidul Solicitantului (redactată la calculator, cu caracterele solicitate și după modelul prezentat în Anexa 3)?			
11. Cererea de finanțare are toate rubricile completate?			
12. Cererea de finanțare este însoțită de declarația de eligibilitate a solicitantului (în original, conform model Anexa 3A)?			
13. Cererea de finanțare este însoțită de declarația de angajament (în original, conform Anexa 3B)?			
14. Cererea de finanțare este însoțită de documente care dovedesc capacitatea solicitantului de a implementa proiectul:			

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

<p>CV-urile persoanelor (managerul de proiect, expertul tehnic principal și expertul economic principal) implicate în managementul implementării proiectului (conform Anexa 3C) dacă aceste poziții sunt ocupate SAU fișele de post ale acestor persoane dacă aceste poziții nu sunt ocupate și cerințele minime ale solicitantului privind experiența acestora (în cazul în care solicitantul va contracta serviciile de management)?</p>			
<p>15. Cererea de finanțare este însoțită de studiul de fezabilitate SAU Documentația de avizare a lucrărilor de intervenție SAU Proiectul tehnic (în copie), după caz, în funcție de tipul investiției și elaborat conform Anexei 3D, împreună cu hotărârea AGA / CA sau orice alt act oficial al organelor abilitate prin lege / statutul solicitantului privind aprobarea acestora (în copie)?</p>			
<p>16. Cererea de finanțare este însoțită de hotărârea AGA / CA sau orice alt act oficial al organelor abilitate prin lege / statutul solicitantului privind aprobarea cheltuielilor ce vor fi efectuate în cadrul proiectului propus pentru finanțare (în copie)?</p>			
<p>17. Cererea de finanțare este însoțită de Declarația privind conformitatea cu regulile ajutorului de stat (conform Anexa 3F)?</p>			
<p>18. Cererea de finanțare este însoțită de Autoevaluarea în raport cu criteriile de mediu (conform Anexa 3G)?</p>			
<p>19. Cererea de finanțare este însoțită de Certificatul constatator emis de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă tribunalul unde își are sediul solicitantul, care să menționeze obligatoriu: datele de identificare ale societății, codul unic de înregistrare, informații despre acționari, capital social, reprezentanții legali ai societății, domeniul de activitate principal și domeniile de activitate secundare, situația juridică a societății, sediile secundare și punctele de lucru ale societății (în original)?</p>			
<p>20. Cererea de finanțare este însoțită de licența de operare a rețelei de transport al energiei electrice / gazelor naturale a Solicitantului (copie)?</p>			
<p>21. Cererea de finanțare este însoțită de situația financiară aferentă ultimului exercițiu financiar anterior celui în care s-a depus cererea de finanțare (Bilanț, Contul de Profit și Pierdere, inclusiv note explicative, în conformitate cu Legea 82/1991 a contabilității, cu modificările și completările ulterioare (copie)?</p>			
<p>22. Cererea de finanțare este însoțită de Dovada depunerii solicitării pentru actul administrativ al autorității competente pentru protecția mediului obținut conform legii (decizia etapei de încadrare sau acordul de mediu, în termen de valabilitate la data depunerii CRF), în copie?</p>			
<p>23. Cererea de finanțare este însoțită de Certificatul de urbanism (în copie), eliberat de autoritățile administrației locale, dacă activitățile proiectului necesită obținerea acestuia, sau Autorizația de construire, dacă aceasta este disponibilă?</p>			

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

<p>24. Cererea de finanțare este însoțită de Actele care atestă drepturile de proprietar, concesionar sau utilizator ale solicitantului asupra terenului pe care sunt amplasate/se vor amplasa obiectivele de investiție propuse în proiect, iar în cazul contractelor de concesiune și utilizare a terenului, acestea trebuie să fie valabile cel puțin încă 15 ani de la data depunerii Cererii de finanțare și să prevadă dreptul de construcție asupra terenului (copie);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Acte de proprietate/concesiune asupra clădirilor și acte de proprietate asupra capacităților energetice (copie) – dacă activitățile proiectului impun existența acestora. - Acte de proprietate/concesiune asupra infrastructurii care urmează a fi modernizată/retehnologizată (copie) - dacă activitățile proiectului impun existența acestora. <p>În cazul în care contractul de concesiune/actul care atestă dreptul de utilizator nu stipulează dreptul solicitantului de a executa lucrări de construcție, solicitantul va anexa o declarație autenticată a proprietarului/prorietarilor terenului (în original) care atestă acceptarea de către acesta a efectuării lucrărilor prevăzute prin proiect asupra terenului;</p>			
<p>25. Cererea de finanțare este însoțită de documente care să ateste că proiectul propus face parte dintr-un plan de perspectivă/investiții pentru o perioadă reglementată, avizat de ANRE (în cazul energiei electrice) sau face parte dintr-un program de dezvoltare a sistemului național de transport al gazelor naturale pe o perioadă reglementată, avizat de ANRM (pentru gaze naturale)?</p>			
<p>26. Cererea de finanțare este însoțită de Proiectul tehnic/detaaliile de execuție, în copie (dacă sunt disponibile la data depunerii CRF, numai pentru proiectele la care au fost depuse SF)?</p>			
<p>CRITERII DE ELIGIBILITATE A SOLICITANTULUI</p>	<p>DA</p>	<p>NU</p>	<p>Observații</p>
<p>1. Solicitantul este operator de transport, înregistrat în România, deținător de licență de transport pentru energie electrică sau pentru gaze naturale emise de către autoritatea competentă, conform legislației naționale în vigoare și face parte din lista potențialilor beneficiari de asistență financiară nerambursabilă în cadrul prezentei cereri de propuneri de proiecte?</p>			
<p>2. Solicitantul nu se află în dificultate, în conformitate cu Liniile directoare comunitare privind ajutorul de stat acordat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate (Comunicarea Comisiei nr. C244/01.10.2004, art. 2.1) (conform Anexa 3A - Declarație de eligibilitate)?</p>			
<p>3. Solicitantul nu are activitățile comerciale suspendate sau nu are alte restricții în activitățile comerciale (conform Anexa 3A – Declarație de eligibilitate)</p>			
<p>4. Solicitantul nu este declarat într-o situație gravă de încălcare a prevederilor legislației privind achizițiile publice și/sau a obligațiilor asumate printr-un contract/acord de finanțare din fonduri publice, conform legislației în vigoare (conform Anexa 3A - Declarație de eligibilitate)?</p>			

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

<p>5. Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:</p> <ul style="list-style-type: none"> -obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală; -obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, în cazul certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale (conform Anexa 3A - Declarație de eligibilitate)? 			
<p>6. Reprezentantul legal al Solicitantului nu a suferit condamnări definitive și irevocabile din cauza conduitei profesionale îndreptate împotriva legii, în baza unei hotărâri judecătorești (conform Anexa 3A - Declarație de eligibilitate)?</p>			
<p>7. Reprezentantul legal al solicitantului nu a fost sau nu este condamnat printr-o hotărâre definitivă și irevocabilă în cadrul unui proces pentru fraudă, corupție, implicare în crimă organizată sau orice altă activitate ilegală, care poate dăuna interesului financiar național sau al Comunității Europene (conform Anexa 3A - Declarație de eligibilitate)?</p>			
<p>8. Solicitantul a înregistrat profit net sau profit din exploatare în ultimul exercițiu financiar (conform Bilanț contabil)?</p>			
<p>9. Solicitantul demonstrează că are capacitatea de a asigura contribuția proprie la valoarea totală eligibilă a proiectului și de a finanța cheltuielile neeligibile ale proiectului (conform Anexa 3B - Declarație de angajament)?</p>			
<p>10. Solicitantul se angajează să mențină proprietatea obiectivelor construite/modernizate și natura activității pentru care s-a acordat finanțare, pe o perioadă de cel puțin 5 ani după finalizare/ dare în exploatare și să asigure exploatarea și întreținerea în această perioadă? (pe baza Anexei 3B - Declarație de angajament)</p>			
<p>11. Solicitantul demonstrează că are capacitate instituțională de implementare a proiectului (pe baza CV-urilor persoanelor implicate în managementul aferent implementării proiectului - managerul de proiect, expertul tehnic principal și expertul economic principal, completate conform model din Anexa 3C, dacă aceste poziții sunt ocupate SAU pe baza fișelor de post ale acestor persoane, dacă aceste poziții nu sunt ocupate și cerințelor solicitantului privind experiența acestora)?</p>			
<p>12. Solicitantul dovedește calitatea de proprietar, concesionar sau utilizator asupra terenului pe care sunt amplasate/se vor amplasa obiectivele de investiție propuse în proiect, iar în cazul contractelor de concesiune și utilizare a terenului, acestea trebuie să fie valabile cel puțin încă 15 ani de la data depunerii Cererii de finanțare și să prevadă dreptul de construcție asupra terenului (copie);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Acte de proprietate/concesiune asupra clădirilor și acte de proprietate asupra capacităților energetice (copie) – dacă activitățile proiectului impun existența acestora. - Acte de proprietate/concesiune asupra infrastructurii care urmează a fi modernizată/retehnologizată (copie) - dacă activitățile proiectului impun existența acestora. 			

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

<p>În cazul în care contractul de concesiune/actul care atestă dreptul de utilizator nu stipulează dreptul solicitantului de a executa lucrări de construcție, solicitantul va anexa o declarație autenticată a proprietarului/prorietarilor terenului (în original) care atestă acceptarea de către acesta a efectuării lucrărilor prevăzute prin proiect asupra terenului; (conform documentelor solicitate în Opis și Anexa 3A prin care declară că va fi liber de orice sarcini la contractare)?</p>			
<p>13. Solicitantul nu a fost/nu este subiectul unui ordin de recuperare a unui ajutor de stat ca urmare a unei decizii a Consiliului Concurenței sau a CE, ramasă definitivă și irevocabilă <u>SAU</u> În cazul în care solicitantul este/a fost subiectul unui ordin de recuperare a unui ajutor de stat ca urmare a unei decizii a Consiliului Concurenței sau a Comisiei Europene, ramasă definitivă și irevocabilă, potențialul beneficiar nu poate primi ajutor în baza prezentei scheme până când vechiul ajutor și dobânzile aferente nu au fost recuperate/rambursate integral (conform Anexa 3F - Declarație privind conformitatea cu regulile ajutorului de stat)?</p>			
<p>14. Solicitantul justifică necesitatea finanțării proiectului prin ajutor de stat (conform Anexa 3F - Declarație privind conformitatea cu regulile ajutorului de stat)</p>			
<p>CRITERII DE ELIGIBILITATE A PROIECTULUI</p>	<p>DA</p>	<p>NU</p>	<p>Observații</p>
<p>1. Proiectul propus face parte dintr-un plan de perspectivă/investiții pentru o perioadă reglementată, avizat de ANRE (în cazul energiei electrice) sau face parte dintr-un program de dezvoltare a sistemului național de transport al gazelor naturale pe o perioadă reglementată, avizat de ANRM (pentru gaze naturale)?</p>			
<p>2. Scopul și obiectivele proiectului propus sunt în conformitate cu obiectivele operațiunii și cu obiectivele Strategiei Energetice a României pentru perioada 2007-2020?</p>			
<p>3. Proiectul va fi finalizat înainte de data de 31 iulie 2015 (conform SF/CRF)?</p>			
<p>4. Proiectul este implementat pe teritoriul României?</p>			
<p>5. Activitățile proiectului nu au fost și nu sunt finanțate în prezent din alte fonduri publice, cu excepția studiilor preliminare (studiul de fezabilitate, analiza geo-topografică, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, detalii de execuție etc.) (conform Anexa 3A)?</p>			
<p>6. Sustenabilitatea proiectului - Fluxul de numerar cumulat pe fiecare an (subdiviziuni) al perioadei de referință este pozitiv (conform analizei financiare din ACB)?</p>			
<p>7. Proiectul respectă reglementările naționale și comunitare privind protecția mediului (conform Anexa 3B, respectiv Anexa 3G)?</p>			
<p>8. Proiectul respectă reglementările naționale și comunitare privind achizițiile publice (conform CRF și Anexa 3B)?</p>			
<p>9. Proiectul respectă reglementările naționale și comunitare privind informarea și publicitatea conform (conform CRF și Anexa 3B)?</p>			

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Notă: Proiectul va fi acceptat dacă primește calificativul DA la toate criteriile din lista de mai sus, cu excepția criteriilor de conformitate administrativă nr. 26 și 27.

Nume Evaluator _____ **Data** _____

Semnătura _____

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013**Anexa 5A - Grila de evaluare – energie electrică****DATE DE IDENTIFICARE PROIECT**

Nr. de înregistrare la OIE și eventual cod SMIS:	
Beneficiar:	Operatorul de transport și sistem conform Legii nr. 13/2007
Titlul proiectului:	
Operațiunea:	Sprrijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului, precum și a rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciilor de transport și distribuție – partea de transport

Nr. Crt	Criteriu	Interval de punctaj	Punctaj obținut	Observații
1.	Relevanța proiectului	Max. 60	Total:	
	1.1. Proiecte vizând modernizarea rețelelor de transport:	Max. 25		
1.1.1	Proiectul contribuie la protecția mediului prin reducerea pierderilor de energie la nivel de proiect (comparativ cu situația anterioară implementării proiectului)	Max. 5		
	Pentru proiecte vizând modernizarea stațiilor electrice: 1-5% 5-10% 10-20% >20%	2 3 4 5		
	Pentru proiecte vizând modernizarea liniilor electrice aeriene: <1%	1		

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Nr. Crt	Criteriu	Interval de punctaj	Punctaj obținut	Observații
	1-3% >3%	3 5		
1.1.2	Proiectul contribuie la creșterea securității furnizării energiei la consumatori prin modernizarea segmentelor de rețea (stații/linii) cu un grad de uzură ridicat:	Max. 10		
	<50%	4		
	50-80% ≥80%	8 10		
1.1.3	Proiectul contribuie la preluarea energiei electrice produse în noi capacități de valorificare a resurselor regenerabile de energie si/sau la adaptarea rețelei naționale pentru interconectarea cu alte rețele de transport	10		
	Proiectul nu contribuie la preluarea energiei electrice produse în noi capacități de valorificare a resurselor regenerabile de energie si/sau la adaptarea rețelei naționale pentru interconectarea cu alte rețele de transport	1		
1.2. Proiecte vizând extinderea rețelelor de transport:		Max. 25		
1.2.1	Proiectul dezvoltă un potențial de consum în zona unde este implementat proiectul si/sau integrează o nouă capacitate de producere a energiei electrice (putere activă disponibilă) de:	Max. 10		
	30 MW 30-50 MW 80-120 MW >120 MW	2 4 8 10		

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Nr. Crt	Criteriu	Interval de punctaj	Punctaj obținut	Observații
1.2.2	Proiectul contribuie la preluarea energiei electrice produse în noi capacități de valorificare a resurselor regenerabile de energie și/sau la adaptarea rețelei naționale pentru interconectarea cu alte rețele de transport	15		
	Proiectul nu contribuie la preluarea energiei electrice produse în noi capacități de valorificare a resurselor regenerabile de energie și/sau la adaptarea rețelei naționale pentru interconectarea cu alte rețele de transport	1		
<i>Pentru toate tipurile de proiecte</i>				
1.3	Justificarea intervenției publice, prin analizarea indicatorilor rezultati din Analiza Cost-Beneficiu:	Max. 35		
1.3.1	VANF(C ³) ≤ 0, RIRF ⁴ (C) ≤ 5% VANF(C) > 0, RIRF(C) > 5%	10 0		
1.3.2.	RIRF(K) = 5 ÷ 8% RIRF(K) = 8 ÷ 10% RIRF(K) < 5% RIRF(K) > 10%	10 5 5 0		

³ (C) se referă la calculul performanței investiției, iar (K) se referă la calculul performanței capitalului investit de operator

⁴ În cazul în care poate fi stabilită

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Nr. Crt	Criteriu	Interval de punctaj	Punctaj obținut	Observații
1.3.3.	VANE(C)>0, RIRE(C)>25% VANE(C)>0, RIRE(C)=15÷25% VANE(C)>0, RIRE(C)=5,5÷15% VANE(C)<0, RIRE(C) <5,5%	10 6 3 0		
1.4.	Justificarea efectului stimulativ*: Solicitantul demonstrează, utilizând documente interne, că nu va putea realiza investiția propusă fără ajutor de stat: - Justificarea este satisfăcătoare - Solicitantul nu dovedește într-o manieră satisfăcătoare efectul stimulativ	5 0		
2.	Calitatea și coerența proiectului	Max. 20	Total:	
2.1	Corelarea activităților proiectului cu graficul de lucrări, resursele și indicatorii tehnici (obiective și activități clare, planificarea adecvată a implementării, coerența obiectivelor planificate cu activitățile propuse, graficul de implementare și bugetul)	Max 15		
	- Activitățile proiectului, graficul de lucrări, resursele și indicatorii tehnici nu sunt corelați - Activitățile proiectului, graficul de lucrări, resursele și indicatorii tehnici sunt parțial corelați - Activitățile proiectului, graficul de lucrări, resursele și indicatorii tehnici sunt bine corelați	1 10 15		
2.2	Identificarea riscurilor posibile și a soluțiilor pentru reducerea/evitarea acestora	Max. 5		
	– riscurile au fost identificate și soluționate – riscurile au fost identificate dar nu s-au prezentat soluții de reducere/evitare a acestora	5 2		

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Nr. Crt	Criteriu	Interval de punctaj	Punctaj obținut	Observații
	– riscurile nu au fost identificate	1		
3.	Maturitatea proiectului	Max. 20	Total:	
3.1	Disponibilitatea proiectului tehnic/detaaliilor de execuție la depunerea CRF:	Max 10		
	- proiectul tehnic/detaaliile de execuție sunt disponibile la depunerea CRF - proiectul tehnic/detaaliile de execuție vor fi disponibile în maxim 3 luni de la semnarea CF - proiectul tehnic/detaaliile de execuție vor fi disponibile în maxim 6 luni de la semnarea CF	10 5 2		
3.2	Durata de implementare a proiectului, conform CRF (SF)	Max 10		
	- PIF prevăzut în maxim 1 an de la semnarea CF - PIF prevăzut între 1-3 ani de la semnarea CF - PIF prevăzut între 3-5 ani de la semnarea CF - PIF prevăzut peste 5 ani	10 5 2 0		
	PUNCTAJ MAXIM	100	Total obținut:	

Notă:

*Pentru justificarea efectului stimulat al finanțării acordate, solicitanții trebuie să aibă în vedere aspectele de mai jos:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

În cazul tuturor proiectelor, indicatorii financiari vor fi considerați pe baza scenariului incremental. Evaluatorii vor analiza influența finanțării proiectului pe baza indicatorului VANF (astfel, pentru ca un proiect să fie finanțabil din POS CCE, VANF(C) trebuie să aibă o valoare negativă, iar VANF (K) trebuie să aibă o valoare pozitivă sau aproape pozitivă – ceea ce ar permite beneficiarilor să implementeze proiectul) și a indicatorului RIRF (a se urmări intervalele precizate în grilă pentru RIRF(C) și RIRF(K) . Suplimentar, în cazul fiecărui proiect, beneficiarul trebuie să evidențieze efectul stimulat al ajutorului prin documente interne care să probeze că proiectul se află în una din următoarele situații (enumerarea nu este limitativă):

- Solicitantul dovedește că proiectul de investiție nu poate fi implementat la timp din cauza lipsei de finanțare disponibilă și oferă dovezi că a solicitat autorității de reglementare amânarea implementării investiției (de expl. prin Scrisoare de intenție).*
- Din cauza lipsei de fonduri, solicitantul a programat implemenatrea investiției în mai multe etape (de expl. copie după bugetul de investiții al companiei).*
- Proiectul de investiții nu este legat în mod direct de creșterea energiei transportate și, în consecință, nu asigură venituri rapide, nefiind o prioritate pentru operator din punct de vedere financiar (de expl. cash flow-ul estimat al proiectului).*
- Analiza financiară a proiectului, inclusiv previziunile de scenarii pentru credite, demonstrează că operatorul nu poate susține costurile financiare ale proiectului din rata reglementată a profitului (de expl. notă justificativă).*
- Analiza de risc a solicitantului privind anularea/amânarea implementării proiectului comparativ cu alte proiecte incluse în planul de investiții aprobat demonstrează importanța proiectului (de expl. notă de analiză a riscului).*

Atenție: Proiectul va fi respins automat dacă va obține 0 puncte la oricare din subcriteriile de mai sus. De asemenea, pentru ca un proiect să fie admis pentru finanțare trebuie să obțină un punctaj total de minim 65 puncte, din care minimum 12 puncte trebuie să le obțină pentru criteriul 1.1. sau 1.2. (în funcție de tipul proiectului).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013**Anexa 5B - Grila de evaluare - gaze naturale****DATE DE IDENTIFICARE**

Nr. de înregistrare la OIE și eventual cod SMIS:	
Beneficiar:	Operatorul de transport conform L nr. 351/2004
Titlul proiectului:	
Operațiunea:	Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului, precum și a rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciilor de transport și distribuție – partea de transport

Nr. Crt	Criteriu	Interval de punctaj	Punctaj obținut	Observații
1.	Relevanța proiectului	Max. 60	Total:	
	<i>1.1. Proiecte vizând modernizarea rețelelor de transport:</i>	Max. 25		
1.1.1	Proiectul contribuie la protecția mediului prin reducerea pierderilor la nivel de proiect (comparativ cu situația anterioară implementării proiectului)	Max. 5		
	-1-5%	2		
	-5-10%	3		
	-10-20%	4		
	>20%	5		
1.1.2	Proiectul contribuie la creșterea securității furnizării energiei la consumatori prin modernizarea rețelelor cu un grad de uzură ridicat:	Max. 10		
	<50%	5		
	50-80%	8		
	≥80%	10		
1.1.3	Proiectul prevede automatizarea completă sau parțială a rețelei de transport care face	Max. 5		

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Nr. Crt	Criteriu	Interval de punctaj	Punctaj obținut	Observații
	obiectul implementării proiectului - automatizare completă - automatizare parțială	5 1		
1.1.4	Proiectul contribuie la adaptarea rețelei naționale de transport pentru interconectarea cu alte rețele de transport (inclusiv gazoductul Nabucco)	5		
	Proiectul nu contribuie la adaptarea rețelei naționale de transport pentru interconectarea cu alte rețele de transport (inclusiv gazoductul Nabucco)	1		
1.1. Proiecte extindere rețele de transport:		Max. 25		
1.2.1	Proiectul asigură conectarea la sistemul național de transport al gazelor naturale a unor noi zone în care cererea de gaze este neacoperită de capacitatea de transport existentă (în vederea creării premizelor pentru dezvoltarea economică a zonelor respective):	Max. 10		
	Zona ce urmează a fi conectată: - >50000 locuitori - între 15000 - 50000 locuitori - < 15000 locuitori	10 8 4		
1.2.2	Proiectul contribuie la adaptarea rețelei naționale de transport pentru interconectarea cu alte rețele de transport (inclusiv gazoductul Nabucco)	15		
	Proiectul nu contribuie la adaptarea rețelei naționale de transport pentru interconectarea cu alte rețele de transport (inclusiv gazoductul Nabucco)	1		

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Nr. Crt	Criteriu	Interval de punctaj	Punctaj obținut	Observații
Pentru toate tipurile de proiecte				
1.3	Justificarea intervenției publice prin analizarea indicatorilor rezultați din Analiza Cost-Beneficiu:	Max. 35		
1.3.1	$VANF(C)^5 \leq 0$, $RIRF(C) \leq 5\%$ $VANF(C) > 0$, $RIRF(C) > 5\%$	10 0		
1.3.2.	$RIRF(K) = 5 \div 8\%$ $RIRF(K) = 8 \div 10\%$ $RIRF(K) < 5\%$ $RIRF(K) > 10\%$	10 5 5 0		
1.3.3.	$VANE(C) > 0$, $RIRE(C) > 25\%$ $VANE(C) > 0$, $RIRE(C) = 15 \div 25\%$ $VANE(C) > 0$, $RIRE(C) = 5,5 \div 15\%$ $VANE(C) < 0$, $RIRE(C) < 5,5\%$	10 6 3 0		
1.4.	Justificarea efectului stimulativ*: Solicitantul demonstrează, utilizând documente interne, că nu va putea realiza investiția propusă fără ajutor de stat: - Justificarea este satisfăcătoare - Solicitantul nu dovedește într-o manieră satisfăcătoare efectul stimulativ	5 0		
2.	Calitatea și coerența proiectului	Max. 20	Total:	
2.1	Corelarea activităților proiectului cu graficul de lucrări, resursele și indicatorii tehnici	Max. 15		
	- Activitățile proiectului, graficul de lucrări, resursele și indicatorii tehnici nu sunt corelați	1		
	- Activitățile proiectului, graficul de lucrări, resursele și indicatorii tehnici sunt parțial corelați	10		

⁵ (C) se referă la calculul performanței investiției, iar (K) se referă la calculul performanței capitalului investit de operator

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Nr. Crt	Criteriu	Interval de punctaj	Punctaj obținut	Observații
	- Activitățile proiectului, graficul de lucrări, resursele și indicatorii tehnici sunt bine corelați	15		
2.2	Identificarea riscurilor posibile și a soluțiilor pentru reducerea/evitarea acestora	Max. 5		
	– riscurile au fost identificate și soluționate	5		
	– riscurile au fost identificate dar nu s-au prezentat soluții de reducere/evitare a acestora	2		
	– riscurile nu au fost identificate	1		
3.	Maturitatea proiectului	Max. 20	Total:	
3.1	Disponibilitatea proiectului tehnic/detaaliilor de execuție la depunerea CRF:	Max 10		
	- proiectul tehnic/detaaliile de execuție sunt disponibile la depunerea CRF	10		
	- proiectul tehnic/detaaliile de execuție vor fi disponibile în maxim 3 luni de la semnarea CF	5		
	- proiectul tehnic/detaaliile de execuție vor fi disponibile în maxim 6 luni de la semnarea CF	1		
3.2	Durata de implementare a proiectului, conform CRF (SF)	Max 10		
	- PIF prevăzut în maxim 1 an de la semnarea CF	10		
	- PIF prevăzut între 1-3 ani de la semnarea CF	5		
	- PIF prevăzut între 3-5 ani de la semnarea CF	2		
	- PIF prevăzut peste 5 ani	0		
	Total maxim	100	Total obținut:	

Notă:

*Pentru justificarea efectului stimulativ al finanțării acordate, solicitanții trebuie să aibă în vedere aspectele de mai jos:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

În cazul tuturor proiectelor, indicatorii financiari vor fi considerați pe baza scenariului incremental. Evaluatorii vor analiza influența finanțării proiectului pe baza indicatorului VANF (astfel, pentru ca un proiect să fie finanțabil din POS CCE, VANF(C) trebuie să aibă o valoare negativă, iar VANF (K) trebuie să aibă o valoare pozitivă sau aproape pozitivă – ceea ce ar permite beneficiarilor să implementeze proiectul) și a indicatorului RIRF (a se urmări intervalele precizate în grilă pentru RIRF(C) și RIRF(K)). Suplimentar, în cazul fiecărui proiect, beneficiarul trebuie să evidențieze efectul stimulat al ajutorului prin documente interne care să probeze că proiectul se află în una din următoarele situații (enumerarea nu este limitativă):

- Solicitantul dovedește că proiectul de investiție nu poate fi implementat la timp din cauza lipsei de finanțare disponibilă și oferă dovezi că a solicitat autorității de reglementare amânarea implementării investiției (de expl. prin Scrisoare de intenție).*
- Din cauza lipsei de fonduri, solicitantul a programat implementarea investiției în mai multe etape (de expl. copie după bugetul de investiții al companiei).*
- Proiectul de investiții nu este legat în mod direct de creșterea energiei transportate și, în consecință, nu asigură venituri rapide, nefiind o prioritate pentru operator din punct de vedere financiar (de expl. cash flow-ul estimat al proiectului).*
- Analiza financiară a proiectului, inclusiv previziunile de scenarii pentru credite, demonstrează că operatorul nu poate susține costurile financiare ale proiectului din rata reglementată a profitului (de expl. notă justificativă).*
- Analiza de risc a solicitantului privind anularea/amânarea implementării proiectului comparativ cu alte proiecte incluse în planul de investiții aprobat demonstrează importanța proiectului (de expl. notă de analiză a riscului).*

Atenție: Proiectul va fi respins automat dacă va obține 0 puncte la oricare din subcriteriile de mai sus. De asemenea, pentru ca un proiect să fie admis pentru finanțare trebuie să obțină un punctaj total de minim 65 puncte, din care minimum 12 puncte trebuie să le obțină pentru criteriul 1.1. sau 1.2. (în funcție de tipul proiectului).